

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (2238) 1993 SAUSIS-JANUARY 19

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1.00

Deimantinei Lietuvai

Šių 1993 metų Vasario šešioliktoji ryškiau susišaukia su 1918 metų Vasario šešioliktąja, nes sueina 75-ri metai — deimantinė sukaktis. Nepriklausomybės kovų dvasia, suliepsnojusi 1918 metais, neužgeso per tuos trumpus laisvės ir ilgus vergijos dešimtmečius. Ji ruseno pogrindyje, kovojančių partizanų būriuose, rezistentų raštuose, kalėjimų kameroje, slaptuose leidiniuose, sibirinėse taigose, pogrindžio vienuolijose, šventovėse, šeimose... ir visų Lietuvai ištikimų tautiečių širdyse. Išskentėjusi ilgus vergijos dešimtmečius, Vasario 16 dvasia vėl suliepsnojo prie televizijos bokšto Vilniuje ir parlamento rūmų. Kovo vienuoliktosios pavidalu ji prasiveržė į valdžios plotmę ir tapo nauju kūnu. Ją liudijo Baltijos kelias ir nauja rezistencinė kančia, susijusi su atnaujintos valstybės gimimu. O ir seimo rinkimai, padarę posūkį kairėn, nėra Vasario šešioliktosios paneigimas, nes už ją yra pasisakiusi ir kairė, atsikračiusi maskvinių atskalūnų. Tai buvo ekonominės kančios padiktuotas posūkis, anaipol nesišaukiantis naujos vergijos. Vasario šešioliktosios dvasia mūsų tautoje tebėra gyva, žengianti vis tvirtesniu žingsniu į ateitį.

LIETUVA, žiūrint geografiškai, po ilgų vergijos dešimtmečių, išniro skausmingu, bet nauju veidu, ir tai žymiai pilnesniu. Prieškarinė Lietuva buvo likusi ir be Vilniaus, ir be Klaipėdos krašto. Dabar ji — žymiai pilnesnė: turi istorinę savo sostinę ir Klaipėdos kraštą. Tai jau didelis žingsnis į pilnesnį nepriklausomą valstybės gyvenimą. Jei Lietuvos viršūnės sugebės ir pajėgs atkurti gerai tvarkomą valstybę, kad ir nedidelę geografinį plotą, sudarys sąlygas naujiems žingsniams, vedantiems į tolimesnį tautos vienybę. Juk dar yra palyginti nemažai etnografinių plotų, kuriuose tebegyvena ir tebevalgsta mūsų tautiečiai. Tokių etnografinių plotų yra ir vakaruose, ir rytuose. Ekonominio požiūriu jie nėra viliojantys, bet tautiniu požiūriu jie yra mūsų tautos dalis. Dėl to tautos kamienas, ugdydamas savo valstybingumą, neturėtų užmiršti savo misijos tiems, kurie to naujo, atgimuso valstybingumo dar nėra paliešti. Ateities Lietuvos vizija turėtų apimti visą tautą, sudaryti jai sąlygas gyventi bei klestėti savoje žemėje. Ji turėtų tapti mažąja Amerika ne medžiaginių turtų prasme, o kūrybine, kultūrine, demokratinės darnos bei tvarkos prasme. Tai platus mato vizija ir užduotis, bet reali, nes atsiremia į tautos potencialą.

VASARIO šešioliktosios dvasia turi vesti mūsų tautą į ateitį. Neturime dabar karalių nei kunigaikščių, bet turime daugybę talentų įvairiose srityse tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje. Tereikia centro, kuris teltų pajėgas ir nukreiptų siekiamą linkmę. Tai užduotis valstybės vadovybės, apimančios materialines ir dvasines plotmes. Atėjo laikas tautai apsisvalyti, išgydyti žaizdas ir atgimti ypąč dvasine-moraline prasme. Kai visuomenė bus morališkai tvirta, žingsniai į valstybės ateitį bus irgi tvirti, vykdančius Vasario šešioliktosios misiją. Dėl to visi veiksniai, kurie rūpinasi dvasine-moraline tautos sveikata, turi iškilti į pirmąsias eiles. Tokiai Vasario šešioliktosios nuostatai skleistai tautoje tinka ypąč jos minėjimai, iškilmes, pamaldos ir kiti renginiai. Jie paskatina tautiečius ir Lietuvoje, ir išeivijoje nedingti kasdieniniuose rūpesčiuose ir pajusti visos tautos misiją. Deimantini Lietuvos sukaktis yra gera proga plačiau užsimoti bei rengti plataus masto iškilmes, meno parodas, pamaldas, Lietuvių dienas... Renginiai neturėtų ribotis vienkartiniais minėjimais — jie turėtų apimti ištisus metus, nes 1993 metai yra deimantiniai Lietuvos metai. Pr.G.

KANADOS ĮVYKIAI

Serga Kvebeko premjeras

Politinių rūpesčių Kanadai ir Kvebekui atnešė šios provincijos premjero Roberto Bourasso atsinaujinusi liga. 1990 m. pas jį buvo rastas odos vėžys. Operacijos buvo padarytos Montrealelio ligoninėje ir garsiaame JAV vėžio institute Bethesdae prie Vašingtono. Atrodė, kad vėžio plėtimasis buvo sustabdytas, pavojus pašalintas. Premjeras R. Bourassa tęsė normalų savo darbą, daug pastangų įdėdamas į Kanados konstitucijos pakeitimus, turėjusius užtikrinti Kvebeko pasiilimą jos federacijoje. Deja, jo ir kitų Kanados vadų planus atmetė 1992 m. spalio 26 d. visoje provincijoje prarastas referendumas.

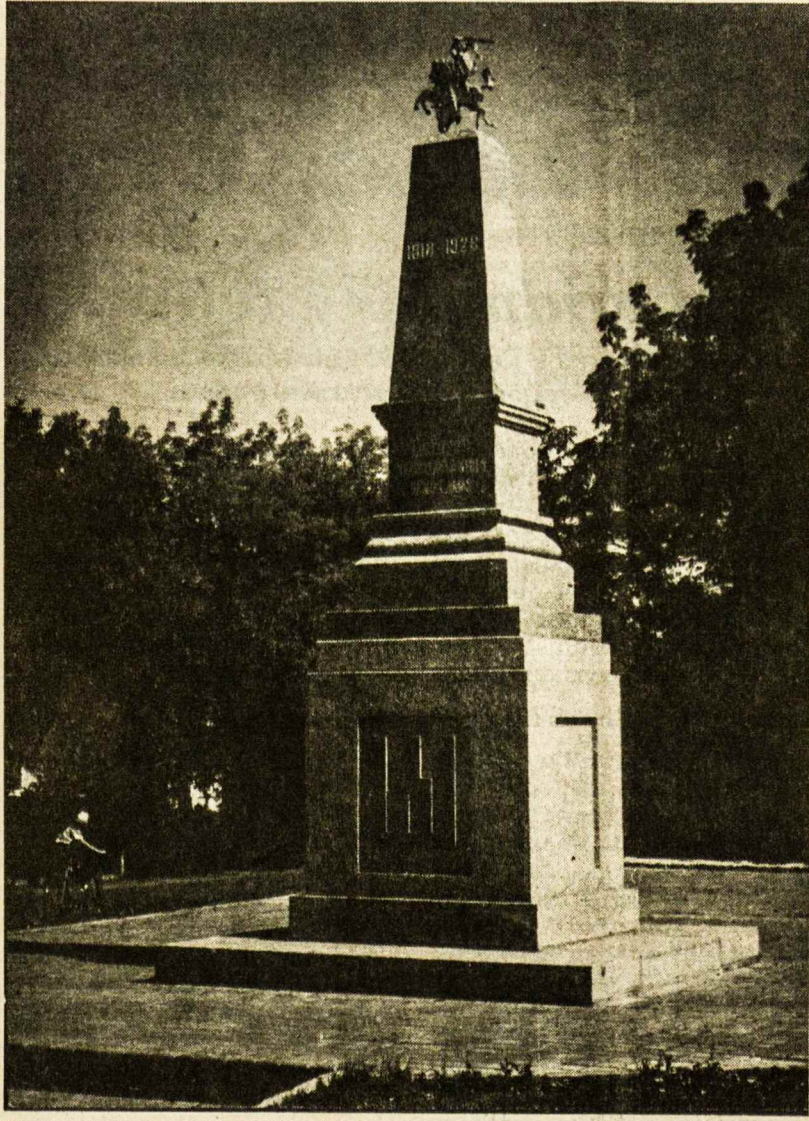
Gruodžio pradžioj premjeras R. Bourassa tikrinosi sveikatą pas odos ligų specialistą, neradusį jokių įtartinų duomenų. Prieš Kalėdas pats R. Bourassa ranka pajuto auglį savo krūtinėje. Montrealelio Notre Dame ligoninė gruodžio 23 d. nustatė, kad auglys yra piktybinis. Tada premjeras R. Bourassa išvyko atostogų Floridon, o iš tikrųjų tik jomis užmaskavo apsilankymą JAV vėžio institute Bethesdae. Ten sausio 6 d. buvo padaryta antroji jau išsiplėtusio odos vėžio operacija. Pir-

moji pašalino piktybinį auglį iš nugaros, antroji — iš krūtinės.

Liberalų partijos premjeras R. Bourassa su savo ligos ir politinėmis problemomis kvebekiečius supažindino sausio 13 d. Kvebeko mieste sušauktoje spaudos konferencijoje. Melanoma vadinamas odos vėžys yra atsinaujinęs. Dėl to R. Bourassa iš dalies jaučiasi esąs pats kaltas. Mat 1990 m. jis suvelino piktybinio vėžio operaciją dėl Kvebeko indėnų Okoje pradėto blokado. Dabar paaiškėjo, kad tie trys mėnesiai buvo labai svarbūs jo sveikatai. Melanomos vėžys, pašalinus pirmąjį auglį, išsiplėtė. Melanoma yra pavojingas odos vėžys, kartais labai greitas, kartais lėtesnis, o retkarčiais net ir išgydomas.

Galutinį sprendimą dėl savo politinės ateities R. Bourassa pažadėjo padaryti vasario viduryje, kai JAV vėžio instituto dr. Steven Rosenberg pradės gydymą savo eksperimentiniais vaistais "Interleukin-2". Jie gali sukelti organizmo reakciją, kuri R. Bourassai neleistų atlikti Kvebeko premjero pareigų. Tokiam pažadui pri-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Varėnoje pastaruoju metu atstatytas paminklas Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečiui (1918-1928) paminėti

Nuotr. Alf Laučkos

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Pagerbti žuvę už laisvę. Renginiai Vilniuje vyko prie televizijos bokšto, operos ir baletų teatre, Sv. Jono šventovėje, seime, Nepriklausomybės aikštėje (memorialinės kompozicijos atidengimas), prie buv. KGB rūmų, arkikatedroje, Antakalnio kapinėse, Sporto rūmuose.

Klaipėdos prijungimo 70-metis. "Sausio 15-oji — Mažosios Lietuvos diena. Tą dieną Klaipėdos kraštas gražintas Lietuvai".

"Skubos darbą velnias renka" — taip apibūdino žemės ūkio padėį kun. Stanislovas Dobrovolskis per Kėdainiuose įvykusį žemdirbių sąjungos tarybos išplėstinį posėdį. Jame dalyvavo seimo agrarinio komiteto nariai, žemės ūkio ministerijos vadovai (ministeris R. Karazija), rajonų valdytojai, žemės ūkio bendrovių atstovai, ūkininkai. Konstatuota, kad "prievarštiniais administraciniais metodais vykdoma nemokšiška, supolintinta agrarinė reforma" privedė prie ekonominės, socialinės, psichologinės krizės, nepasitikėjimo valdžia. Be žemės ūkio svarstyti ir poilsio reikalai. Pabrėžta: ūkiai tarpukinės organizacijos, juose dirbė žmonės, statė poilsio namus — "Liną", "Rugelį", "Eglę", kitus, — "o juos vidury dienos apvogė". Posėdžio dalyviai priėmė kreipimąsi į seimą.

1992-ųjų m. derliaus ir kt. statistika: bendras grūdų derlius — 67%. 1991 m. derliaus (vidutiniškas derlingumas iš ha — 19,1 cnt); linų pluošto gamyba — 20%; cukrinių runkelių 75%; pašarų, skaičiuojant pašariniais vienetais — 57%. Pernai sėta vėlai, blogai patręstose dirvose. Nesuartų dirvų liko apie 200.000 ha. Specialistų duomenimis dabar yra 700.000 melžiamų karvių, apie 1 mil. 400 tūkst. kiaulių — daug mažiau nei 1992 m. pradžioje. Į užsienį išvežta 140.000 galvijų, 40.000 kiaulių. Iš to pelnėsi perpardavinėtojai.

"Atlydis vidury žiemos" — taip spaudoje vertinamas Lietuvos ir Lenkijos premjerų susitikimas Vygriuose. Po jo paskelbtas bendras komunikatas

apie visišką lygybę "nacionalinių mažumų politikoje".

Lietuvos užsienio reikalų ministeris P. Gyls Londone susitiko su D. Britanijos valstybės sekretoriumi. Paryžiuje Lietuvos vardu jis pasirašė cheminio ginklo uždraudimo sutartį, susitiko su Lenkijos užsienio reikalų ministru K. Skubiševskiu, Estijos užsienio reikalų ministru T. Veliste, Vengrijos užsienio reikalų ministru G. Ježenskui, Latvijos ambasadore A. Nagoba-Abols, Moldovos, Gudijos, Azerbaidžano užsienio reikalų ministrais.

Septynetas prezidento rinkimuose. K. Bobelis neatstovaus jokiai partijai, neprašys niekieno finansinės paramos, jau turi savo kandidatūros rėmėjų komitetus Amerikoje ir Lietuvoje, tikisi, kad už jį balsuos, "kurie siekia demokratijos, tolerancijos bei sugyvenimo"; rimčiausiu varžovu laikoma A. Brazauską. K. Uoka — sumanymas kelti kandidatūrą "nebuvo derintas nei su Sąjūdžiu, nei su darbininkų sąjunga", nes po rinkimų į AT "Sąjūdis nedirbo, neturėjo savo programos". Kandidato rinkiminėje programoje svarbiausia — reformos teisėsaugos sistemoje, kova su nusikaltimais. Numatęs galimybę atsisakyti kandidatūros S. Lozoraičio naudai. A. Brazauskos rinkimų štabo (10 asmenų) vadovas — G. Kirkilas, nariai — akademikas R. Rajeckas, dirigentas S. Sondeckis... Ateinantys pasirašyti už kandidatą atneša ir pinigų rinkimų eigai. Į Vilnių sugrįžo ambasadorius S. Lozoraitis. Jo rinkimų štabe išeivijoje minimas V. Adamkus. Respublikonų partijos vadovas K. Petraitis numatęs atsisakyti savo kandidatūros K. Bobelio naudai.

Klaipėdoje išsiliejo 50 t. mazuto per naftos įmonės darbuotojų neapdairumą. Už tai reikės sumokėti kelių milijonų talonų baudą.

Panevėžietis, atsivežęs iš Rusijos lagamine dešimt kilogramų vogto urano, neradęs kam parduoti, imetė į Nevežį.

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

Prezidentiniai rinkimai

Lietuvos demokratinė darbo partija, kaip skelbė žiniasklaida, prezidento rinkimuose išstatė savo kandidatą Algirdą Brazauską. Jis spaudos konferencijoje pareiškė, kad nejučias vidinio poreikio būti Lietuvos prezidentu. Tačiau kandidatuoti verčianti susidariusi visuomeninė bei politinė Lietuvos būklė. Jį pasiūliusi partija, turinti daugumą seime. Seimo dauguma patvirtinusi ir jo pasiūlytą vyriausybę. Esą natūralu, kad partija, gavusi didžiausią balsuotojų pasitikėjimą, nori prezidento pareigose matyti savo kandidatą.

Tuo tarpu dešiniosios politinės partijos palaikančios Stasį Lozoraitį, linkėdamos jam sėkmės. Iš esmės, pasak A. Brazauskos, norima nupjauti visą valdymo piramidę viršūnę ir uždėti naują. Kažkaip atrodytų nenatūralu. Be to, tokiu atveju naujasis prezidentas galėtų paleisti vyriausybę. Su tuo nesutiktų seimo dauguma. Po to galėtų būti paleistas ir pats seimas. Tokia valdžios ateitis vargu pasitarnautų Lietuvai. Žinoma, viskas priklausys nuo balsuotojų valios.

Po rinkimų, sakė A. Brazauskas, turėtų pasibaigti politinių aistrų kova ir prasidėti Lietuvos valstybės stiprinimas visose gyvenimo srityse.

Neremia savo partiečio

Socialdemokratų partijos taryba nusprendė vietoje savo partijos nario Kazimiero Antanavičiaus remti prezidentiniuose rinkimuose St. Lozoraitį. Pasak partijos atstovo V. Andriukaičio, politinių jėgų priešprieša turi būti pakeista įtemptu darbu. Darbiečių ar Sąjūdžio vadovai tai negalėtų atlikti. Tom pareigom tinkamiausias asmuo — S. Lozoraitis.

Socialdemokratų seimo frakcijos narys korespondentams pareiškė — jo partija negalinti rinkimuose remti K. Antanavičiaus, nes pastarasis esanti "plati ir šakota asmenybė, jam būtų sunku apie save sutelkti komandą". Socialdemokratai, remdami K. Antanavičių, gal sustiprintų savo partijos pozicijas žmonių akyse, bet jokių būdu neprisidėtų.

Konkursas paminklui Antakalnyje sukurti. Architektų sąjungoje atidaryta paminklo laisvės gynėjams 8 projektų paroda. Vertintojų nutarimą paskelbs sausio 19 d.

Spaudos konferencija generalinėje prokuratūroje. Informacijos ir tarptautinių ryšių skyriaus vyr. prokuroras K. Vagneris informavo apie sausio 13 d. įvykių bylą. Jo teigimu, jau nustatyti ir įvardinti šių įvykių organizatoriai, vykdytojai. Tačiau teisiami jie bus "matyt, dar negreitai", nes Rusija ir Gudija neratifikavo su jomis pasirašytų teisinio bendradarbiavimo sutarčių. Generalinio prokuroro sankcija suimti TSKP vietos aktyvistus — M. Burokevičių, J. Jermalavičių, A. Naudžiūną — duota.

Antroji Viskonsino universiteto profesorius knyga apie Lietuvą. Universiteto istorijos prof. Alfredas E. Senas 1990 m. išleido knygą apie Sąjūdį ir Lietuvos atgimimą (Lithuania awakening), o dabar rašo temą "Gorbačiovas ir Lietuva". Apie knygos pasirodymo laiką pasakė: "Manau, kad kaip tik dabar ji gali pasirodyti, nes visi žinojo, kad gana kritiškai vertintu V. Landsbergį kaip politiką". G. Gustainė

tų prie padėties stabilizavimo Lietuvoje.

Jau minėtas V. Andriukačaitis piktnos, kad iš kairės S. Lozoraitį vadina dešiniųjų kandidatu. Jis nesąs ir nebūsiąs jokios politinės partijos įrankis. Socialdemokratams nepatinkanti propaganda, kai kalbama apie valdžios piramidę ir parlamento paleidimą. Toks pareiškimas esąs nekorektiškas. Nėra jokios valdžios piramidės, priešingai, turi būti valdžios balansas. S. Lozoraitis, tapęs prezidentu, būtų "kaip tik korektiškas demokratinio proceso garantas".

Remis tik tauta

Kazys Bobelis, Lietuvos užsienio ministerijos spaudos žiniomis, spaudos konferencijoje paaikšino, kad jis kandidatuoja prezidentiniuose rinkimuose kaip laisvas lietuvis, nesusiijęs nė su viena Lietuvos politine grupe.

Kandidatų į prezidentus K. Bobelį buvo pasiūliusi V. Petkaus vadovaujama Krikščionių demokratų sąjunga. K. Bobelis apgailestavo, kad krikščionys demokratai Lietuvoje yra susiskaldę. Jaunlietuviai ir krikščionių demokratų sąjunga jį rėmė seimo rinkimuose. Dabar V. Petkus pareiškė, kad remsiąs S. Lozoraičio kandidatūrą.

K. Bobelis mano, kad seimo rinkimuose jaunlietuvijų parama atnešusi tik žalą. Jis kreipsis paramos į lietuvių tautą, o ne į "popierines partijas".

Į Lietuvą atvyko K. Bobelio žmona ir dukra padėti vykdyti rinkiminį vajų. JAV-se jo kandidatūrai remti yra įsisteigę komitetai.

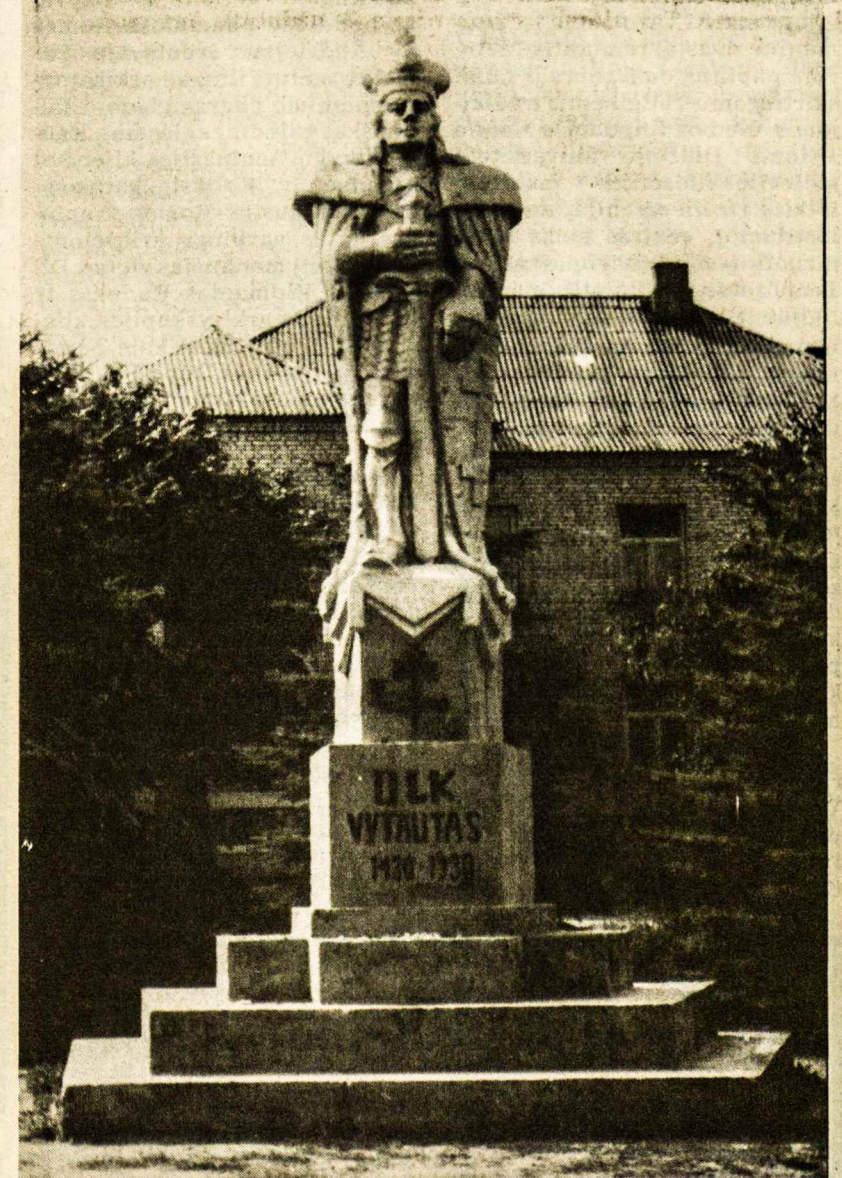
V. Landsbergio užsienio politika buvusi teisinga, tik trūkė lankstumo, su buvusiomis sovietinėmis respublikomis. Taipogi pritariąs dabartiniam užsienio politikos pokyčiams.

Plačios apimties parama

Stasys Lozoraitis, Lietuvos ambasadorius JAV-se, pats save išstatė prezidentiniuose rinkimuose. Jis yra labiausiai remiamas Lietuvos politinių partijų bei judėjimų. Jam paramą pažadėjo seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis, paprašydamas Sąjūdžio koalicijos rėmėjus balsuoti už S. Lozoraitį. Iš tikrųjų jį remia visos politinės jėgos, kurios pradžioje buvo susisipietusios Sąjūdyje.

Pats S. Lozoraitis pažymi, kad Lietuvoje susidarė tokia politinė įtampa, kad reikia neutralaus asmens, kuris pamėgintų sušvelninti padėtį, kad demokratija būtų žmoniškiau.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Taip dabar atrodo Vytauto Didžiojo paminklas Veliuonoje. Jis buvo pastatytas 500 metų sukakčiai nuo jo mirties paminėti (1430-1930)

Nuotr. V. Kapočiaus

Šiame numeryje:

Deimantinei Lietuvai

Vasario 16-sios dvasia turi vesti tautą į ateitį

Vilnius neteisėtai atiduotas Lietuvai?

Taip tvirtinama lenkų žurnale "Magazyn Wilenski"

Atstatykime tautos prisikėlimo šventovę

Vyksta toli pažengę atstatymo darbai

Partizanų Girinio kuopa

Rašo partizanų pusbrolis Leonas Baltušis

Pirmasis lietuviško video žurnalas

Kalifornijoje gyvenančių tautiečių žurnalas "Lietuviai"

Kai sovietiniai sugumiečiai siautėjo

Prel. Jono Jonio atsiminimai apie arkiv. Teofilų Matulionį

Maironis tebėra gyvas

Suejo 130 metų nuo poeto gimimo

Plunksnos kunigas

Prel. dr. Juozas Prunskis peržengė 85-rių metų slenkstį

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, rėmėjo – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Vilniaus universitete įsteigtas Religijos studijų ir tyrimo centras. Iškilmingas jo atidarymas įvyko 1992 m. gruodžio 23 d. Atidaryme dalyvavo universiteto rektorius, proratektorai, Vilniaus arkivyskupas Audrys Bačkis, Kultūros ir švietimo ministro pareigas einęs Darius Kuolys ir gausus būrys studentų. Pradėta universiteto reforma kaip tik ir suteikė galimybę universiteto akademinę veiklą papildyti moksliniais tyrimais naujose srityse. Viena jų – religijos specializuotos studijos, kurių iki šiol Lietuvoje beveik nebuvo. Šio darbo koordinavimui bei specialistų rengimui ir turėtų patarnauti šis naujasis tarpkultūrinis centras. Tai mokslinis-akademiniis steiginy, egzistuojantis daugelyje akademines tradicijas turinčių Europos ir pasaulio universitetų.

Vilniaus universiteto religijos studijų ir tyrimo centras pirmiausia bus nukreiptas į Lietuvos paplitusių religijų istorijos, doktrinos ir socialinio vaidmens studijas. Tai leis centrui būti ne tik uždara akademine įstaiga, bet ir ekumenine dviasia besireiškiančia, viešajam gyvenimui reikšminga moksline-akademinė įstaiga. Centro veikla siekia: sumažinti atotrūkį tarp kultūros ir religijos, ugdyti visuomenėje ekumeninę dviasią, remiantis Lietuvoje paplitusiomis, nors ir labai skirtingomis religinėmis tradicijomis. Nedvigubindamas Kauno Vytauto Didžiojo universiteto teologijos-filosofijos fakulteto ir kitų su hierarchija susijusių institucijų, centras sieks organizuoti įvairių sričių studijas. Temų ratas labai platus: nuo religijos filosofijos, sociologijos, istorijos iki K. Bendrijos istorijos, religinės psichologijos bei krikščioniškosios socialinės doktrinos. Vieną arba du semestrus bus skaitomi bendri kursai (pavasario semestre tokių kursų numatoma penketas; tarp jų: religijotyros įvadas, religijos filosofija, krikščioniškoji socialinė doktrina ir kiti), taip pat bus kviečiami lektoriai skaityti trumpesnius paskaitų ciklus, skirtus konkrečioms aktualioms problemoms. Centras turi savo tarybą, kurioje dalyvauja jame dirbantys Vilniaus ir Kauno universitetų profesoriai. Tarybos narys yra ir prel. dr. Vytautas Kazlauskas. Greta tarybos yra patarėjų gru-

pė, kurią sudaro Lietuvoje paplitusių tradicinių religijų ir konfesijų atstovai, ne tik dvasiškai, bet ir pasauliečiai. Ji dar nėra pilnai suformuota. Nuo Katalikų Bendrijos į ją įeina kun. Jonas Boruta ir "Naujojo Židinio-Aidu" redaktoriaus Petras Kimbrys. Taip pat numatyta kviesti kunigus profesorius – Antaną Paškų, Antaną Rubšį iš JAV-bių, Paulių Rabikauską iš Italijos. Belieka tikėtis, kad ši iniciatyva – religijos studijų ir tyrimo centro įsteigimas susilauks paramos tiek Lietuvoje, tiek išsvijoje.

Romoje 1992 m. pabaigoje ir 1993 m. pradžioje lankėsi 40 Kauno tarpdiecizinių kunigų seminarijos auklėtinių ir Vilniaus arkikatedros jaunimo choras. Jie dalyvavo Marijos garbei pašvęstoje maldingoje kelionėje. Ši kelių dienų viešnagė Romoje Lietuvos pasiuntiniams buvo turtinga savo programa. Kliekrikai, jaunimo choras ir juos lydintys kunigai dalyvavo bendrojoje popiežiaus audiencijoje. Kartu su kitų Europos kraštų – Italijos, Prancūzijos, Ispanijos, Vengrijos ir Lenkijos atstovais, taip pat dalyvaujančiais Marijos garbei skirtose maldingoje kelionėje, dalyvavo bendrosie palmadose Romos Šv. Andriejaus šventovėje. Pamaldų metu Vilniaus arkikatedros jaunimo choras giedodavo lietuviškas kaledines giesmes. Kauno kunigų seminarijos klierikai aplankė Šv. Kaliksto katedrą, žymiausią Romos šventovę, kitas garbingą krikščionybės praeitį menančias vietas. Dikakonas Vidmantas Rudokas ir 11 Vilniaus arkivyskupijos klierikų Šv. Petro bazilikoje patarnavo popiežiaus Jono-Pauliaus II aukojamose iškilmingose naujamietinėse Mišiose.

Generalinis Rusijos konsulas Kalkutoje įteikė 1992 m. tarptautinę Levo Tolstojaus premiją motinai Teresei už jos nenuilstamą veiklą lengvinant vargingųjų dalią ir ypač už rūpestį apleistais vaikais. Priimdama šią premiją, motina Teresė kalbėjo: pagrindinė jos misija ir esanti stengtis, kad visi vaikai išsytosytų. Ta pačia proga motina Teresė išreiškė viltį, kad jos įsteigta meilės misijonierių vienuolija artimiausiu metu Rusijoje galės atidaryti penkis centrus, besirūpinančius apleistais vaikais.

Ši sandėrį ir slaptą priedą Sovietų Sąjungos deputatų suvažiavimas 1989 m. gruodžio 24 d. pasmerkė ir anuliavo. Minimas sandėris dabar laikomas negaliojusi nuo pat pradžios.

Paskelbus tų sutarčių anuliavimą, pasak autoriaus, atsiradė "dūrys" į kitų Sovietų Sąjungos pasirašytų sutarčių negaliojimą. Lietuvos ir Sovietų Sąjungos 1939. X. 10 sutartis dėl Vilniaus perdavimo Lietuvai esanti taip pat Ribbentropo-Molotovo sandėrio pasekmė.

Lietuva nusikalto?

Dr. R.S. tvirtina, kad Lietuva, priimdama iš Sovietų Sąjungos Vilnių, padarė nusikaltimą. Ji esą gerai žinojo, kad ta sritis įsigyta neteisėtai. Priėmus ją, Lietuva tapusi nusikaltėlio bendrininke.

Emigracinė Lenkijos vyriausybė, tuo metu būdama Prancūzijoje, per Lietuvą esantį konsulą pareiškusi Lietuvai protestą. Lietuva atsakiusi nepripažinti tos vyriausybės, nes Lenkija nustojo egzistuoti. Protesto ženklą Lenkijos konsulas išvykęs iš

Lietuvos krašto apsaugos atsteigtoje karo mokykloje mokosi 120 kariūnų

Nuotr. V. Kapočiaus

Vilnius neteisėtai atiduotas Lietuvai?

Taip tvirtina lenkų teisininkas žurnale "Magazyn Wilenski" 1991 m. 15-16 nr., kuriame išspausdintas jo straipsnis "Tarptautinė-teisinė Vilniaus krašto padėtis"

STEPAS VARANKA

Pasak dr. R.S., ta dalis Vilniaus krašto, kurią 1939 m. rugsėjo 17 d. užgrobė Sovietų Sąjungos kariuomenė, priklausė Lenkijos valstybei. Tai patvirtinęs 1922. II. 20 išrinktas Vilniaus seimas, kuris esą rėmėsi 1413 m. Horodlės aktais, 1569 m. Liublino unija ir 1791 m. gegužės 3 d. konstitucija. Pastarosios IV paragrafas aiškiai nurodo, kad Vilniaus kraštas neginčijamai priklausė Lenkijos valstybei. 1922. IV. 18 Vilniuje buvęs pasirašytas aktas – to krašto prisijungimas prie Lenkijos valstybės. Tai patvirtinusi ir Ambasadorių konferencija 1923. III. 15.

Čia galima paminėti, kad gen. Želigovskio užgrobimo žygis į Vilnių buvo įvykdytas be jokio teisinio pagrindo ir Tautų sąjungos pasmerkta. Ambasadorių konferencijos nutarimus, priimtus be Lietuvos sutikimo, Lietuva laikė negaliojančiais. Tai buvo pareiškta Lietuvos notoje 1923. IV. 16.

Kitos sutartys

Lenkijos-Sovietų Sąjungos taikos sutartys, kuri buvusi pasirašyta 1921. III. 18, galiojusi iki 1939. IX. 17, 3 paragrafe numatyta: abi pusės sutinka, kad ginčytinos sienos tarp Lenkijos-Lietuvos bus sprendžiamos tik tų dviejų valstybių. Nepuolimo sutartis, kuri tarp Lenkijos-Sovietų Sąjungos buvusi pasirašyta 1932. VII. 25 ir 1934. V. 5, pratesta iki 1945. XII. 31, Sovietų Sąjungos sulaužyta.

Tarptautinė konvencija 1933. VII. 3, aiškiai nurodė, kad užpuolikas bus tas, kuris karine jėga užpuls kitą valstybę, nors oficialiai nepaskelbęs jai karo.

Tokią agresiją įvykdžiusi Sovietų Sąjunga, 1939. IX. 17 užgrobė dalį Lenkijos žemių, nepaskelbusi jai karo. Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo Stalino-Hitlerio-Molotovo-Ribbentropo slapto sandėrio pasekmė.

Ši sandėrį ir slaptą priedą Sovietų Sąjungos deputatų suvažiavimas 1989 m. gruodžio 24 d. pasmerkė ir anuliavo. Minimas sandėris dabar laikomas negaliojusi nuo pat pradžios.

Paskelbus tų sutarčių anuliavimą, pasak autoriaus, atsiradė "dūrys" į kitų Sovietų Sąjungos pasirašytų sutarčių negaliojimą. Lietuvos ir Sovietų Sąjungos 1939. X. 10 sutartis dėl Vilniaus perdavimo Lietuvai esanti taip pat Ribbentropo-Molotovo sandėrio pasekmė.

Lietuva nusikalto?

Dr. R.S. tvirtina, kad Lietuva, priimdama iš Sovietų Sąjungos Vilnių, padarė nusikaltimą. Ji esą gerai žinojo, kad ta sritis įsigyta neteisėtai. Priėmus ją, Lietuva tapusi nusikaltėlio bendrininke.

Emigracinė Lenkijos vyriausybė, tuo metu būdama Prancūzijoje, per Lietuvą esantį konsulą pareiškusi Lietuvai protestą. Lietuva atsakiusi nepripažinti tos vyriausybės, nes Lenkija nustojo egzistuoti. Protesto ženklą Lenkijos konsulas išvykęs iš

Lietuvos. 1940. VII. 25 Anglijon persikėlusį iš Prancūzijos emigracinę Lenkijos vyriausybę diplomatinė nota pareiškusi Lietuvai protestą dėl Vilniaus aneksijos – jos valstybės dalies užgrobimo. Prie to protesto prisidėjusi ir tuometinė Anglijos vyriausybė.

Jaltos nutarimai

Stalino, Roosevelt'o ir Churchill'io Jaltoje 1945 m. sutarimai dėl Lenkijos rytų sienų ir 1945. VIII. 16 Maskvoje su Lenkijos vyriausybės galva Edvard Osobka-Morawski ir Molotovo sutartimi buvo patvirtinti. Toji naujai nustatyta siena su mažais 5-8 km vietomis nukrypimais Lenkijos naudai atitiktų Kurzono liniją, kuri nustatyta 1919. XII. 8 Paryžiaus taikos konferencijoje. Lenkijos vyriausybė Londone pareiškusi protestą, nes tai buvęs tarptautinės teisės pažeidimas. Nuo to laiko toji neteisėta siena, pasak straipsnio autoriaus, nėra pakeista, tačiau tarptautiniu požiūriu Vilnius ir Vilniaus kraštas priklausas Lenkijai.

Lietuvos lenkų spaudoje ("Kurier Wilenski", "Nasza gazeta", "Znad Wilii", "Magazyn Wilenski"), taip pat Lenkijos ir jos išeivijos laikraščiuose pasirodo straipsniai, kaltinantys lietuvius dėl Lietuvos lenkų skriaudimo ir persekiojimo. Tokiais straipsniais pasižymi Artur Plokszo, Jan Sinkiewicz, Jan Ciechanowicz, Jerzy Surwilo ir kiti. Žymus lenkų istorikas, prof. Piotr Lossowski, kuris yra laikomas lenkų-lietuvių santykių žinovu, parašęs knygas "Lenkų-lietuvių santykiai 1918-1920 m.", "Toje ir anoje Nemuno pusėje", pastaruoju metu rašė, esą Lietuva Vilnių okupavo...

Želigovskio šešėlis

Lietuvių-lenkų santykiams išlyginti lietuviai pageidauja, kad Lenkija oficialiai pasmerktų gen. Želigovskio 1920. X. 9 Vilniaus užgrobimo žygį ir įregistruotų pasmerkimą Jungtinių tautų įstatyme. Tai būtų ženklas, kad lenkai tikrai nori užgydyti seną žaizdą. "Nasza gazeta" 1992. XII. 1 straipsnyje "Atsiprašyti už istoriją" atsakė, kad tai juokingas reikalavimas.

Tuo reikalu 1992. XII. 8 "Vilnijos" draugija, kuri rūpinasi Rytų Lietuvos reikalais, savo pareiškime "Dėl tolimesnio Rytų Lietuvos reikalų tvarkymo" laikinai einančiam Lietuvos respublikos prezidento pareigas Algirdui Brazauskui rašė: "Draugystės ir bendradarbiavimo sutartį su Lenkija pasirašyti tik tada, kai jos seimas įvertins 1920-1939 m. Rytų Lietuvos okupaciją ir ją įregistruos Jungtinėse tautose".

Lenkijos kardinolas Jozef Glemp pasikalbėjęs laikraščiu "Slowo powszechne" 1992.

II. 2 pareiškė: "Turime vieni kitiems atleisti. Taip pasielgėme su vokiečiais. To paties siekiame su ukrainiečiais. Norime suprasti brolius lietuvius..." Tačiau, kai lietuviui lenkam primena gen. Želigovskio "nuodėmę", lenkai tai laiko juoku...

Spręsti derybomis

Teisiniai pakeitimai, sako autoriaus, turėtų būti padaryti derybų keliu tarp Lenkijos-Rusijos-Lietuvos, ypač dėl Vilniaus ir Vilnijos. Tokias derybas turėjęs Lenkijos užsienio reikalų min. Krzysztof Skubiszewski ir jo patarėjas Koscierzawa-Zobras, nurašinėdami ir "nuostolius" Lenkijos žemes ir pripažindami dabartinių sienų neliečiamumą. Tai esą turėtų atlikti žmonės su daug geresne orientacija. Be to, esą reikėtų atsižvelgti Lietuvos lenkų mononės, kurie yra tų žemių savininkai.

Savo straipsnį autorius baigia pažymėdamas, kad Baigminame Helsinkio akte 1975 m., kuris nesąs jokia sutartis ir kuriuo daugelis remiasi dėl "sienų neliečiamumo", iškreipia jo sąvoką. Helsinkio aktas kartoja 1945 m. Jungtinių tautų chartą. Helsinkio aktas nustato, kad visi sienų ginčai turi būti sprendžiami taikos ir susitarimo būdu.

Lenkų sukurta problema

Iki Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1918. II. 16 nebuvo jokios Vilniaus problemos. Visiems buvo aišku, kad Vilnius yra senoji Lietuvos sostinė, kad jis priklausė be jokių abejonių Lietuvai.

Vilniaus problemą sukūrė Lenkija, 1920. X. 9 pasišaudama savo generolą Želigowskį jam užgrobti. Jeigu to neprotingo žygio nebūtų padaryta, nebūtų jokios Vilniaus problemos, nebūtų nesantaikos tarp lietuvių ir lenkų.

Dr. R. S. ir kiti į jį panašūs, rašydami apie neteisėtą Vilniaus prijungimą prie Lietuvos, remiasi klaidinga prielaida, esą Vilnija buvusi Lenkijos teritorijos dalis. Teisiškai Vilnija niekad jai nepriklausė. Ji valdė tą sritį kaip okupantė. Sov. Sąjunga tai žinojo ir Vilnija, kad ir ne visą, grąžino teisėtai savininkei Lietuvai.

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Dr. Gina J. Gincauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Politiniai dabarties vingiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kesnė ir žmogus su žmogumi susikalbėtų.

Jis taipogi mano, kad paskutinių rinkimų rezultatai padarė tam tikrą įspūdį Vakaruose. Užsienyje lyg ir pradėta abejoti Lietuvos ateitimi, imama atšalti nuo ekonominių ryšių.

Lietuvoje esą manančių žmonių, kad galima sustoti, grįžti į praeitį. Bet Vakarų pasaulis juda, atsiranda naujų minčių, idėjų. Kas sustoja, tą gyvenimas pasuka atgal.

Lietuva turinti pirkti žaliavų visur, kur tik gaunanti: ir Rytuose, ir Vakaruose. Apie darbiečių partiją jis sakė, kad ši žvelgianti į praeitį, o tie nariai, kurie norėtų žiūrėti į ateitį, neturi patyrimo. Jis neturi jokių norų paleisti seimą, jei būtų išrinktas Lietuvos prezidentu. Jis tik norėtų tapti dabartinio demokratinio proceso garantu, o ne užsiimti machinacijomis. Jis esąs patenkintas parama, kurią jam žada įvairios Lietuvos partijos ir judėjimai.

Lietuvos centro judėjimo laikinoji taryba sausio 11 d. paskelbė, kad centristai remia S. Lozoraitį. Pareiškime sakoma, kad kairės ir dešinės kandidatai, laimėję prezidento rinkimus, sudarytų tolimesnį politinę įtampą krašte. Su S. Lozoraičio kandidatūra Lietuva turinti galimybę išsirinoti valstybės vadovą, kuris nepriklaus jokioms politinėms grupėms ir gali būti jungtis susiskaldžiusios visuomenės. Mintis išstatyti kandidatą S. Lozoraitį prezidentiniuose rinkimuose pirmiausia kilusi centristų judėjime. Lietuvos liberalų organizacija ketinanti taipogi remti S. Lozoraitį.

S. Lozoraitis nurodė pagrindines prezidento pareigas: garantuoti konstitucijos vykdymą, ginti nepriklausomybę, demokratiją ir žmogaus teises.

Būtinybė bendradarbiauti

Estijos ambasadorė Lietuvai Valvi Strikaitienė korespondentams, ELTOS pranešimu, pareiškė, kad kovoje už nepriklausomybę tarp trijų

Baltijos valstybių buvo glaudus bendradarbiavimas. Dabar jis esąs gerokai atvėsus. Bendrų politinių kovų ir deklaracijų laikas jau yra praėjęs. Bet yra sričių, kur kooperavimas turėtų pasilikti ir ateityje.

Estų ir lietuvių santykiuose, pasak ambasadorės, turėtų pirmą vietą užimti ekonominiai reikalai. Per praėjusių metų paskutinius tris mėnesius Estijos eksportas į Lietuvą nukrito nuo 1.89 iki 1.26 milijonų viso Estijos eksporto, o importas iš Lietuvos sumažėjo nuo 5.44 iki 3.36 milijonų.

Mes turime pripažinti, kalbėjo ambasadorė, dabartiniu laiku pakliūti į pasaulinę rinką yra neįmanoma. Šiuo metu geriausia išeitis – artimai ekonominėje srityje bendradarbiauti Baltijos kraštams.

Papirko

Baltfax pranešimu, 125 Irakui kurdai praėjusių mėnesį nelegaliai perėjo Estijos sieną, sumokėdami pasieniečiams \$1.100.

Estijos pasienio kontrolės direktorius A. Oovel pasakė korespondentams, kad kurdai papirko Estijos ir Rusijos pasienio tarnautojus, kad pastarieji jiems neklidytų pereiti sieną. Visi kurdai norėjo patekti į Švediją. Atsitikimas buvo išaiškintas. Estijos pasieniečiai patraukė baudžiamojon atsakomybėn, Narvos sienos perėjimo inspektoriai pakeisti kitais. Šešiolikai kurdų pavyko pasprukti į Latviją. Estai pradėjo derybas 109 kurdus grąžinti į Rusiją.

Susitarė su Gudija

Šių metų pradžioje Rygoje Latvijos ir Gudijos vyriausybės atstovai pasirašė susitarimą, kuriuo abi pusės įsipareigoja per tris valandas pranešti apie pasienio nelegalius įsiveržėlius. Latvija Gudijos pasienyje įsteigė savo postus, kai tik atgavo nepriklausomybę. Šie postai bus laikomi ir toliau, o Gudija tokius postus įrengti numato š. m. kovo mėnesį. J.A.

A+JONUI VITKŪNUI mirus,

reiškiame gilią užuojautą dukrai VIDAI VITKŪNAITEI.

Vyriausia "Atžalyno" grupė:

Edvardas Ginčauskas

Ričardas Zadurskis

Jonas Lelis

Danias Lelis

Jonas Pajaujis

Paulius Slaboševičius

ir visi kiti

A+ALBINUI BLAUZDŽIŪNUI iškeliavus amžinybėn,

žmoną JANINĄ, dukteris – DALIĄ, LINDĄ, sūnus – REMIGIJŲ, ARVYDĄ su šeimomis, seseris – ANELE, DANUTĘ Lietuvoje, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame skausmo valandoje ir kartu liūdime –

Jadvyga Ignatavičienė

Natalija Merkelienė

Joana, Vladas Plečkaičiai

PADĖKA

A+JUZUI VAIČELIŪNUI mirus 1992 m. gruodžio 8 d.,

nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kunigams: klebonui A. Simanavičiui, OFM, A. Jurgučiai, OFM, P. Šarnickui, OFM, už paskutinius patarnavimus. Dėkojame D. Radtkienei už gražų giedojimą Mišių metu.

Ačiū visiems draugams ir pažįstamiems, atsilankiusiems į Rožinį, dalyvavusiems laidotuvių Mišiose bei palydėjusiems velionį į Šv. Jono lietuvių kapines, Mississaugoje. Ačiū visiems užprašiusiems Mišias, aukojusiems vienai ar kitai institucijai velionies vardu. Dėkojame už atsiųstas gėles, užuojautas laiškais ir asmeninę pagūdą.

Dar kartą nuoširdus ačiū visiems, kurie prisidėjo prie atsisveikinimo su mano broliu.

Aleksas Vaičeliūnas ir šeima

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neličiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

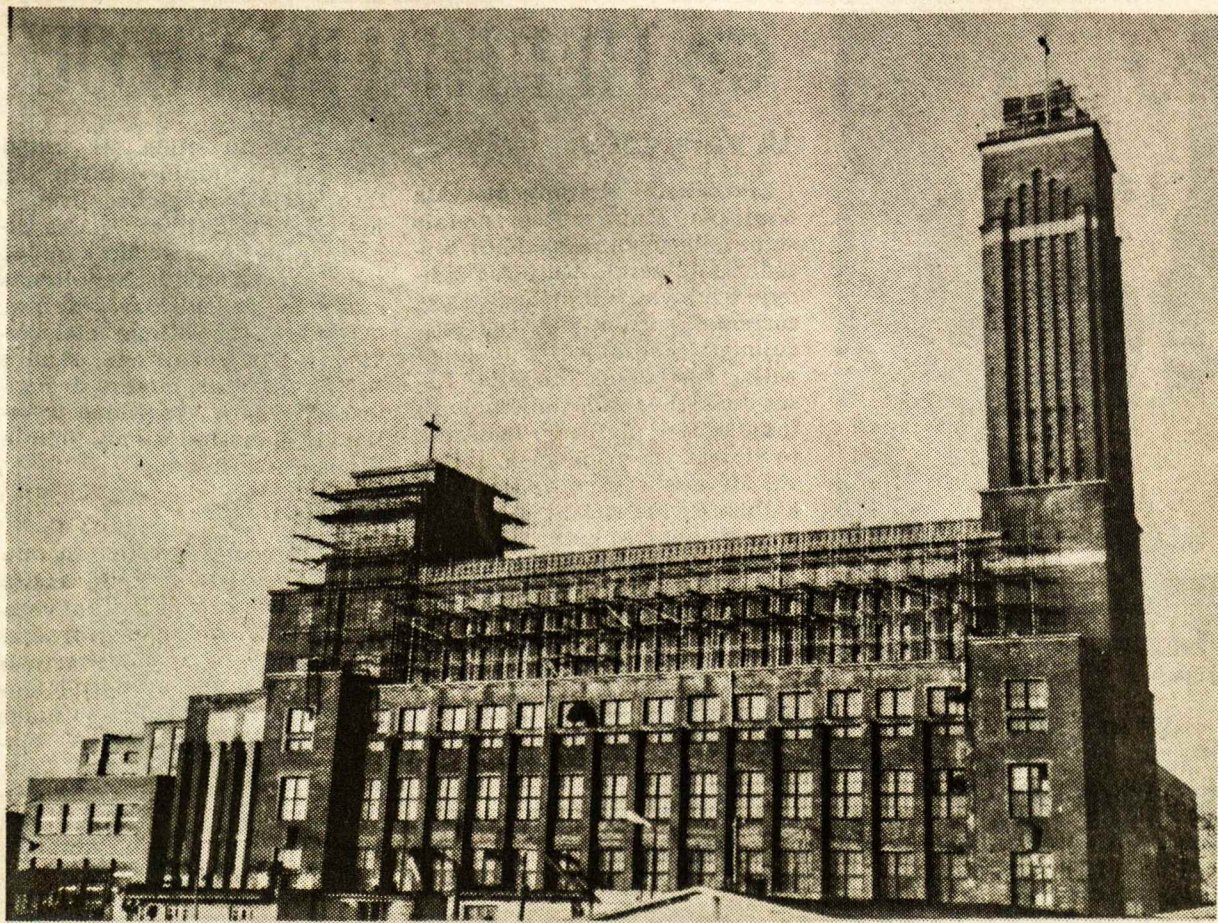
Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentus ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Taip atrodo Prisikėlimo šventovė Kaune dabar, vykdam atstatymo darbus ir išsikilant sovietinės valdžios įrengtai radijo gamykloi

Atstatykime tautos prisikėlimo šventovę

Didingoji Prisikėlimo šventovė Kaune, sovietinės okupacijos paversta radijo gamykla, grąžinta tikintiesiems. Vyksta jau toli pažengę atstatymo darbai. Jiems užbaigti reikalinga išeivijos parama

PROF. ALFREDAS SMILYS,
Kauno Prisikėlimo šventovės
atstatymo komiteto narys

„Laisvėje“ 1922 m. vyskupas P. Būčys rašė: „Pastatysime didžiulę bažnyčią, tautos įžadų bažnyčią, ant aukšto kalno, matomą iš visur...“

1926 m. Kauno Rotušės salėje susirinkę patys žymiausi Lietuvos žmonės nutarė Kaune pastatyti Kristaus Prisikėlimo šventovę, kuri simbolizuotų Lietuvos atgimimą. 1928 m. Kauno miesto savivaldybė išskyrė šiai šventovei žemės sklypą, architektas K. Reisonas paruošė projektą ir 1934 m. pradėta jos statyba, kuri buvo vykdoma už auksą, surinktas iš viso pasaulio lietuvių. Daugiausia pinigų buvo surinkta Lietuvoje ir Amerikoje.

Palyginti gana greitai šios šventovės sienos buvo pastatytos, tačiau įrengti jos vidų nebuvo suspėta, nes 1940 m. bolševikinė okupacija šiuos darbus nutraukė. Bolševikinius okupantus pakeitė vokiečiai, čia įrengė popieriaus sandėli. Šventovės atstatymo darbus jie uždraudė. 1956 m. šioje šventovėje Stalino įsakymu įrengta radijo gamykla, kurioje buvo kuriama ne tik radijo televizijos aparatūra, bet ir karinių raketų valdymo detalės. Ji yra toje vietoje, kur caro laikais stovėjo patrankėlė imperijos švenčių metu savo kosėjimais pabrėždama liūdną pavergtos tautos likimą. Ir taip po trumpo laisvės laiko tarpio, tautos atgimimo šven-

tovę užvaldė raudonasis šėtonas...

Tačiau ir vergijoje būna šviesos akimirkų... Prisikėlimo šventovės bokšte didžiųjų tautos švenčių metu gūdžioje okupacijos naktį drąsūs Lietuvos patriotai išskaldavo trispalvę. Kiek būdavo triukšmo tuomet okupantų ir kolaborantų stovykloje, kiek bejėgio įniršio ir keršto dėl to, kad laisvės siekimas tautoje nemirė.

1989 m. buvo sudarytas Kauno Prisikėlimo šventovės atstatymo komitetas. Nepaisant didelių kliūčių iš valdžios pusės, pritaranti didžiulei daugumai fabriko „Banga“ darbininkų, šventovė buvo sugrąžinta tikintiesiems. Prasidėjo labai sunkus atstatymo darbas. Šventovės atstatymo tarybos garbės pirmininku buvo išrinktas kardinolas V. Sladkevičius, o vykdomojo komiteto garbės pirmininku — prof. V. Landsbergis. Šio komiteto pirmininku dabar dirba entuziastingas ir veiklus kun. E. Bartulis (vietoje kitur išvykusio kun. G. Kabašinsko). Architektas H. Žukauskas kruopščiai ir kantriai atkūrė ir papildė K. Reisono projektą. Darbas sekė darbą. Dirbo ir savanoriai darbininkai be užmokesčio, ir profesionalai statybininkai, ir pasišventę šiam darbui pasauliečiai. Buvo nugriauti prie šventovės sienų prilipinti sandėliai, didžiulė katilinė, išvalyti požemiai, sutvarkyta aplinka. Viduje išgriauti aukštų perdengimai, atstatomos sienos, tvirtinamas bokštas. Šią vasarą iš šventovės išsikels pas-

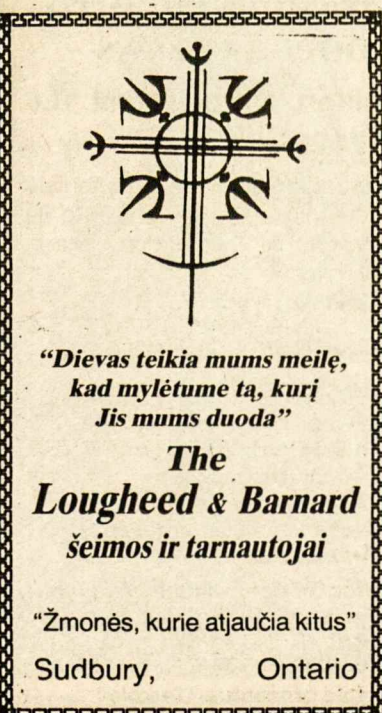
kutinis fabriko skyrius.

Pagal susitarimą tarp atstatymo komiteto ir „Bangos“ gamyklos pastaroji privalo padengti šventovės atstatymo lėšas ligi tokios būsenos, kurioje buvo šventovė, kai 1956 m. ją perėmė fabrikas. Atstatymo komitetas lygiagrečiai atlieka ir šventovės vidaus įrengimus. Šiuos darbus jis apmoka žmonių paauktais pinigais.

Atstatymo komitetas, žinodamas, kad Lietuvos išeivijos žmonės yra nuolat skatinami aukoti pinigų įvairioms programoms ir projektams Lietuvoje, ilgą laiką nesirijo prašyti išeivijos paramos. Tačiau neseniai sužinojome, kad š.m. vasaros pabaigoje į Lietuvą atvyks popiežius Jonas Paulius II, tiek daug gero padaręs Lietuvai. Sužinojome taipogi, kad ir Kauno Prisikėlimo šventovę, reikės paruošti jo apsilankymui. Visa tai iš esmės pakeitė situaciją. Jo Eminencija kardinolas V. Sladkevičius laišku kreipėsi į kun. Augustiną Simanavičių ir per jį į kitas katalikų organizacijas bei parapijas, prašydamas finansinės paramos Prisikėlimo šventovės atstatymui.

Būtiniausias darbas šiuo metu yra langų idėjimas, kuriuos pagamino čekų firma „Kerametal“. Langai ir stiklai kainuoja apie 100,000.00 dolerių. Todėl, atsižvelgdamas į susidariusią situaciją Prisikėlimo šventovės atstatymo komitetas ir taryba nuolankiai prašo Kanados tautiečius, pagal galimybes, prisidėti aukomis prie mūsų tautos vienybės simbolio atstatymo. O ji taip reikalinga Lietuvai, draskomai prieštarašimų ir nesantaikos. Visus vienijanti, virš partijų ir laiko tėkmės iškilusi šventovė bus gyvas tautos vienybės ženklas.

Taryba ir komitetas reiškia nuoširdžiausią padėką Jonui Vitkunui Kanadoje, padėjusiam svarbų pamatinį akmenį Prisikėlimo šventovėje — paaukojusiam jai didžiausius Lietuvoje elektroninius vargonus, kainavusius virš 100,000.00 dolerių. Vargonai jau Lietuvoje. Garbė jam.

„Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda“

The Loughheed & Barnard
šeimoms ir tarnautojams

„Žmonės, kurie atjaucia kitus“
Sudbury, Ontario

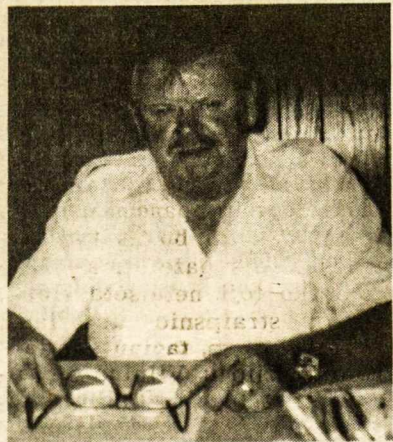
Partizanų Girinio kuopa

LEONAS BALTUŠIS

Ši kuopa oficialiai priklausė Vytauto apygardos „Šarūno“ rinktinei. Pati kuopa susidėjo iš 3 būrių, o jos veikimo teritorija buvo apytikriai tarp Utenos-Daugailių iš vienos pusės, ir Daugailių-Tauragnų-Kuktiškės iš kitos. Ryšiai buvo gerai suorganizuoti. Iš visų buvusių ryšininkų tik viena jau mirusi. Tai Steputė Juškaitė (slpvd. Lietuvaite) iš Katlių kaimo. Visos kitos jau pensininkės, turinčios ir vaikaičių, gana aktyvios Lietuvos buvusių politikinių ir tremtinių organizacijose.

Nepaslapstis, kad Girinio labiausiai mėgstamas buvo pirmasis būrys, sudarytas Pilypų kaime ir vadovaujamas Vytauto Markevičiaus (slpvd. Pinoskis). Be jo, būrys dar buvo jo 2 broliai — Balys ir Stasys bei visa eilė vyrų iš apylinkės kaimų. Vytautas ir Stasys Markevičiai dar ir šiandien gyvi. Tai buvo gerai susioriginizavę ir drausmingas būrys.

Antrasis skaičiumi didžiausias būrys buvo iš Kubilių kaimo, bet Girinis jį nelabai mėgo. Esą jiems trūko kultūros ir drausmės, o ir kovos metodai netinkami. Trečiasis būrys buvo iš Juknėnų kaimo ir Girinio taip pat labai mėgstamas. Jis čia dažnai apsilankydavo, patardavo kaip laikytis, griežtai reikalavo nepelėšikauti ir nepadarinti gėdos Lietuvos partizanams. Pats Girinis su savo adjutantu (slpvd. Kietis) turėjo bunkerį miške netoli Katlių, nors mėgdavo dažniausiai vis kitur miegoti, kad daugiau sumaišytų pėdsakus lietuviškoms išgamoms — sribams.

Šių atsiminimų autorius LEONAS BALTUŠIS, partizanų vado Girinio pusbrolis ir „TŽ“ bendradarbis

Idomiausia, kad Kietis buvo Lietuvos rusas. Ar čia ne gyvenimo paradoksas? Vietinis rusas lietuvių partizanų eilėse kovojo už Lietuvą, o Lietuvos miesto ir kaimo padugnės — už Sov. Sąjungą. Kilimo jis buvo iš Gojaus kaimo. Jo tikra pavardė — Lev Ivanov. Žmonių paprastai vadinamas Levuku. Pagal Medenų kaimo gyventoją Kazį Gineitį (g. 1923 m.), tai buvo nepaprastai pūkūs vyrai ir geras žmogus. Leiskim jam pasakoti:

„1946 m. Spirtrenuose buvo balsavimai. Žmonės jau tuo metu buvo gerokai prigąsdinti: dauguma eina, nors kiti vis tiek sėdi namie. Atvažiavo Girinis su Kiečiu pasiskolinta bričkute ir arkliai. Visi matė, kad tai Jurgio Obolėvičiaus arklis. Vidury Girinis su kulkosvaidžiu, o Kietis prie vadelio. Atvažiavę prie Katlių kalnų pavarė kelias serijas iš kulkosvaidžio, ir visi balsavimai pasibaigė. Žmonės daugiau balsuot neėjo.“

Partizanai patys vengdavo tiesioginių susikirtimų su rusų kariuomene ar sribais, nes ir skaičiumi bei ginkluote buvo daug kartų silpnesi. Pagrindinis tikslas buvo, kaip galima ilgiau išsilaikyti ir apginti savo krašto žmones. Pasiklausykim Kazio Gineičio (pasakojo 1992.X.5).

„Atvažiavo čigonų taboras: apie 10 jaunų vyrų, moterų, vaikų. Kitoj pusėj kelio, kaip dabar Trimonio žemė, buvo krūmai. Šiuose krūmuose pasistatė arklus, o tenai buvo mano avižos pasėtos. Tokios gražios — sugrėbtos, kučkom pastatytos. Tie čigonai nešė tas avižas, šeria, mina. Kur ten juos pabarsi! Nuėjau prašyt, kad nemindytų avižų. Ajagi, kai šoko! Vienas dar lazda uždavė. Matau, kad nieko nebus. Žinojau, kur Maumedis (slpvd.) stovi su keliais partizanais. Aš per kelią, pro Trimonį nuėjau pas Antanėlį. Te-

nai jie (partizanai) tada buvo. Sakau: 'Vyrai, padėkit'. Tai Žemaitis Jonas (slpvd. Maumedis) sako: 'Gerai, mes juos aptvarkysim! Dabar jiems nesirodyk, žiūrėk iš toliau'. Aš iš kito krūmo ir žiūriu. Pamačiau, keiliuku nuo Trimonio atėjo vienas. Ant krūtinės automatas, vienoj rankoj pistoletas, kitoj bizūnas. Priėjo čigonas, o čigonas pripuolė prie jo: 'Ponuliukas, dabar nei tokiam, nei tokiam gyvent!' 'Klaupkitės visi!' — riktelėjo.

Man net negera pasidarė. Sakau, kad nors nešaudytų. Išlindau ir aš iš krūmų. Tai jis sako: 'Kam jūs šeriat avižas žmogaus?' Prišoko kitas čigonas: 'Ponuliuk, mums davė!' Man tada pamoko: 'Davei tu jiems avižų?' 'Niekas, sakau, jiems nedavė, dar prašiau, kad nešertų!' 'Klaupkitės!' — riktelėjo, nes kai kurie dar buvo neatsiklaupę. Kilo baisus rėksmas: galvojau, kad šaudys. Tai jis nuo arklio visiems po kartą su bizūnu pertraukė, pertraukė ir nuėjo. Sako, nešdinkitės iš čia! Gal per valandą, o gal ir mažiau, jie visi ir išsinešdino“.

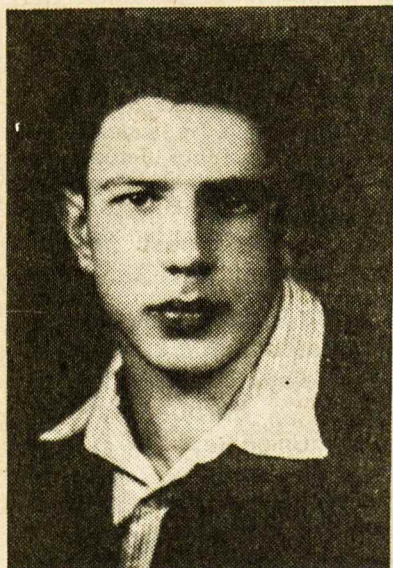
Kas per žmogus ir kokia asmenybė buvo tas Girinis?

Kaip pusbrolis, kuris gana neblogai jį pažinojęs, pasakysiu labai aiškiai ir trumpai: labai aukštos moralės, labai teisingas ir garbingas vyras, o taip pat labai vengiantis bet kokios reklamos. Štai ką sako buvusi ryšininkė Elena Tarulytė-Razgienė: „Galio pasakyti, kad buvo narsus, drąsus ir geros širdies. Kaip vadas buvo ir reiklus, kur reikia ir griežtas. Mūsų krašto žmonės jį labai mylėjo. Vytautui negali prikišti nieko. Gėlės ir dabar dedamos daugiausia ant jo kapo“.

Štai ką rašo Janina Jagzevičienė iš Utenos: „Girinis visuomet būdavo lietuviškoj uniformoj ir su juoda barzdele. Labai gražiai atrodė, lieknas, tamsių plaukų. Matosi ir dabar...“

Buvęs jo kuopos vyras Alfonsas Daunys (slpvd. Šriubas) savo atsiminimuose taip apibūdina: „Į mišką su mumis jis nakvoti neidavo. Labai retas atvejis, kad jis su mumis nakčiai pasiliktu. Girinis buvo neramios sielos žmogus ir labai jau partizaniniam darbui atsidavęs“.

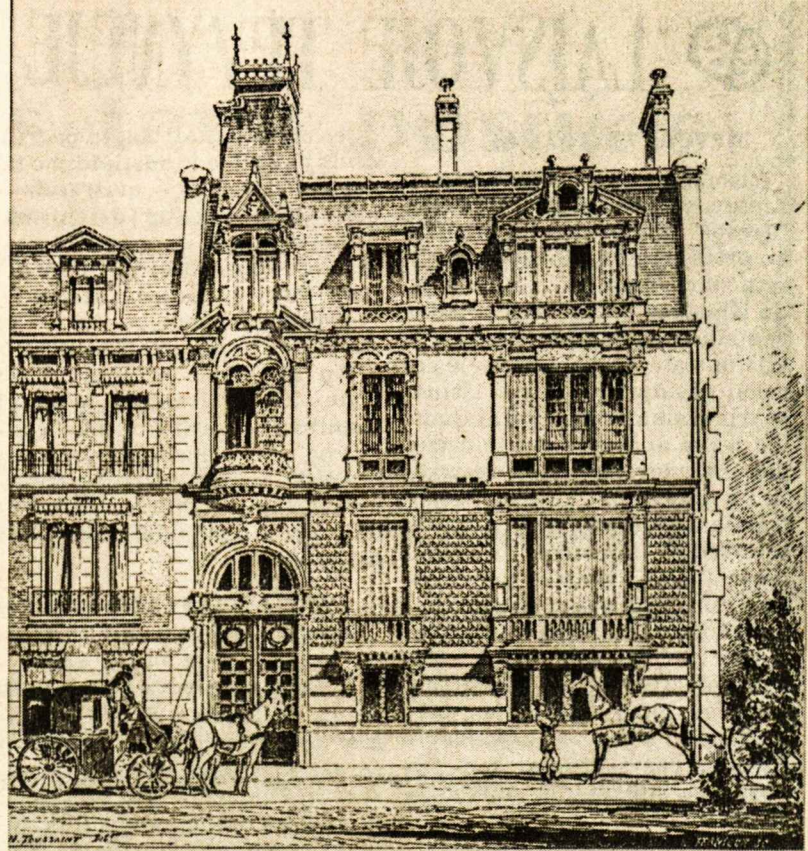
Pokario laikai buvo nepaprastai baisūs. Reikėjo labai gerai žmogų pažinti, kad būtų galima juo pasitikėti. Leiskime šį tą papasakoti Jurgiui Obolėvičiui (g. 1906), gyvenančiam Užulimnės vienkiemy, Utenos rajone. Pasakojo 1992 m. spalio 5 d.

Partizanų kuopos vadas VYTAUTAS BALTUŠIS-GIRINIS, kovojęs Utenos srityje. Nuotrauka — 1941 m.

„Girinis buvo Pušynėlėj mokytoju. Buvom pažįstami. Žmogus jis buvo, kad reta tokių rast. Buvo tikras patriotas. Buvo ir partizanų visokių... Jis gindavo žmones. Gavęs skundą, neskubėdavo baust...“

(...) Spiečiūnas Mykolas mane buvo įskundęs, kad partizanams ginklus taisau. Tai man pasakė Rėza, sribas. Spiečiūnas buvo prisilpęs prie partizanų. Paskui partizanai išsiaiškino, kad jis perduoda Saugumui žinias. Susidarė teismas. Girinis ir kiti nuteisė Spiečiūną sušaudyti. Vieną naktį netoli tos vietos (prie Užulimnės vienkiemio) ten, kur tokios pakriūtės, jį išsivėrė partizanai Denišis ir vyžoniški taksai. Su juo aš darėjau amatų mokyklon, užmiršau pavardę. Jie buvo įpareigo-

Fournier rūmai Prancūzijos Paryžiuje, statyti 1878 m. Jie yra Lietuvos nuosavybė nuo 1925 m. ir jos diplomatinės misijos būstinė nuo 1925 m. iki 1940 m., kai buvo okupuota rusų. Dar ir dabar Rusija negrąžina šios nuosavybės Lietuvai

Buvusio premjero skundas

Buvusio ministerio pirminko Gedimino Vagnoriaus rūpesčiu, „Tėviškės žiburius“ pasiekė informacija, kurioje faktais įrodinėjama, kad dienraštis „Respublika“ daug apie jį skelbė neteisingos, prasiimančios informacijos. G. Vagnorius tuo reikalu 1992.XII.10 paskelbtame pareiškime kvietė „Respublikos“ atsakingus pareigūnus viešai su juo išsiaiškinti Lietuvos televizijoje. Jis jau senokai „Respublikai“ yra iškėlęs ir teisminę bylą.

Keletas pavyzdžių, kokius straipsnius spausdino „Respublika“. Dienraštis 1992.V.22 išspausdino straipsnį „Premjeras kenkia Lietuvos valstybei“. Jame teigiama, kad G. Vagnorius, susitikęs su Švedijos ministru pirmininku K. Bildt, nesugebėjo „paprastai finansinės paramos Ignalinos AE saugumo stiprinimo programoms finansuoti“. „Tokia premjero veikla yra kenkimas Lietuvos valstybei“ — rašoma straipsnyje.

Tai, pasak G. Vagnoriaus, neatitinka tikrovės. Pasitarime su Švedijos ministru pirmininku ir užsienio reikalų ministru kaip tik buvė skirta daug dėmesio Lietuvos energetikos problemoms ir Ignalinos atominės elektrinės saugumui. Buvo kreiptasi ir dėl finansinės paramos, kuri buvo pažadėta.

„Respublikos“ 1992.V.28 laidoje išspausdintame straipsnyje „Griūtis“ premjeras apkalbinamas protekcionizmu. Jis „Draugystės“ (Svečių aptarnavimo bendrove) direktore paskyręs B. Litvinienę, kuri esą giminiuojasi su premjero šeima. Pasak Vagnoriaus, tai neteisybė. Su Litvinienė jo šeima niekad nesigiminiavusi, o „Draugystės“ vadove skyrė ne

ti Spiečiūną nušaut. Išsivėrė jį vidurnaktį. Tamsa, lietus lyja. Liepė krūme išsikasti duobę. Kasa. Išsikasė iki kelių. O Denišis buvo jam prie giminei. Tas ir sako: 'Nebūk žydas, kask, kask!' O Spiečiūnas suprato: nebūk žydas, bėk! Tai jis kastuvą metė šonan ir nėrė į krūmus. Šovė iš automato, bet gal ir nenorėjo nušaut, nes buvo giminė. Taip ir išbėgo. Paskui Spiečiūnas gyveno Utenoj ir man apie tai vieną kartą papasakojo. Pabėgęs jis vėl visus skundė“.

Buvo leidžiamas ir laikraštėlis „Aukštaičių kova“, kurį redagavo Pranas Ivonis (slpvd. Klajūnas-Skrajūnas) iš Ignatiškio kaimo. Iš profesijos matininkas, o jo dėsnis ranka buvo Alfonsas Daunys (slpvd. Šriubas). Vyras, tarnavęs Lietuvos kariuomenėje, pirmosios bolševikų okupacijos metais 29-tame teritoriniame korpe ir vokiečių okupacijos metais 15-tame savisaugos dalinių batalione, kurio vadas buvo gen. št. mjr. A.L. (Bus daugiau)

Išganymas ateina per kančią, atrodančią beprasmiškai. Ir Jobas at rado Viešpatį savo kančioje.

(Karol Wojtyła)

ministeris pirmininkas, o vyriausybės aparato vadovas Z. Vaišvila.

Kitame „Respublikos“ 1992.VI.12 straipsnyje „Turniškes vėl žydes“ V. Vagnorius apkalbinamas, kad nemokėjęs „eksploatacijos išlaidų“. Rašoma: „Gal premjerui, kuris pastaruoju metu švaistosi milijonais, tai niekutis...“ Tai vėl iškreipiama tikrovė — premjeras nei milijonais, nei tūkstančiais neturėjęs galimybių švaistytis. Turniškes vienas pastatas esąs skirtas Lietuvos respublikos ministerio pirmininko rezidencijai, kuri išlaikoma iš valstybės lėšų. Tai ne vasarnamis, o tarnybinės patalpos, kur vyriausybės vadovas gyvena žiemą ir vasarą. Šiomis patalpomis naudojosi visi Lietuvos premjerai. Tai koks nusi-kaltimas?

Tas pats dienraštis 1992.VII.1 vėl kaltina, kad vyriausybė davusi leidimą Lietuvos žmonėms su užsienio bendrove steigti radijo stotį pajūryje. Pasak dienraščio, privatus asmenys nori iš to neteisėtai pasipelnyti. Esą A. Čekuolis gavęs „net paties ministerio pirmininko palaiminimą“.

G. Vagnorius pažymi, tai „niekuo neperdidintas melas“. Tokio leidimo ar palaiminimo nedavęs nei jis, nei jo vadovaujama vyriausybė. Šis klausimas net nebuvo ir svarstomas. O tačiau laikraštis 1992.VIII.3 rašė: „...Vakar Budingės kaimelis įgijo naują šeiminką A. Čekuolį bei E. Patašinsko 'Justino Radiją', kuris už 15000 JAV dolerių įsikurs 50 ha plote. Šis sandėris, palaimintas G. Vagnoriaus, įvyko tradiciškai: slapta ir skubotai. Be aukcionų, be aptarimų“.

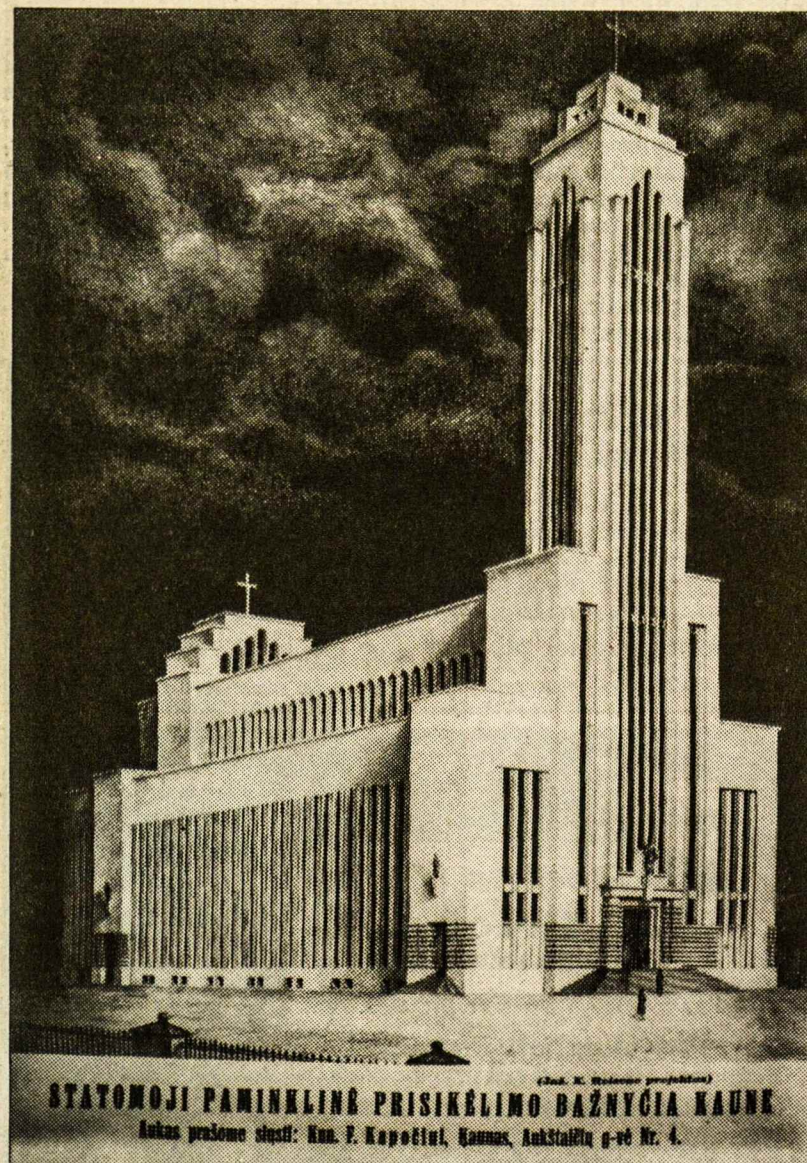
O teisybė esanti tokia: žemės sklypo skyrimo leidimą davė nauja A. Abišalos vyriausybė 1992 m. rugsėjo 16 d. nutarimu nr. 677.

Dienraščio „Respublika“ 1992.VII.15 straipsnyje „Paskutinis premjero melas“ G. Vagnorius išsivadinas „didžiausiu melagiu ir demagogu“, „per melą atėjęs į valdžią, Gediminas Vagnorius su melu ir išėjo“. Tačiau išvadoms pateiktos be įrodinėjimų.

Straipsnyje „Po Europa dantis sukandus“ 1992.VIII.28 buvęs premjeras kaltinamas tariamu piktnaudžiavimu tarnybine padėtimi. „G. Vagnorius leido savo patarėjai nemokėti už vasarnamį, ekspremjero patarėja atsidėjojo organizuodama (ir apmokėdama?) kruizėlį po Europelę...“ — rašoma straipsnyje.

G. Petrauskienė, pažymi G. Vagnorius, kaip užsienio ekspertė dirba nuo 1992 m. pradžios pagal Kanados ir Lietuvos vyriausybės susitarimą. Jame numatyta, kad G. Petrauskienė atlyginimą valiuta moka Kanados valdžia, o Lietuva pasirūpina gyvenamomis patalpomis. Tačiau G. Petrauskienė pati mokanti už patalpas, kaip ir visi bendra tvarka.

Tai dalis iš atsiųstos medžiagos pavyzdžių, iš kurių galima pakankamai susidaryti vaizdą. A.

Taip atrodė Prisikėlimo šventovės Kaune architekto K. Reisono paruoštas projektas, kurio vykdymas pradėtas 1934 m. Taip atrodys ši šventovė baigus atstatymo darbus

LAISVOJE TĖVYNĖJE

APVOGĖ TELEVIZIJA

Išsimaigę vagys neužmiršo ir Lietuvos televizijos Vilniuje. "Tiesos" pranešimu, vagystė įvyko prieš Kalėdas. Gruodžio 16 d. rytą darban atėjusi valytoja rado išlaužtas Lietuvos televizijos centrinės aparatinės duris. Policija nustatė, kad aparatinėje gerokai pasidarbavo vagys, išsinešę tris užsienietiškus vaizdajuosius įrašų aparatus, du televizorius, palydovinės sistemos signalų priimtuvą bei kitų prietaisų. Remiantis pradiniais radijo ir televizijos technikos direktoriaus Juzo Vilčiausko duomenimis, nuostolio padaryta apie pusę milijono talonų. Patalpa, iš kurios pavogta aparatinė, turėjo automatinę apsaugos sistemą. Išlaužus duris, budėtojus perspėjantis signalas neišsijungė. Atrodė, vagys žinojo, kad yra apsaugos sistema, ir mokėjo ją išjungti.

IVAŽIAVIMO MOKESTIS

Įtampos Lietuvos pasienio muitinėse atnešė 1992 m. gruodžio 4-15 d.d. imtas mokestis už įvažiavimą automobiliu Lietuvos teritorijon ir tranzitą per Lietuvą. Tas mokestis buvo 300 Lietuvos talonų, o iš jų, kurie jų neturi, buvo reikalaujama 5 JAV dolerių. Apie įvestą mokestį Lietuvos užsienio reikalų ministerija nebuvo painformavusi kitų valstybių. Tad protesto notos buvo gautos iš Latvijos, Estijos ir Gudijos, o Rusija šį reikalą bandė išsiaiškinti žodžiu. Tokį mokestį Lietuvos vyriausybė buvo numatiusi 1992 m. birželio 30 d. Tačiau nutarimas nebuvo vykdomas, kol jo specialiu raštu gruodžio 4 d. neįsakė vykdyti Lietuvos muitinės biurokratų, šio reikalo neišsiaiškinę užsienio reikalų ministeriją. Ankstesnį nutarimą gruodžio 15 d. sustabdė A. Abišala. Atvažiuojantys ir pravažiuojantys užsieniečiai Lietuvos muitinėse negalėjo JAV dolerių išsikeisti į talonus. Penki JAV doleriai gerokai viršijo 300 lietuviškų talonų vertę. Tad dolerius buvo bandoma keisti į talonus pas muitininkus ar kitus jų turinčius lietuvius, šia proga taip pat galėjusius pasipiniguoti. Matyt, dėl to muitininkai ir buvo pradėję vykdyti šį užmirštą valdžios nutarimą.

KARINIS AERODROMAS

Apie 10 kvadratinį kilometrų Šiauliuose užima sovietų karinis aerodromas — šeštadalį viso Šiaulių miesto teritorijos. Tai būtų didelis turtas Lietuvai, jeigu jis būtų paliktas su visais pagalbiniais įrenginiais. Laima Peleckienė "Lietuvos ryto" skaitytus su sovietų kariniu aerodromu Šiauliuose supažindino jau 1992 m. spalio 28 d. paskelbtu rašiniu "Šiaulių šeštadalis, kurio ateitis ir įdomi, ir miglota". Jau tada buvo sudaryta komisija aerodromo turui perimti. Įtampos atnešė kai kurių sovietų karininkų pastangos parduoti aerodromo įrenginius privačioms miesto įmonėms. Netgi buvo pradedamas ardyti ir nutartas parduoti lėktuvų pakilimo takas. Tokius veiksmus sustabdė griežtas Lietuvos krašto apsaugos ministerijos įsikišimas. Sovietų karinį aerodromą Šiauliuose gerai įvertino Olan-

dijos specialistai. Mat jo pagrindinis pakilimo ir nusileidimo takas yra 3,5 km ilgio, atsarginis — 3,2 km. Abu takai turi dviejų metrų betono, asfaltbetonio ir armatūros sluoksnį. Dėl jo jiems nepakenks nei gamtiniai faktoriai, nei svoris. Olandijos orauosčių statybos firmos "Teobodin" atstovų nuomone, tai pasaulinio lygio takai. Įrengus orauosčių Šiauliuose, nereikėtų ilginti pakilimo bei nusileidimo takų nei Vilniaus, nei Kauno orauosčiuose. Juos iš Šiaulių greit būtų galima pasiekti mažesniais lėktuvais.

DIDŽIAUSIAS LIETUVOJE

Šiauliai galėtų turėti didžiausią orauosčių Lietuvoje, pritaikytą ir keleiviniams, ir komerciniams reikalsams. Sovietų karinio aerodromo vertę padidina geras privažiavimas autotransporto ir geležinkelio linijomis. Lietuvos civilinės aviacijos departamento direktorius D. Balandis labiausiai yra susidomėjęs prie sovietų aerodromo esančia karine aviacijos remonto gamykla. Visoje Sovietų Sąjungoje buvo tik trys tokios karo aviacijos remonto įmonės. Moderniausia, didžiausia ir galingiausia buvo Šiauliuose. Pasak D. Balandžio, ją būtų galima sudominti didžiausius civilinės aviacijos centrus pasaulyje. Šioje įmonėje dirbo apie tūkstantį aukštų kvalifikacijos specialistų. Jie dabar atleidinėjami ir greit liks tik pora šimtų. Devynis dešimtadalius dirbančiųjų sudarė Lietuvos piliečiai. Šią gamyklą būtų galima įregistruoti kaip bendrą Lietuvos ir Rusijos įmonę. Karinis sovietų aerodromas Šiauliuose turi ir betono gamyklą.

ESPERANTININKŲ VEIKLA

Prieš Kalėdas Kaune buvo surengtas Lietuvos esperantininkų sąjungos XXVIII-sis suvažiavimas, susilaukęs poros šimtų šios kalbos žinovų iš Lietuvos, svečių iš Švedijos, Kinijos ir Vokietijos. Lietuvos esperantininkų sąjunga turi penketą šimtų narių, o šią kalbą moka apie 2.000 Lietuvos gyventojų. „Beveik visuose Lietuvos miestuose veikia esperantininkų klubai. 1992 m. vėl buvo atgaivintas esperantininkų žurnalas „Litova stelo“ („Lietuvos žvaigždė“). Suvažiavę esperantininkai surengė koncertą, keitėsi knygomis esperanto kalba. Visi džiaugėsi suvažiavimais įsijungusiu Kauno burmistru Arimantu Račkausku, aktyviu esperantininku. Specialiu renginiu "Zamenhofo dienos 92" buvo prisimintas esperanto kalbą sukūrusio žydų kilmės akių gydytojo Liudviko Lazerio Zamenhofo 133-čiasis gimtadienis. Jis gimė 1859 m. gruodžio 27 d. Balstogėje, o mirė Varšuvoje 1917 m. balandžio 27 d. Kaune yra L. Zamenhofo gatvė ir pastatas, kuriame dažnai gyvendavo esperanto kalbos kūrėjas. Jame dabar steigiamas Lietuvos esperantininkų sąjungos veiklos centras. 1992 m. vasarą Lietuvoje buvo surengtas 65-tasis tarptautinis esperantininkų kongresas, sutraukęs apie 600 dalyvių iš 30 pasaulio šalių. Informaciją apie Lietuvos esperantininkų veiklą paskelbė "Lietuvos rytas".

V. Kst.

Lietuvos vaikų piešinių parodos atidarymas Vašingtone. Kalba ambasados pareigūnas VIKTORAS NAKAS

Hamilton, Ontario

A.A. SKOLASTIKOS REMEIKAITES atminimui Kanados lietuvių fondai aukėjo: \$100 — St. Kačinskas, A. M. Kiškiai, Waterloo, Ont.; \$50 — A. E. Kybartai; \$40 — J. A. Lukošūnai, Islington, Ont.; \$20 — V. E. Sakai, V. L. Kybartai, St. L. Kybartai, Čikaga, JAV, J. J. Stanaičiai, M. D. Jonikiai, A. G. Skaisčiai; \$15 — L. G. Vyšniauskai, Mississauga, Ont.; S. Tumosienė, Etobicoke, Ont.; \$10 — R. Butkevičienė, Ancaster, Ont., Al. D. Matulicz.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams. KLF

"GYVATARAS" 1992 m. gruodžio 20, sekmadienį po 10.30 Mišių, sėkmingai pravedė kalėdinę loteriją. "Gyvatara" dėkoja visiems už paramą. Dar yra neatsimta šokolado dėžė, laimingas bilietas mėlunas nr.5764. Skambinti E.Tarvydienė, tel. 385-3676. Prieš loteriją "Gyvatara" vaikų grupė pašoko kelis šokius. Jiems vadovauja mokytoja Silvija Otto ir padėjėja Kristina McAllister. Vaikai labai gražiai pasirodė. "Gyvatara" rengiasi koncertuoti V. Petro Cepo jaunimo fondo vakare Bostone. Iš Jaunimo centro salės išvykstame penktadienį, vasario 5, koncertas įvyks šeštadienį, vasario 6. Grįšim prie salės sekmadienį, vasario 7. Kartu groti važiuoja ir orkestras "Žagarai". "Gyvatara" nuoširdžiai dėkoja "Talkai" už didelę finansinę paramą. E. T.

St. Catharines, Ontario

KALĖDŲ ŠVENTES praėjo tyliai ir jaukiai, kaip ir turi būti mažoje lietuviškos saloje. Viskas sukoncentruota apie Tėvų pranciškonų jau daug metų vedamą tautinę parapiją. Gražiai papuosta prakartėlė, gerai skambėjo šventovėje lietuviškos giesmės. Nuopelnai tenka parapijos klebonui ir parapijos solistams, atliekantiems ir vargonininko pareigas. Buvo ir svečių iš kitur, kad ir nedaug, nes žiemos blogi orai ne vieną atgrasina leistis ir tolimesnes keliones. Malonu skaityti ir šventinius sveikinimus. S. Šetkų ypatingai nudžiugino sveikinimas grupelės jo buvusį mokinių bei auklėtinių iš Panevėžio, tada komercinės, o vėliau ekonominės mokyklos. Be galo jautrus sveikinimas, nes daugelis mokinių tada išėjo partizanais ir tik nedaugelis besugrįžo.

S. Janušonis taip pat gavo sveikinimą iš Panevėžio gimnazijos direktoriaus, nes jis, A. Gverzdys, M. Šetkuvienė ir dar keli yra baigę tą gimnaziją. Jie tą mokslo židinį parėmė nusiuntę Lietuviai enciklopedijos komplektą. Sunkiausia siuntos darba atliko J. Dervaitis. Šv. Kalėdų proga lankėsi iš To-

Washington, D.C.

ANTROSIOS SAUSIO 13-TOSIOS ŽUDYNIŲ METINĖS. 1993 m. sausio 5 d. administraciniame Atstovų rūmų Cannon pastato Rotunda salėje atidaryta Lietuvos vaikų piešinių paroda, skirta 1991 m. sausio 13-tosios įvykiams paminėti. Piešiniai atgabinti iš Lietuvos Sausio 13-tosios brolijos pirmininkės Jadvygos Bieliauskienės ir Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone Stasio Lozoraičio pastangomis. Parodą rėmė kongresmenas Richard Durbin, kuris oficialiai ją atidarė. Savo kalboje kongresmenas pažymėjo: kai beginkliai žmonės viso pasaulio akivaizdoje stojo ginti savo krašto nepriklausomybę, amerikiečiams tai padarė bene didžiausią įspūdį per visą sovietų imperijos irimo laikotarpį. Kongresmenas iš Texas valstijos William Sarpalius susirinkusiai publikai patvirtino savo kolegos žodžius, kad amerikiečiai niekuomet nebuvo ir nebus abejingi ne teisų bei kančių. Kalbą pasakė ir Lietuvos ambasados Vašingtone atstovas spaudai ir politiniams reikalams Viktoras Nakas. Jis trumpai priminė susirinkusiems Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir 1991-ųjų sausio įvykių eigą, papasakojo, kaip žmonės gynė laisvės idėją nuo eilinės imperinės agresijos, iš kur ir kaip tie vaikai piešiniai atsirado ir ką jie reiškia lietuviams. Parodos atidarymą dalyvavo JAV kongreso darbuotojai, Lenkijos ir Armėnijos ambasadų bei Tarptautinio valiutos fondo atstovai, Vašingtono lietuvių bendruomenė. Ši vaikų piešinių paroda pirmą kartą iškelia iš Lietuvos ribų. Parodoje — 51 piešinys. Autorių amžius — nuo 4 iki 17 metų. Paroda veiks iki sausio 16 d., o mėnesio pabaigoje persikels į Vašingtono Vaikų muziejų, kur išbus apie mėnesį. Kor.

Edmonton, Alberta

A.A. VINCAS RADŽIŪNAS, atvykęs Kanadon apie 1928 m., mirė 1992 m. gruodžio 7 d., sulaukęs 89 metų amžiaus. Velionis buvo nevedęs; paliko liudėsyje krikšto dukterį Jody Filiwich su šeima Edmontone bei daugelį tolimesnių giminių Lietuvoje. A.A. Vincas pageidavimu kūnas buvo sudegintas. Religinės apeigas atliko kun. J. Leo Cordeau. Po jų dalyviai buvo pakviesti kavutei ir užkandžiams į Rosslyn Lodge užėję.

VASARIO 16 MINEJIMAS, KLB šios apylinkės valdybos pastangomis, rengiamas vasario 13, šeštadienio vakarą, Lietuvių namuose, 11629 - 83 Str. Sekmadienį vasario 14, Lietuvių namų pokyčioje kun. L. Bouchard už Lietuvą bei lietuvių tėvynę ir išsivijoje atlaikys specialias pamaldas su pritaikytu tai dienai pamokslu. Valdyba kviečia visus minejimo ir pamaldose kuo gausiau dalyvauti. Dobilas

HAMILTON TRAVEL BUREAU 764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montreallį ir iš Montreallio.

Hamiltono "Gyvatara" šokėjai. Iš kairės: ST. KARECKAS, K. ENSKAITYTĖ, D. MEŠKAUSKAITE. Nuotr. E. Tarvydienės

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.50%
santaukas 3%
kasd. pal. taupymo s-ta ... 2.50%
90 dienų indėlius 5.75%
1 m. term. indėlius 6.00%
1 m. term. ind. mėn. pal. ... 5.75%
3 m. term. indėlius 6.50%
RRSP ir RRIF (pensijos)...3.50%
RRSP ir RRIF 1 m. 6.00%
RRSP ind. 3 m. 6.50%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 12.75%
nekl. turto pask. 1 m. ... 7.75%
nekl. turto pask. 3 m. ... 8.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lituanistinė Maironio mokykla Njujorke, šiais mokslo metais sumažėjus mokinių skaičiui, šeštadieniais veikia Kultūros židinyje Bruklne. Vidurinės klases, turinčias mažiau mokinių, teko sujungti. Padidėjo tik daugiau vaikų susilaukęs darželis. Rasos Jušienės vadovaujamoje lituanistinėje Maironio mokykloje šiemet yra daugiau iš Lietuvos atvykusių šeimų vaikų, gerai kalbančių lietuviškai. Jie padės išmokyti lietuvių kalbą čia gimusiems vaikams su jais žaisdami. Mokykloje veikia ir specialūs lietuvių kalbos kursai jos visiškai nemokantiems vaikams.

Vidudienio pašnekesių sambūrį Čikagoje yra suorganizavę veiklusius visuomenininkas dr. Leonas Kriauciūnas. 1992 m. gruodžio 22 d. šio sambūrio nariai atšventė žurnalisto ir daugelio premijų laureato prel. dr. Juozo Prunskio aštuoniasdešimt penktąjį gimtadienį. Sambūriui priklausantys Čikagos lietuviai žurnalistai ir visuomenininkai sukaktuvininkui prel. dr. J. Prunskiui sugiedojo "Ilgiausių metų". Atsiminimais apie susitikimus su juo Lietuvoje ir išsivijoje dalijosi Teodoras Blinstrubas, Mėčys Valiukėnas, Juozas Laučka, Vladas Būtenas, Antanas Juodvalkis ir Juozas Žygas, o juos papildė pokalbių vadovavęs dr. Leonas Kriauciūnas. Sukaktuvininko prel. dr. J. Prunskio gyvenimui ir veiklai nušviesti nepakanka tokio vieno pokalbio. Reikia išsamios monografijos.

Vaclovas Kleiza, Lietuvos garbės konsulas Čikagoje, Lietuvoje išvykęs konsulato reikalių vedėją Aidą Palubinską pakeitė šioms pareigoms pakviesta Daiva Vaitkevičiūtė-Meilienė. Ji yra baigusi Iliojaus universitetą Čikagoje, dvejus metus dirbusi ALTOs centro reikalų vedėja, vienos architektų bendrovės prekybos skyriaus direktore. Lietuvos konsulatas Čikagoje savo patalpas turi Balzeko lietuvių kultūros muziejaus pastate, 6500 So. Pulaski Rd. Tel. (312) 582-5487. Konsulatas veikia penkis savaitės darbo dienas nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p.

Australija

A. A. Aldona Šlezevičiūtė-Adomienė, pasižymėjusi skautų veikėja, mirė Sidnyje 1992 m. lapkričio 4 d. Velionė, gimusi Kaune 1922 m. gegužės 19 d., buvo "Aušros" mergaičių gimnazijos auklėtinė, Vytauto Didžiojo universitete lankiusi cheminės technologijos fakultetą. Dėl II D. karo įvykių ji nesuskubo išlaikyti baigiamųjų egzaminų. Pokarinėje Vokietijoje, ištekėjusi už Alfonso Adomėno, gyveno Greveno DP stovykloje. Australijon su vyru Alfonsu, dukromis Rita, Dalia ir sūnumi Linu atvyko iš Britanijos, ten su šeima praleidusi devynerius metus. Australijoje pirmiausia įsikūrė Sidnyje, bet septyneriems metams teko išsikelti į Džilongą, kur jos vyras Alfonsas Adomėnas buvo gavęs chemijos inžinieriaus darbą. Jie su šeima Sidnį grįžo 1985 m. ir pastoviai įsikūrė Eppingo priemiestyje. Velionė skautiška veikla, pradėta "Aušros" mergaičių gimnazijoje, nutrūkusią su studijomis Vytauto Didžiojo universitete, atnaujino Sidnyje, eidama skautų židinio kanclerės pareigas, įsijungdama į akademi-

mikų skautų eiles. Ji taigpi buvo veikli Sidnio lietuvių moterų socialinės globos draugijos narė. Gedulines Mišias atnašavo ir į Rookwoodo kapines palydėjo lietuvių kapelionas kun. Povilas Martūzas. Kaime vardu su velione atsisveikino Elena Jonaitienė, skautų — Balys Barkus, moterų draugijos — Tamara Vingilienė ir velionės jaunystės dienų bičiulė Elena Karazijienė.

Prancūzija

Kun. Jonas Petrošius, ilgameitis Prancūzijos lietuvių katalikų misijos vadovas, pernai vasarą lankėsi Lietuvoje, praėjus keturiasdešimt aštuoneriems metams. Ten jis pavadavo Nidos kleboną, susitiko su Vilniaus arkiv. A. Bačkio, vysk. A. Vaičiūmi Telšiuose ir vysk. S. Tamkevičiumi Kaune. Pokalbiuose buvo pritarta jo minčiai, kad Prancūzijos lietuvių katalikų misijai Paryžiuje reikia naujo vadovo iš Lietuvos. Mat kun. J. Petrošių jau vis labiau slegia didėjanti amžiaus našta. Jis yra gimęs 1915 m. gruodžio 26 d., kunigo įšventinimas 1951 m. gegužės 16 d. Sprendimas jo pakeitimo klausimu nebuvo padarytas.

Vokietija

Kūčios Vasario 16 gimnazijos moksleiviams buvo surengtos gruodžio 18 d. vakarą. Jas teko paankstinti beveik savaitę. Mat gruodžio 19 d. moksleiviai išsikirstė trijų savaitių atostogoms. Kūčioms valgyklos salėje susėdė apie 180 dalyvių. Buvo džiaugiamasi ne tik puošnia kalėdine eglyte, bet ir naujais stalais bei kėdėmis. Šiuos Plungės fabriko gaminius gimnazijos valgyklai padovanojo kauniečiai prekybininkas Kestutis Paškauskas. Kūčias sukalbėtomis maldomis pradėjo abu Vasario 16 gimnazijos kapelionai — evangelikų liuteronų kun. Fr. Skėrys ir katalikų kun. E. Putrimas. Eglytės žvakutes uždegė gimnazijos direktorius Andrius Šmitas ir mokinii seniūnas Henrikas Martens. Moksleiviai suvaidino mokytojų Bronės Lipšienės ir Genovaitės Venckuvienės paruoštą vaizdelį apie Kūčias. Kalėdinėmis mintimis dalijosi gimnazijos direktoriaus A. Šmitas, Vokietijos lietuvių evangelikų liuteronų valdybos pirm. kun. Tamara Šmitienė, Huettenfeldo ir Neuschlosso evangelikų liuteronų parapijos klebonas kun. Sartorius. Tada tradicinį kalėdaičių laužymą su gimnazijos direktoriumi A. Šmitu pradėjo klasių auklėtojai ir seniūnai. Kūčių dalyvių laukė dvylika mėsos neturinčių patiekalų. Kalėdinės giesmės giedojo mokytojo Arvydo Paltino paruoštas keturiolikos jauniausių mergaičių choreilis, melodijas grojo aštuonių jaunų instrumentalistų orkestrėlis. Kalėdų senelis su dovanomis šį kartą vėlavo, gimnazijon atvykęs iš tolokai esančios Lietuvos. Vėliau paaiškėjo, kad jis tikrai buvo iš Lietuvos, iš Kriukų kaimo Joniškio rajone. Mat Kalėdų senelio vaidmenį atliko žemės ūkio savininko tapės mechanikos inž. Vladas Stankevičius. Šį metinį tradicinį renginį Vasario 16 gimnazijoje jau trisdešimt aštuntą kartą suorganizavo evangelikų liuteronų kun. Fr. Skėrys. Vakaro aprašymą paskelbė abu kaimyniniai dienraščiai — "Mannheimer Morgen" ir "Lampertheim Zeitung".

Siuntinių į Baltijos kraštus pirmoji lietuvių agentūra Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.,

Veikiame tiesioginiais ryšiais su Klaipėdos transporto baze ir Lietuvos verslininkais Žemos kainos, garantuotas asmeniškias pristatymas.

\$4.00 kg oro linija plius pristatymas **\$14.00.**

\$1.00 kg laivu arba **\$6.00** už kūbinę pėdą.

Parūpiname dėžes:

1 kūb. pėdos (13'1/4" x 13'1/4" x 10'1/4") už 50 centų.
2.4 kūb. pėdos (19" x 13" x 17") už \$1.00.

Siuntinių pristatymas laivu į vieną adresą iki 50 kg tik **\$14.00** Galimas paėmimas iš namų. Pristačius siuntinius į Lietuvą, tuoj pat pranešime jums telefonu. Telefakso patarnavimas. Iš tolimesnių vietų siunčiama Stoney Creek adresu per U.P.S. (United Parcel Service).

PREKYBININKAI: siunčiant pilną arba dalinį konteinerį, skambinkite dėl kainų ir geriausio pristatymo Lietuvoje. Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:

Genė/Vytas Kairys 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 5A6. Tel. (416) 643-3334 FAX (416) 643-8980.	Danutė/Bernardas Macys, 370 Goodram Dr., Burlington, Ont. L7L 2R1 Tel. (416) 632-4558	Milda/Algis Trumpickas 1312 Canvey Crt., Mississauga, Ont. L5J 1S1 Tel. (416) 822-1827.
---	--	--

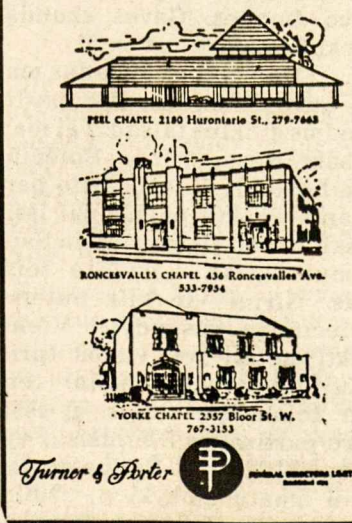
Danguolė/Donald French, 921 Concession Rd.,
Fort Erie, Ont. L2A 6B7 Tel. (416) 871-1799.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS •

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTUUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES

• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 236-9071 arba (page) 237-2121, Toronte.

Greitas • sąžiningas • pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker

Namų pirkimo ir pardavimo atstovė
Patarnauja lietuvių kalba.
Burlingtono, Hamiltono ir Oakvillės apylinkėse.
Nemokamas namų įvertinimas

720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616

(416) 333-3500

**DIRBU IR DIRBSIU LIETUVAI.
PASISAKAU UŽ DEMOKRATINIO
GYVENIMO DŽENTELMENIŠKUMĄ.**

St. Lozoraitis
VILNIUS, 1992.XII.29

Stasio Lozoraičio rinkimams padėti siunčiu ----- dol.

Vardas ir pavardė -----

Adresas -----

Galima skelbti spaudoje ☐ taip ☐ ne

Aukus prašome siųsti:

**LOZORAITIS FOR LITH. PRESIDENT COMMITTEE
STANDARD FEDERAL BANK
Account No. 1101363869
4192 Archer Avenue
Chicago, IL 60632**

LIETUVA, vasario 14 — paskutinis tavo posūkis

**[kelią, kurio ieškai nuo 1991 Kovo 11 — nepriklausomybės paskelbimo dienos.
Turi jau savo Seimą, Vyriausybę, viso pasaulio pripažinimą. Valstybės kūrimui užbaigti dabar išsirinksi**

PREZIDENTĄ

UŽ KOKĮ kandidatą kviesi savo piliečius balsuoti?

Mes, JAV ir Kanados lietuviai, kviečiame visus Lietuvą mylinčius brolius ir seseris pasisakyti už:

- Lietuvos Konstitucijos bei įstatymų sąžiningą vykdymą ir vykdymo priežiūrą,
- okupacijos palikimo atsikratymą ir valstybės sienų užtikrintą apsaugą,
- vakarietišką demokratiją ir valstybingumo išsaugojimą,
- įstatymais saugomas žmogaus teises VISIEMS Lietuvos žmonėms,
- laisvą žodį, laisvą mokslo, kultūros, meno kūrybą,
- privačią nuosavybę, laisvą ūkį, laisvą gamybą, laisvą verslą, laisvą rinką,
- darbo ir atlyginimo pusiausvyrą, laisvą darbdavio-darbininko susitarimą,
- vakarietiškos sąrangos modernią valstybės administraciją,
- žmonių privataus gyvenimo neliečiamybę ir apsaugą,
- prieš Konstitucijoje ir įstatymuose numatytą laisvų varžymą,

**už šviesesnę Lietuvos ateitį per
LAISVĘ, VIENYBĘ IR GEROVĘ**

**Todėl visus raginame balsuoti už AMBASADORIŲ
STASĮ LOZORAITĮ!**

Komitetas už „Lozoraitį [prezidentus“:

Dr. J. Adomavičius, A. T. Antanaitis, St. Baras, dr. P. Kisieliūnas, dr. A. Razma, R. Domanskis, A. Milūnas, dr. J. Valaitis, L. Maskaliūnas, dr. T. Remeikis, R. Dirvonis, Br. Juodelis, dr. T. Kisieliūnas, K. Jablonskis, Ed. Vitkus, R. Rimkus, R. Juškus, Alg. Regis, dr. L. Ragas, Vyt. Radzius, L. Narbutis, Vyt. Maciūnas, R. Mieželis, P. Petrutis, A. Laukaitis, J. Paliukaitis, B. Vindašienė, dr. R. Povilaitis, R. Mozeliūskas, A. Juodvalkis, dr. J. Šmulskis, V. Zygas, B. Jasaitienė, K. Dočkus, dr. V. Šaulys, V. Momkus, dr. K. Ambrozaitis, Vl. Būtenas, Br. Silūnas, Alg. Kėželis, Gr. Liautaud, Edm. Korzonas, dr. A. Kisieliūnas, P. Aleksa, A. Steponavičienė, M. Remienė, dr. G. Balukas, V. Janušis, dr. Austė ir dr. Mindaugas Vyngant, Ignas Juzėnas, V. Mikūnas, dr. Edm. Ringas, R. Jurevičius, Z. Zabuļienė, kun. dr. V. Čukuras, Alfonsas ir Dalia Dzikai, J. Karmūza, St. C. Masaitis, A. Paliulis, dr. E. Vainšteinis, V. Vaitkus, V. Vėbraiūtė-Gustienė, Tadas ir Alina Alinskai, A. Alksnis, dr. V. Bieļiauskas, V. Blažaitis, kun. dr. K. Bučmyns, Ramutė ir Algirdas Česnavičiai, V. Daugirdas, Z. Dičpinigaitis, Vida ir Alg. Janušauskai, C. Janušas, Z. Jurienė, J. Kiznis, P. Jurkus, St. Karmāzinas, M. Klivėckienė, dr. J. Lenkaitis, A. Mackevičienė, Alg. Mačiulaitis, J. Matukas, J. Matulaitienė, Kęstutis ir Ona Miklai,

L. Milukienė, P. Nasvytis, dr. B. Nemickas, kun. J. Pakalniškis, G. Penikas, A. Naokaitė-Pintsch, P. Povilaitis, E. Remėza, A. Samušis, R. Slizys, V. Steponis, dr. J. Stukas, dr. R. Valčiūnas, J. Vainius, J. Valaitis, Irena ir Julius Vėbraiūčiai, A. Vedeckas, G. Žemaitaitis, V. Žukas, Vitalis ir dr. Marija Žukauskai, dr. Alg. Avizienis, dr. Z. Brirkis, R. Dabšys, R. Gasparionienė, V. Gedgaudienė, dr. R. Giedraitis, A. Markevičius, J. Matulaitis, R. Mulokas, D. Navickienė, Z. Viskanta, J. Janušaitis, K. Barūnas, St. Daržinskis, A. Ilekis, A. Skridulis, G. Lapėnas, V. Bagdonienė, J. Kapcius, M. Rumbaitis, Ed. Senkus, Edm. Vengianskas, Albinas ir Angelė Karniai, P. Zygas, Alg. Visockis, A. Banionytė, Vytautas Birieta, K. Maglicai, A. Čiuplinskis, J. Stankus, R. Kurienė, H. Stepaitis, J. Karasiejus, V. Skrinškas, C. Senkevičius, S. Čepas, H. Nagys, dr. O. Šumskaitė, J. Danyš, dr. J. Uleckas, Ged. Morkūnas, I. Kinderienė, dr. R. Palčiauskas, Juozas ir Zita Petkai, N. Palūnienė, dr. K. Gudėnas, B. Raugas, J. Majauskas, L. Kučas, P. Mašalaitis, R. Stirbis, J. Dantienė, Algimantas ir Teresė Gečiai, F. Andriūnas, V. Matonis, R. Jakas, Juozas ir Rasa Juškai, R. F. Narušienė, Stepas Ingaunis, M. Vaitkienė, Antanas ir Birutė Vilčiūnai, M. Bakus, J. Rugelis, Kęstutis ir Rūta Sušinskai, dr. V. Majauskas, dr. P. Zundė, J. Paliulis, A. Vėlavicius, Vytautas Petrulis, Vytas Rugienius, Vytautas Kulkus, Jonas Urbonas, kun. Alfonsas Babonas, dr.

Algis Barauskas, Regina Juškaitė, Stasys Šimoliūnas, Saulius Šimoliūnas, dr. Vainutis K. Vaitkevičius, Eduardas Milkus-Milkauskas, Vincas Tamošiūnas, Algis Lapšys, Raymond V. Petrauskas, Bernardas Brizys, Jurgis Jurgutis, dr. Stefa ir Kęstutis Miškinis, Yolanda ir Algis Zaprackai, Robert Boris, Viktoras Memėnas, Janina ir Narimantas Udriai, Nijolė ir Algis Čerekai, Audronė Tamulionytė-Lenz, Birutė Šaulytė-Čekienė, prof. Leonardas Gerulaitis, Algis ir Liūda Rugieniai, R. Mikulionienė, A. Butkūnas, V. Jonaitis, E. Gričaitienė, dr. R. Kriaučiūnas, D. Petrusevičiūtė, dr. Ramūnas Kondratas, Skirmantė A. Kondratienė, Antanas Dundzila, dr. Vytautas Kavolis, dr. Vitolis E. Vengris, Pranas Baltakis, Arvydas ir Daiva Barzdukai, dr. Stasys ir Aldona Bačkaičiai, dr. Kazimieras ir Diana Čempės, Algis ir Dalia Lukai, Juozas ir Izabelė Laučkaitė, dr. Saulius ir Sigita Naujokačiai, dr. Domas ir Gražina Krivickai, Vytautas Eringis, Juozas Gaila, Aleksandras Akulė, Stasys Augonis, Birutė Banaitienė, dr. Valius Bergen, dr. Romas Buivydas, Gintaras Čepas, Jonas Čereška, Aleksandras Chaplikas, Vytas Dilba,

Andrius Dilba, Stasys Eiva, dr. Stasys Goštautas, Antanas Januška, Rūta Kalvaitytė, Juozas Kapočius, Liudas Končius, Aidas Kupčinskis, Česlovas Mickūnas, Petras Molis, Alfonsas Petrutis, Vytautas Rastonis, Juozas Rentelis, Algis Skaibeikis, dr. Antanas Klimas, Paulius Klimas, Vytautas Brizys, Vaclovas Rociūnas, Vladas Čyvas, Pranas Joga, dr. Edmundas Lenkauskas, A. Šnipaitė, B. Stoškienė, I. Tamulevičienė, B. Veitas, R. Veitas, P. Viščinis, A. Nakas, R. Šidlauskienė, dr. Regina S. Čiurlienė, dr. Juozas B. Dičpinigaitis, dr. Juozas T. Dičpinigaitis, dr. Petras Dičpinigaitis, dr. Vita Dičpinigaitienė, dr. Stefa Dimienė, Pranas Gvildys, kun. Vytautas A. Palubinskas, kun. Stasys Raila, dr. Janina Snieškienė, Ričardas Sokas, dr. Rožė Šomkaitė, Kazimieras Gimžauskas, Klemas Jurgėla, Algis Dūda, Juozas Navakas, Janina Gerdvilienė, Pranas Zelba, Alfonsas Arlauskas, Alfonsas Vėlavicius, Ona Adomaitienė, Vytas Dubauskas, Elena Jonušienė, Vilija Sužiedėlienė, Rėda Plūrienė, Vytautas Jušoninis, A. Sinkėvičius, L. Gylis, P. Griškėlis, Indrė Tijiūnienė, Vacys ir Viktorija Šauliai

**Valdas Adamkus,
Šiaurės Amerikos Stasio Lozoraičio
Rinkiminio Štabo Vadovas**

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAISKAI IŠ LIETUVOS

Viename rašoma: "Dar nėra bado, dar nesušaloma, ir mes, kurie uždirbam mažiausia - nesiskundžiam, pasiruošę viską išskentėti, kad tik neprarastume laisvės ir nepriklausomybės".

O kitame (kitas tautietis): "Tuo laiku (suprask sovietinui) už 10 rublių buvo galima nusipirkti 5 kg mėsos (...), o dabar už visą pensiją galima nusipirkti 5 kg mėsos..." S.

PRISIKĖLIMO ŠVENTOVĖ

"Tė" 1993.1.5 rašė, kad prof. dr. Alfredas Smailys lankėsi Toronte, kur kalbėjo apie popiežiaus Jono Pauliaus II vizito reikšmę Lietuvoje. Tikimasi, jog Šv. Tėvas atnašaus šv. Mišias ir Kauno Prisiškėlimo šventovėje, kurioje dabar vyksta remonto darbai. Lietuvos kardinolas pageidauja, kad į šios šventovės atstatymą įsijungtų ir užjūrio lietuviai savo aukomis. Tai gera proga parapijoms ne tik pavieniams asmenims, atsiliepti į šį prašymą. Kanados ir Amerikos lietuvių parapijos, laikosi gana stipriai. Ir kodėl jos negalėtų paaugti bent po \$1,000 dol.? Tai sudarytų gražią sumą ir didelę paramą Lietuvos Prisiškėlimo šventovei Kaune.

K. Ambrasas,
Montrealis

LIETUVIŠKUMO ŽIDINYS

Jūsų "Tė" į mano namus ateina iš tikrųjų lyg šviesus pasaulį neužmiršto lietuviškumo žiburys. Skaitau Jūsų laikraštį su meile ir susidomėjimu... Siunčiu rėmėjos auką. Labai brangių svečių "Tė" norėčiau matyti ir ateinančiais metais.

Janina Vaitkevičienė,
Šveicarija

LEONAI, ATSILIEPK!

Pačiam teko vienam suole sėdėti su Leonu Valium (dabar "Spindulio" spaustuvės Kaune vyr. inž.) Rietavo vidurinėje mokykloje, o man - būti mokiniu Tamstos a.a. tėvelio Jono Ržešausko. Jūsų visa šeima ir trys tetos (motinos seserys) Stasė, Regina ir jauniausioji Liucija Geidukytės, šaigiantis Antrajam pasauliniam karui, mūsų žiniomis, iš Rietavo išvyko Austrijon, o po karo - Kanadon.

Su Regina Geidukyte iki 1978 metų, 175 Catharine Str. S, Apt. 62, Hamilton, Ont. L8N 2C2 susirašinėjo Benedikta Baltrušytė-Pancerienė, gyvenusi Kauno rajone.

Leono amžius - arti 60 metų. Tėvas Jonas zuvo auto katastrofoje 1978.06.18, motina Barbora Geidukytė-Ržešauskienė mirė 1978.06.25.

Leonai, Tamstą nori surasti Lietuvos kultūros fondo Rietavė klubas "Pilalė". Padėtotė mums daug ką istorinio išsiaiškinti. Rašyti: LKF klubo "Pilalė" palydovinės grupės Kaune pirmininkas Adolfas Liaugaudas, 3000 Kaunas, Trakų 14-8, Lithuania.

NĖRA FILMO IŠ LIETUVOS

Amerikiečių "Academy of Motion Pictures Arts and Sciences", (8949 Wilshire Blvd., Beverly Hills, California 90211, USA) 1992 m. gruodžio pradžioje pranešė, kad šiais metais 33 valstybės atsiuntė po vieną filmą, iš kurių geriausi bus apdovanoti "Oscar'o" premija. Tarp daugelio varžovų pirmą kartą gauti filmai iš: Kroatijos, Estijos, Kazachstano, Latvijos, Rusijos (ne Sovietų Sąjungos) ir Urugvajaus. Estija atsiuntė "Those Old Love-Letters", Latvija atsiuntė "The Child of Man". Iš Lietuvos filmo negavo.

Amerikiečių filmus, televiziją, taip pat užsienio valstybėse pagamintus filmus kasmet premijuoja "Hollywood Foreign Press Association" (292 South La Cienega Blvd., Suite 316, Beverly Hills, California 90211, USA). Jie irgi negavo filmo iš Lietuvos siūlomo geriausiu užsieniečių filmu. Premijuoti apdovanojami "Golden Globe" (Auksoinio gaublio) statulėlė. HFPA slapto balsavimu parinktų filmų premijavimo iškilmės už 1992 m. pagamintus filmus įvyks

1993 m. sausio 23 d. Iškilmės televizijos bangomis bus parodytos įvairiose pasaulio valstybėse.

Alg. Gustaitis,
Los Angeles, Calif.

VALSTYBĖS MUZIEJUS

Malonu ir džiugu, kad išeivijos spaudoje gyval svarstomi Lietuvos kultūros reikalai. Tik apmaudu, kad dėl informacijos stygiaus kartais pasitaiko nepagrįstų vertinimų, pernelyg skubių apibendrinimų.

Atsakydamas į 1992 m. lapkričio 10 dieną "Tėviškes žiburiuose" paskelbtą Aurelijos Balasaitienės straipsnį "Nutarta panaikinti Valstybės muziejų", norėčiau patikslinti, jog Lietuvos valstybės muziejus nėra uždarytas. Jis tik įjungiamas į buvusį Lietuvos istorijos ir etnografijos muziejų. Kadangi čia saugomos pagrindinės Lietuvos valstybingumo istoriją ir kultūros raidą atspindinčios kolekcijos, šis muziejus nuo šiol bus vadinamas Nacionaliniu Lietuvos valstybės ir kultūros istorijos muziejumi. Jame bus stengiamasi aprėpti visą mūsų tautos bei jos kultūros istoriją nuo seniausių iki dabartinių laikų; jame kaupiamos bei demonstruojamos vertybės turėtų šią istoriją liudyti ir atspindėti. Tremties ir pastarieji Lietuvos valstybingumo atkūrimo metai - Lietuvos istorijos dalis bei tąsa, tad prie Kultūros ir švietimo ministerijos

suburtos ekspertų komisijos nuomone, šį laiką liudijanti archyvinė medžiaga turėtų būti saugoma ir demonstruojama kartu su relikvijomis bei rodiniais, bendrąją Lietuvos valstybės bei lietuvių kultūros raidą atspindinčiais. Lietuvos valstybės ir kultūros istorijos muziejus toliau plečiamas Vilniaus Šventaragio slėnyje, pilii teritorijoje, kurioje Lietuvos valstybingumo raidą prasmingiausia atskleisti. Kol kas sovietinių genocidą liudijantys eksponantai bus saugomi bei rodomi ten pat, kur ligi šiol. Išeivijos ir Lietuvos žmonių surinktos relikvijos rūpestingai saugomos ir pagarbiai eksponuojamos.

Manome, kad ir išeivijos lietuvių pritaras, jog Lietuvai būtinas Nacionalinis muziejus, išsamiai ir detaliai jos istorinę raidą atskleidžiantis, deramai šimtametės Lietuvos valstybingumo tradicijas liudijantis. Apmaudu, kad dėl iškrieptos informacijos dėl Lietuvos kultūros dalykų kartais nebesutaria vienminčiai, bendrų siekių žmonės. Dar apmaudžiau, jog tik dabar, B. Gajausko vadovaujamai komisijai ėmus tirti KGB archyvus, tai paaiškėjo.

Su pagarba - Darius Kuolis, laikinai einantis ministro pareigas Vilnius, 1992 m. gruodžio 15 d.

Vilniaus turguje pietietiški vaisiai - pirkite! Pietietiški ir pardavėjai

Nuotr. V. Kapočiaus

Dr. Vydūno vardo Mažosios Lietuvos fondo skiriama ir organizuojama \$5000 premija

1. Dr. Vydūno vardo \$5000 JAV vertės Mažosios Lietuvos fondo premija skiriama už mokslo veiklą tema: "Mažosios Lietuvos (žmonių ir krašto) reikšmė, svarba ir vaidmuo Didžiąjai Lietuvai (praityje, dabartyje ar ateityje)".
2. Premijuotiname rankraštyje minėtoji tema nagrinėjama istoriniu, kultūriniu, literatūriniu, geografiniu, politiniu, teisiniu ir kt. požiūriu. Rankraštis yra ne trumpesnis kaip 350 mašinėlė rašytų puslapių (maždaug 35 cil. puslapyje) lietuvių, anglų, vokiečių ar prancūzų kalba, su maždaug 30 psl. santrauka kita kalba.
3. Premijos siekti gali visi MLF nariai ir nenariai, bet su Lietuva ryšius turintys, bei tautybės, pilietybės ar gyvenamosios vietos skirtumo.
4. Kiekvieno rankraščio pageidautinos trys kopijos ir jos nebus gražinamos autoriams, nebent iš anksto susitarus.
5. Siuntėjui bus pranešta, kad rankaštis gautas.
6. MLF skiriama \$5000 JAV premija nebus skaldoma.
- P.S. Gavus du premijos vertus rankraščius, antra premija \$3000 vertės gali būti skiriama MLF pritarimu.
8. Premijuotini rankraščiai atsiunčiami iki 1994 m. gruodžio 31 d. Mažosios Lietuvos fondo valdybos adresu: 6980 Cote St. Luc Rd., Con. Nr. 807, Montreal, Que., Canada, H4V 3A4, tel. 514-485-9144.
9. Premija (ar premijos) bus teikta(-tos) 1995 m. rugsėjo mėn. pradžioje Čikagoje MLF visuotinio susirinkimo metu.
10. Premijuotas darbas bus leidžiamas kaip MLF leidinys.

Mažosios Lietuvos fondo valdyba

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

• Visos paslaugos atskleidžiant jūsų giminės iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda. • Telefaksu perduodam laiškus, žinutes jūsiškiams per trumpąsias imanomas laika. • Iš mūsų valitines sąskaitas Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje amerikietiskais doleriais arba dažnai skrisdami perduodam asmeniškai. Kreipkitės į ALG ar STEFA MEDELIUS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikali esant atvažiuojame į namus. Skrendantiems į šiltus kraštus parūpinam bilietus ir draudą pigiausiomis kainomis.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Pagal pageidavimą paruošiam keliones įvairiomis trasomis su vienu persėdimu: per Kopenhagą, Frankfurtą, Londoną, Berlyną, Ciurichą, Vieną, Varšuvą. Dar ne per vėlu: TORONTAS - VILNIUS ir atgal nuo \$949 Jūsų svečiams iš Lietuvos nuo \$849 Teiraukitės ir apie bilietų išpardavimą \$799

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ,
UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ

AIR CARGO

TIK 4⁹⁵
už kg

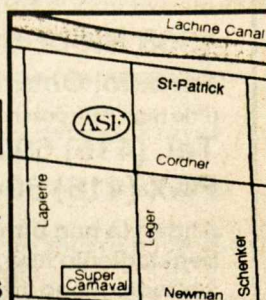
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimum yra 2kg, arba \$10.00
Neskaitome už pristatymą.

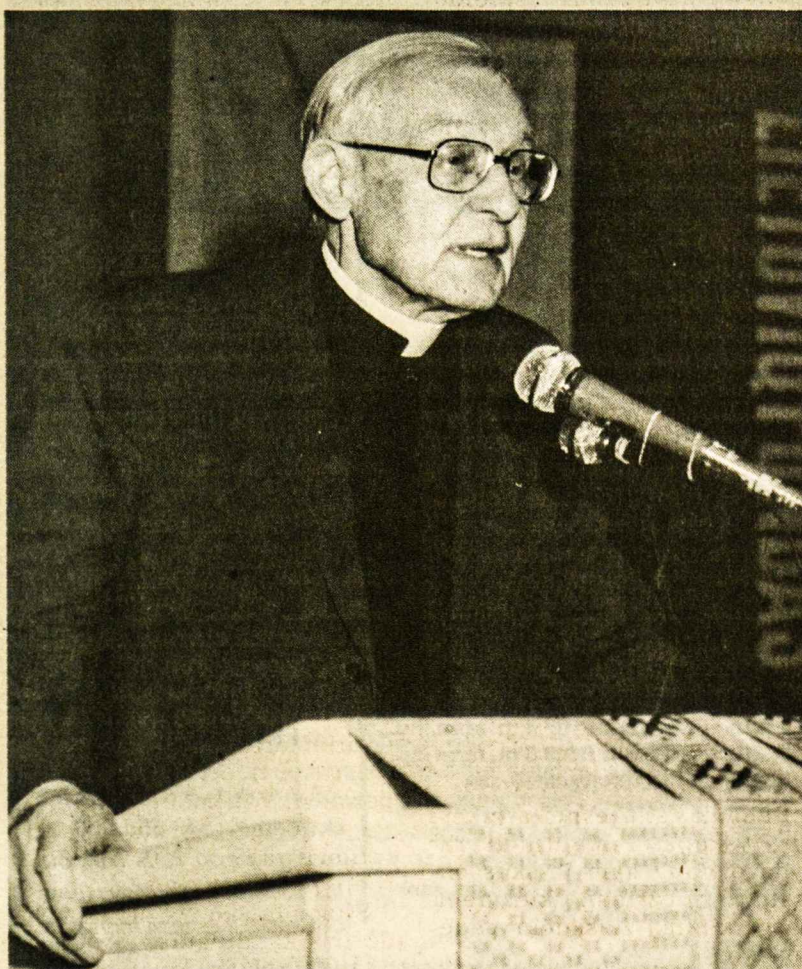
**MONTREALYJE 2600 RUE LEGER
LASALLE, QUE.**

Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r. - 4 v.p.p.

931-9389
Vytautas Grudis, Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS BET KADA - 7 DIENAS

Prelatas dr. JUOZAS PRUNSKIS, peržengęs 85-rių metų amžiaus slenkstį
Nuotr. J. Tamuličia

Maironis tebėra gyvas

Jo vardas vis iškyla ypač tautos kančių bei kovų dienomis. 1992 m. lapkričio 2 d. suėjo 130 metų nuo jo gimimo. Čia apie jį pasakoja artima giminitė DANUTĖ LIPČIŪTĖ-AUGIENĖ, gyvenanti JAV-bėse

Jei ne dėdė Maironis, būtų me likę bemoksliai, nes tėviškė Bernotai per karą buvo sudeginta. Reikėjo kurtis tėvams iš naujo. Dėdė Maironis padėjo mums planuoti gyvenimą, kurti ateitį, bręsti žmonėmis. Gal ne syki jam persėdavo širdis, kad jo globotiniai ne tokiais keliais eina, ne tokie, kaip jis norėtų, kaip jis iš mūsų tikėjosi, tačiau per daug nusivilti neturėjo priežasties.

Maironis buvo mūsų mamutė, jauniausią savo seserį Kotryną, nuosirdžiai mylintis brolis, padėjęs visiems mums – septyniems jos vaikams ir ypač man jauniausiajai – pagrandukui, siekti mokslo. Leido naudotis tuščiais savo namų kampeliais, kartais gal ir turėdams kęsti mūsų jaunatviškas išdaigas.

Dėdės namuose, jo globoje, gyvenau nuo 1923 m. su seserimi Tekle, broliu Stasiu. Be mūsų, tada dar gyveno Helė Bitytė, tolimes giminaitė, ir šeimos pažįstama Kostė Rudaitytė, kaip matote, beveik visas bendrabutis. Visi mes norėjome mokytis ir veržėmės į šviesą. Bet... kas vaiku būdamas ar jaunas, nesubrendęs nepasiduoda tinginiui, išdykavimui, kad ir nenorėdama, apleidžia kartais savo pareigas arba į jas žiūri pro pirštus? Taip... jei mano pažymiai gimnazijoje nusmukdavo iki 3, o, neduok Dieve, dar žemiau (iš matematikos), tai dėdės akiniai nusmukdavo ant nosies galo ir galva imdavo judėti... Tada jis pasakydavo trumpai ir drūtai: „Na, šitaip, vaikelai, tai jau negražu. Gėda... Kad taip daugiau nebūtų...“

O kai vieną kartą, dvejetuką iš matematikos gavus, pasiryžau ištrinti ir, persistengus spaudžiant, skylė dienyne atsirado, kai beveik ant kelių, drebėdama nušliaužiau į dėdės rašomąjį kambarį, jis apžiūrėjo dienyne lapą iš abiejų pusių, atsiduso ir tepasakė: „Tai vėl buvo dvejetas... Pabėgo... Žiūrėk, kad taip daugiau nedarytum. Jei suklydai, nusikaltai, turėk ir drąsos prisipažinti“.

Niekad dėdė Maironis nėra piktai mane baręs. Daugiau skaudino, gėlė jo tylėjimas, kai kartu valgydavom vakarienę. Tik dabar, subrendusio žmogaus akimis ir širdimi žvelgdama, svarstydam, — suprantu, kokie skaudūs išgyvenimai jį slėgė tais keliais metais, man, nerūpestingai gimnazistei pas jį begyvenant.

Knygų iškykla
“SAMOGITIA”
meniškai įriša
knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

Maironis jau anais laikais piktinosi Vakarų Europos abejingumu Lietuvai prisikeliant. Jisai skaudžiai išgyventų šiandieninius Lietuvos vaikų nesutarimus, moralės smukimą, vienybės stoką, kad lietuvis lietuviui tapo vilku, kad mažda idealizmo, darbo meilės, kad ištiesiama ne atvira, pagalbi, mylinti ranka, o sugniaužtas kumštis.

Pirmosios Lietuvos nepriklausomybės metu Maironis buvo kaip pavasario neužtinkama upė, kuri išneša žiemės ledus ir nešvarumus, o vasarą bėga gyva srove ir gaivina. Jis tada buvo susirūpinęs, kad „nesutarimai“ savo tarpe gali pakenkti bendram Lietuvos reikalui. Maironiui rūpėjo prikelti Lietuvą iš miego, atgaivinti, atstatyti ją į jai priklausančią vietą. Tai jis darė su spindinčia meile, tikru jausmu, mylinčia ir kenciančia širdimi. Kaip turintis teisę tėvas ir pabara, ir pamoko. „Jaunojo Lietuvos“ eilavo:

*Bet gi nelaimei — jaunoji karta
tik peikti ir griauti temoka.
Manijos siekių naujų apimta,
o mokslo ir meilės jai stoka...*

“Mūsų varguose” rašė:
*Ne svajotojų silpnų suvargusių
Tėvynė laukia,
kurios naudą asmenišką
viltis
į kitą rąją traukia.
Ir ne ištišėliai silpni ištvėrs...
Tik vyrai milžinų drausmės
ir geležinės ištvėrmės
vingingą išganys Tėvynę...*

Maironio kūryboje lietuvis ras savo išgyvenimų atitiktį, savo jausmų, kaip ir psalmėse, išsakymus. Ir sausio 13 dieną žuvusiųjų motinos gal prisiminė Maironio eiles:
*Oi neverk motušėle,
kad jaunas sūnus eis ginti
brangiosios Tėvynės,
kad pavirtęs, kaip ažuolas
girių puikus,
lauks teismo dienos paskutinės,
taip nelaužyk sau rankų, kaip
beržo šakas
kad lauzo užrūstintas vėjas.
Tau dar liko sūnų...*

Maironio eilėse kalba širdis. Jis buvo giliai religingas. Visur — ir kasdienybėje ir visuose reikaluose įtvėrė Dievo Apvaizdos veikimą. Jo žodžiais: „... Tikyba šventa... Jų žemė nebus be Dangaus“.

Maironis liko ištikimas sau ir Lietuvai. Giliai tikėjo maldos galia. Šaukė visus tautinės ir asmeninės kančios laikais „prie galingos maldos“:

*Kad širdį tau skausmas kaip
peiliais suspaus,
kad žmonės pabėgs ir tavęs
neužstos,
Pakelk tada širdį nuo žemės
aukščiau,
O bus tau be žodžių kentėti
lengviau.
Ei, bėk prie galingos maldos:
Ramiau tau krūtinė vaitos!*

Plunksnos kunigas

Žvilgsnis į prelatą daktarą JUOZĄ PRUNSKĮ, peržengusį 85-rių metų slenkstį

Šis straipsnis paruostas Lietuvoje išeinančiam žurnalui „Naujasis židinys-Aldai“ ir jam pasiūstas telefaksu. Pagarbami sukaktuvinin-ką — dosnų „Tėviškės žiburių“ rėmėją, spausdiname tą straipsnį ir „TŽ“. RED.

Lietuvių tautos raštijoje ir gyvenime iškilo dinamiška Juozo Prunskio figūra, pasireiškusį plačiu mastu savo raštais ir veikla. Mūsų spaudos gyvenime iki šiol buvo nemažai kunigų, dirbusių toje srityje, bet J. Prunskis tarp jų visų iškyla savitu veidu.

Ilgą savo gyvenimo kelią jis pradėjo žvilbučių kaime, Utenos apskrityje 1907.XII.22. Baigęs Utenos „Saulės“ progimnaziją ir Rokiškio gimnaziją, porą metų darbavosi Dulių pradžios mokykloje.

Praktiškai pažinęs mokytojo darbą, ryžosi kunigybei. Baigęs filosofines ir teologines studijas Kauno kunigų seminarijoje ir Vytauto D. universiteto Teologijos-filosofijos fakultete, 1932 m. įšventintas kunigu.

Jau esant kunigų seminarijoje jam rūpėjo platesni veiklos horizontai. Dėl to gilino savo studijas kanonų ir civilinės teisės srityje. Išlaikęs egzaminus ir parašęs atitinkamus darbus, gavo kanonų teisės licenciatu laipsnį 1935 m. Kaune. Po dešimtmečio, t.y. 1945 m., gavo minėtos srities daktaro laipsnį katalikų universitete Vašingtone, JAV-bėse, kur anglų kalba parašė disertaciją apie Lietuvos konkordatą.

Sielovadoje

Pirmieji kun. J. Prunskio veiklos žingsniai, Panevėžio vyskupo Kazimiero Paltauroko sprendimu, buvo nukreipti į praktinę sielovadą, būtent į Kupiškio parapiją ir tenykštę vidurinę mokyklą (1932-1934).

Dinamiškam jaunam kunigui ir ten darbuojantis rūpėjo platesni horizontai. 1935 m. persikėlęs į Kauną, pradėjo reikštingą praktinę sielovadą pamokslais ir straipsniais. Buvo pakviestas tvarkyti religinių skyrių savaitiniame „Mūsų laikraštyje“, kurį redagavo rašytojas Juozas Grušas.

Šia linkme sielovadinė kun. J. Prunskio veikla plėtėsi. Katalikų veikimo vadovai, pastebėję jauno kunigo plunksnos gabumus, pakvietė jį spaudos biuro vedėju. Čia jis užsimojo plačiau — sekė vidaus ir užsienio spaudą, darė atranką ir plačiai informavo Lietuvos visuomenę.

Sielovadinė kun. J. Prunskio veikla Lietuvoje nutraukė sovietinė okupacija. Pasitraukęs 1940 m. į Vakarus ir jau 1941 m. pasiekęs Ameriką, jis tęsė sielovadinę veiklą naujose sąlygose. Pastebėjęs religinės literatūros stoką išeivijoje, jis rašė ne tik straipsnius, bet ir knygas. Gyvendamas Lietuvoje ir Amerikoje, jis parašė apie 10.000 straipsnių ir apie 30 knygų, įskaitant jo redaguotąsias.

Dauguma tų straipsnių ir knygų — religinio turinio. Visa ta jo raštija nėra filosofinė, gelminė. Autorius joje nesiekia probleminių sprendimų, rašo lengvu stiliumi aktualiais klausimais, išsiklausydamas į to meto poreikius. Jis tuo būdu pasitarnavo ypač pamokslininkams, paskaitininkams, surinkęs daugybę istorinių ir kitokių gyvenimiškų pavyzdžių, ryškinančių moralines bei religines tiesas. Išleisdino ne vieną tokio pobūdžio knygą.

Už visą savo darbą, ypač sielovadoje, kun. J. Prunskis susilaukė hierarchijos įvertinimo — buvo pakeltas prelatu.

Spaudoje

Bene plačiausiai kun. J. Prunskio talentas išsiskleidė spaudoje, ypač periodinėje. Iš sielovadinės veiklos, kuri ribojosi religiniais bei moraliniais rūpesčiais, jis perėjo į pasaulietinę veiklą. Pagrindinį žvilgsnį ta linkme jis padarė tapdamas dienraščio „XX amžius“ redaktoriumi Kaune. Tai įvyko 1936 m., gana staigiai susiklosčius to meto aplinkybėms. Tuometinės Lietuvos valdžios potvarkiu uždraudus dienraščio „Rytas“ leidybą, būrelis jaunosios kartos katalikų veikėjų suplanavo naujo pobūdžio dienraštį. Prieš

tai kun. prof. Stasys Yla, Kazimieras Čibiras, buvęs „Šaltinio“ redaktorius, ir šių eilučių autorius buvo paruosę planą leisti naują religinio turinio mėnraštį. Tą planą jie pateikė platesniam katalikų veikėjų būreliui susipažinti. Jame ir kilo mintis — geriau leisti krikščioniškos minties dienraštį vietoj uždaryto „Ryto“.

Redaktoriumi buvo pakviestas kun. J. Prunskis. Jisai, remiamas bei talkinamas kolektyvo (J. Ambrazevičius, Pr. Dielininkaitis, A. Maceina, kun. St. Yla, Z. Ivinskis, I. Skrupskelis, J. Grinius), išugdė „XX amžių“ ir stiprų, aktualų, populiarių, modernų dienraštį, pasiekusį plačias lietuvių masės visame krašte, ėjusį iki sovietinės okupacijos (1940). Kun. J. Prunskis iš jo pasitraukė 1939 m., įgijęs žurnalistinę patirtį, taip reikalingą išeivijoje.

Dėl sovietinės grėsmės kun. J. Prunskis pasitraukė 1940 m. į Vokietiją. Porą savaičių pabuvęs Gleisgarbeno pabėgėlių stovykloje, gavo leidimą vykti į Berlyną, kur gana greitai gavo leidimus persikelti į JAV. Ir taip 1941 m. jis atsirado lietuvių išeivijos sostinėje Čikagoje.

Ten prasidėjo naujas jo žurnalistinio darbo tarpsnis. Pradžioje bendradarbiavo įvairiuose išeivijos laikraščiuose, vadovavo katalikų spaudos biurui, o nuo 1948 m. pradėjo dirbti dienraščio „Draugas“ redakcijoje (iki 1972). Turėdamas redaktoriaus patirtį, jis ir „Draugą“ pagyvino, ypač kultūrinį jo priedą, padarė patrauklų plačiajai visuomenei. Aktualiais savo straipsniais, kelionių aprašymais jis daug prisidėjo prie „Draugo“ populiarumo. Pasirašinėjo savo pavarde, kartais J. Žvilbučio ir J. Daugailio slapyvardžiais.

Šalia darbo „Draugo“ redakcijoje, kun. J. Prunskis redagavo: žurnalistikos skyrių „Lietuvių enciklopedijoje“, religinių mėnraštį „Laivas“, „The Marian“ ir įvairių neperiodinių leidinių.

Taigi labai gausi kunigo prelatu dr. J. Prunskio raštija. Ji ypač būdinga savo vaizgantiškumu-pozityvumu žvilgsniu. Jo straipsniuose gana ryškūs deimantų ieškojimas kitų darbų. Jeigu ir sumini neigiamybes, tai labai retai ir švelniai. Jo žodis dvilakis orumu. Periodinėje spaudoje daug kas pasižymi puldinėjimais, ieškymu neigiamybių, priekaištavimais, vienašališkumu. To nė-

ra prel. J. Prunskio raštijoje. Jo spausdintas žodis — konstryktivos tiesos nešėjas.

Būdingas prel. J. Prunskio reportažų bruožas — sparta ir tiesumas. Dar nepriklausomoje Lietuvoje prof. M. Biržiška sakydavo, kad redaktoriaus kun. J. Prunskio reportažais bei atpasakotais pokalbiais galima pasitikėti (magnetofonu dar nebuvo). Esą jis nieko neiškraipo. O korespondencinius reportažus jis paprastai rašo salėje, sekdamas renginio programą ir, jai pasibaigus, neša spaustuvėn. Galbūt dėl to jo reportažai būna fotografiniai, perduodantys renginio eigą, bet nepateikiantys suvestinio išpūdžio.

Netrukus prel. J. Prunskio žurnalistinėje veikloje ir veržlumo bei žvalumo. Tai matyti gausiuose jo kelionių rašiniuose. Kaip redaktorius jis visur priedavo, prasiverždavo. Pvz., kai N. Chruščiovas lankėsi Čikagoje su savo žmona, prel. J. Prunskis sugebėjo priieiti ir prie jų, įteikti prašymą, kad paleistų jo motiną, kalinamą Sibire. Tuo būdu jis laimėjo laisvę savo motinai. Panašūs atvejai ypač buvo gausūs įvairiose kelionėse ir painiose situacijose.

Būdinga prel. J. Prunskio veikloje ir tai, kad jis moko jungti kunigystę su žurnalistika. Tiek savo išore, tiek vidine nuostata jis visur reikšėsi ir kaip kunigas, ir kaip spaudos žmogus. Spauda jam — plačioji tautos dirva, kurion beriti žmones maitinančius grūdus dera ne tik pasauliečiui, bet ir kunigui.

Visuomenėje

Nepilnas būtų žvilgsnis į prel. J. Prunskio darbus, neįvilgturėjus į jo teikiamą paramą krikščioniškajai mūsų tautos kultūrai. Kaip savo raštuose jis kėlė konstruktyvinę gyvenimo pusę, taip visuomeniniame gyvenime jis tai darė lėšomis, kurias per ilgą savo gyvenimą sukaupė. Kultūriniam reikalams, ypač spaudai, jaunimo veiklai, labdarai, fondams jisai skyrė gausias premijas ir teskiras, tuo siekdamas paskatinti pozityviąją bei krikščioniškąją veiklą tiek išeivijoje, tiek dabartinėje Lietuvoje. Pvz. vien A. Jakšto spaustuvės statybai Kaišiadoryse jis paaukojo \$20.000.

Būki pasveikintas, mielas Prelate, garbingoje sukaktyje, spindinčioje šviesiais darbais!

Pr. G.

Aš — Lietuvos emigrantas

Ne auksą, deimantus — Tave turėjau.
Tu — mano laimė, laisvė ir kančia.
Visu gyvenimu susimokėjau,
Kad kada nors sugrįžčiau čia.

Tu iš New York dangoraižių tokia mažytė —
Lyg lašas siautulingoje Niagaroj.
Matau Tave sušalusią, sulytą,
Vis susisupusią į prosenėlės skara.

Atnešiu Tau gležnytį edelveisą
Nuo Telo kalno Rigi Kulm.
Iš ten, kur niekas nepareina, aš pareisiu,
Atplauksiu debesiu poliariniu dangum.

Iškrisiu ledine snage Amūro,
Juoda kasyklų dulke ant pečių.
Paklydęs tarp akligatvių ir mūrų,
Parbėgsiu drobės rankšluosčio raštu.

Sugrįšiu iš tamsių miškų Kanados,
Juose palikęs kojas ir rankas.
Tu — mano išsvajotoji Grenada,
Saulėtą viziją ir pasaka žila.

Dainuosiu Tau egzotiškoji šaly kengūrų,
Raudosiu raudą tolimų krantų.
Aš Tavo senas, alkanas trubadūras
Iš padavimų, iš milžinapių šventų.

Pamosiu Tau praėjęs Triumfo arką,
Ir pasimelsiu prie bazilikos Vatikane.
Tu mano šventa — išniekinta, išbarta —
Visad, visur suprantanti mane.

Pašoksniu šokių Tau Bolivijos indėnų,
Užgavęs kanklių stygą širdyje.
Ir tūkstančių minioj aš vienui vienas
Lietuviškų žodžių paslėpęs savyje.

Aš — emigrantas nuo galvos lig padų.
Išrautas su šaknim iš gintaro sakų.
Nereikia man noktiurnų, serenadų —
Laimingas aš, jei Tu geriau jautiesi.

Aš — emigrantas iki juodo karsto.
Lig marmurinės plytos ant širdies.
Ir kaip dalia manoji beapkarstų —
Laimingas aš, jei Tu geriau jautiesi.

Janina Vaitkevičienė,
Šveicarija, 1992

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Stepo Zobarsko (1911-1984), rašytojo ir knygų leidėjo, archyvinė medžiaga, iš Niujorko išsiusta 1992 m. birželio 25 d. keturiomis dėžėmis „Caritas“ organizacijai skirtame konteineryje, rugpjūčio 3 d. tvarkingai pasiekė Maironio literatūros muziejų Kaune. Gautu archyvu džiaugiasi muziejaus direktorė Aldona Rusekaitė ir ji lankantys kauniečiai.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus Čikagoje 1992 m. spalio 30 — gruodžio 6 d.d. surengė įdomią politinių karikatūrų parodą „Plunksna galingesnė už Raudonąją armiją“, susietą su Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimu iš sovietinės vergijos 1988-91 m. Parodos pavadinimą papildė pastaba: „Baltijos valstybės politinių karikatūristų akimis“. Šimtus šmaikščių karikatūrų iš JAV bei užsienio laikraščių, žurnalų ir kitų šaltinių šiai parodai muziejaus dailės galerijoje sutelkė Valentinas Ramonis. Jam pavyko gauti net ir kai kurių karikatūristų atsiųstų geros kokybės reprodukcijų bei originalių piešinių. Parodą aplankė ir Čikagoje viešėjęs krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius, šioms pareigoms pasilikęs ir Algirdo Brazausko sudaryto dabartinę vyriausybę.

Kanadoje mirusi dail. Anastazija Tamošaitienė pirmųjų mirties metinių proga buvo prisiminta ir pagerbta Niujorke 1992 m. spalio 24 d. Jos atminimui skirtą vakarą Kultūros židinyje Bruklne surengė Lietuvių tautodailės Niujorko skyrius, vadovaujamas Lilės Milukienės. Šis renginys taipgi buvo ir velionė skirtos monografijos suktuvė. Tai su dail. A. Tamošaitienės gyvenimu ir kūryba dalyvių supažindino iš Montrealio atvykęs literatūros kritikas Vytautas Aleksandras Jonynas, jos monografijai parašęs platų įvadą. Jis kalbėjo ir apie abiejų dailininkų Tamošaičių — Anastazijos ir Antano bendrus leidinius, tautodailės reikalams įsigytą sodybą Ontario provincijoje prie Kingstono, kur dažnai lankydavosi išeivijos lietuvių jaunimas. Tai liudijo pardojos vaizdajuostės, įamžinusios ne tik šeiminių kūrybinę veiklą, bet ir jaunimo lauzą, tautinius šokus. Viena vaizdajuostė buvo įkalbėta angliskai. Mat ją rodė Londono televizija, kai 1981 m. princėsi Dianai buvo dovano-ti dail. A. Tamošaitienės išausti tautiniai lietuvių drabužiai. I dail. A. Tamošaitienės pagerbtuves buvo įjungti ir kai kurie pasiskolinti kūriniai, keliolika Vytauto Maželio nuotraukų, atspindinčių Anastazijos ir Antano Tamošaičių gyvenimą, kūrybinę darbą.

Filatelistų draugija „Lietuva“, Čikagoje veikianti nuo 1946 m., kas antri metai surengia tradicinę tapusią pašto ženklų ir numizmatikos parodą. Dvidešimt ketvirtoji paroda „LITHPEX XXIV“ 1992 m. spalio 23-25 d.d. įvyko žemutinėje Jaunimo centro salėje. Parodai buvo sutelkta apie 120 rėmų pašto ženklų, talpinačių po šešis standartinius lapus. Paroda buvo suskirstyta į keturias grupes, apimančias Lietuvą, teminius ženklus, numizmatiką ir specialius rodinus. Ją atidarė Lietuvos garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza. Parodon įsijungė išeivijos ir Lietuvos filatelistai su keliais kitataučiais. Vertintojų komisija dvi didžiausias premijas paskyrė amerikiečiui F. W. Baumgartneriui ir V. S. Lukoševičiui. Jiems premijas laimėjo pašto ženklai. F. G. Baumgartner buvo išstąs keturiolika rėmų užėmusį rinkinį „Lietuvos okupacijos“. Rinkinys, pradėtas carinės Rusijos okupaciniais ženklais, apėmė vokiečių okupaciją I D. karo metais, Klai-pėdos krašto okupaciją 1920-23 m., vokiečių vėl okupuotą Lietuvą II D. kare, Lenkijos okupuotą Vilnių kraštą 1920-39 m. V. S. Lukoševičiaus rinkinys, užėmęs 20 rėmų, buvo skirtas nuo 1918 m. iki dabartinio laikų Lietuvos teritorijoje vartoties pašto vokams ir ženklams. Aukšnę premiją numizmatikui Jonui Augustiniui laimėjo kasmet gausėjantis lietuviškų pinigų ir medalių rinkinys. Garbės auksinės premijos susilaukė ir Balzeco lietuvių kultūros muziejus, parodai pateikęs dalį dokumentų iš Stepo Dariaus archyvo dėžės. Premijomis buvo įvertintos ir kai kurių kitų parodos dalyvių pastangos. Filatelistų „Lietuvos“ draugijai vadovauja jaunesniajai kartai atstovaujantis inž. Jonas Variakojis.

Suomijos nepriklausomybės šventei skirtą parodą Menininkų rūmuose Vilniuje surengė du grafikai — lietuvaite G. Didelytė ir suomis H. Palasma. Dail. G. Didelytė parodai sutelkė naujausius savo grafikos kūrinius, knygų iliustratorius dail. H. Palasma — joms sukurtus knygženklius.

Naują savo grupę „Vienas“ Vilniuje sudarė vienuolika dailininkų — A. Skliutauskaitė, R. Katiliūtė, K. Zimblytė, D. Kasciūnaitė, D. Jonkaitytė, V. Jurkūnas, A. Puipa, V. Jankūnas, A. Pakalka, A. Giedrimas ir A. Dzikaaras. Pirmąją savo darbų parodą jie surengė „Arkos“ galerijoje, kiekvienas išstąs po vieną tapybos ar grafikos kūrinių. Pasirinktu „Vieno“ pavadinimu grupės nariai nori pabrėžti individualybę.

Vysk. Antanas Baranauskas, „Anykščių šilelio“ autorius, mirė 1902 m. lapkričio 26 d. Seinuose. Jo devyniadešimtosios mirties metinės paminėtos Anykščių III-joje vidurinėje mokykloje, nesenai pavadintoje Vysk. A. Baranauskos vardu. Jo gyvenimui ir kūrybai skirtoje konferencijoje pranešimus skaitė Šiaulių pedagoginio instituto docentas Skirmantas Valentas, Vilniaus universiteto dėstytoja Regina Kaženkauskienė, studentės Karla Gruodytė ir Dainora Pociūtė. Kopyčioje buvo surengtas iškilmingas minėjimas ir koncertas, kuriame dalyvavo aktoriai Virginija Kochanskaitė, Mindaugas Čapas ir Ramūnas Abukevičius, Anykščių Šv. Mato šventovės jaunimo choras, Anykščių etnografinis ansamblis, vokalė trijulė — Jonė Marčiukienė, Sofija Pakalnienė, Emilija Petrokienė. Anykščių atstovai lankėsi Punske ir Seinuose. Punsko lietuvių gimnazijoje jie surengė vysk. A. Baranausko mirties metinių minėjimą ir koncertą, o Seinų katedroje, kur jis yra palaidotas, dalyvavo Mišiose.

Poetą Vytautą Mačernį (1921-1944), savo žemės sūnų, specialiame pokalbyje prisiminė Vilniaus žemaitių kultūros draugija. Pokalbis įvyko prie dail. P. Germano sukurtu velionies V. Mačernio portreto. Literatūros kritikė V. Daujotytė priminė jo sąsajas su Žemaitijos žeme, atnešusia žmogaus būties apmąstymus. Vilniaus technikos instituto dėstytojai J. Strėbalius ir R. Kalinauskas, istorikas E. Aleksandravičius kalbėjo apie V. Mačernio apdaiatuos bendražmogius kas vertybes ir gyvenimo prasmę. Susitikimų su V. Mačerniu atsiminimais dalijosi etnografas V. Milius. Kalbininkas A. Girdenis pokalbio dalyviams skaitė V. Mačernio amžininkų atsiminimus apie jį ir jo gimtąjį Šernelės kaimą dabartiniame Plungės rajone, kur dabar yra priglusi velionies poeto palaikai. Pokalbyje prisimintas skaudus Mačernių šeimos likimas, palietęs daugelį jos narių. Birutė Jūronytė „Tiesos“ skaitytojams pasakojo: „Tragiškai žuvo senelis, jautis subadė tėvą. Du jo broliai partizanai nušovė stribel, vienas žuvo, nukritęs nuo linų prikrauto vežimo, kitas prigrėdė besimaudydamas. Motina daugelį metų išbuvo Sibire. Na, o pati, vos 23 metų sulaukus poetą, 1944 m. rudeni mirtinai sužeidė greta sproges sviedinys...“

Lietuvos teatro pradžia yra laikomas Vilniaus jėzuitų kolegijos, vėliau tapusios Vilniaus universitetu, Didžiąjame kieme 1570 m. suvaidintas italo S. Tučio veikalas „Hercules“. Jam buvo skirta mėgėjiškų teatrų šventė „Hercules-92“, surengta dabartinio Vilniaus universiteto kiemo teatre 1992 m. lapkričio 15 d. Mėgėjiškų teatrų šventei A. Lenkausko režisuotą Vydūno komediją „Nūmanė“ paruošė Mažeikių naftos perdirbimo imonės kultūros namų teatrų grupė. Mažasis rež. V. Vytis, įteikdamas atminimo dovanėles tris spektaklius paruošusiems režisieriams.

V.Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	5.25%
180-364 d. term. ind.	5.25%
1 metų term. indėlius	5.25%
2 metų term. indėlius	5.25%
3 metų term. indėlius	5.75%
4 metų term. indėlius	6.00%
5 metų term. indėlius	6.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.75%
1 metų GIC-met. palūk.	6.25%
2 metų GIC-met. palūk.	6.25%
3 metų GIC-met. palūk.	6.75%
4 metų GIC-met. palūk.	7.00%
5 metų GIC-met. palūk.	7.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP	4.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	6.75%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	7.00%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	7.00%
Taupomąją sąskaitą	3.50%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.50%
Kasd. pal. čekių sąsk.	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.25%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

AKTYVAI per 54 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windsor – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857 Fax 566-1102
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Dalis Klivlando LSK "Zaibo" jaunųjų lengvaatlečių su treneriu ALGIRDU BIELSKUMI (su skrybėle)

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

"Zaibo" sporto žurnalas

"Zaibas" – Klivlando lietuvių atletų klubo pusmetinis sporto žurnalas. Tokiu pavadinimu lietuvių ir anglų kalbomis redaguojamas Arūno T. Apanavičiaus pasirodė pirmasis 16 puslapių apimties numerukas. Apie vyrų "A" klasės krepšinį jame rašo jų treneris Gediminas Puškorius. Jis sako: "Pirmą kartą po daugelio metų Klivlandas turės komandą "A" klasėje. Daugelis krepšinio žinovų teigia, kad tai bene stipriausia bus krepšinio komanda "Zaibo" klubo istorijoje. Mes esame pilnai pasiruošę atsikvėsti, ko per daugelį metų nebuvo įstengta... Tai nugalėtojų taurės "Zaibo" vyrų krepšinio "A" klasėje".

Su vyrų "B" klasės krepšiniu supažindina Tadas Kijauskas. Matyti ryžto ir pragiedrulių ateitį. Vyrų "B" komanda, kuriai vadovauja Raimundas Jonaitis, reguliarią sezoną užbaigė 2-je vietoje su 6 laimėjimais ir dviem pralaimėjimais, abu prieš "Lincoln Electric" komandą. Čempionato turnyre "Zaibas" ketvirtfinaluose iškovojo "Bellamy" komandą 70:52, pusfinaluose laimėjo prieš "Verniers" 72:61 ir finaluose nugalėjo "Lincoln Electric" 65:54. (Miesto lygos varžybos. Red.)

Straipsnyje "Sugrįžta 'Zaibo' jauniai" Vidas Tatarūnas pažymi, kad pirmą kartą po daugelio metų "Zaibas" turės berniukų "D" klasės komandą 1992 m. ŠALFASS-gos žaidynėse Toronto. Apie 20 berniukų, kurie yra suskirstyti į tris komandas: "sunkiasvoriai" (10-13 metų), "lengvasvoriai" (7-9 metų) ir "Peewees" (5-6 metų). Jaunimui vadovauja ilgamečiai "Zaibo" krepšininkai: John Morris, Kestutis Petraitis, Rusty Bollom ir Vidas Tatarūnas. Jie supažindina jaunuosius su krepšinio pagrindais.

Marius Laniauskas savo straipsnyje iškelia atgimstantį klubo tinklinių moterų ir vyrų klases, pristato tinklinių nuotakas ir entuziastingą žaidimą ateitį. Moterų yra dvi komandos ir vienoje iš jų dar ir šandien žaidžia buvusios tinklinio žvaigždės, a. a. Ryt Babickio, buvusio gabaus trenerio laikų. Nepamiršamos pavardės: Aušra Babickienė, Rita Kliorienė, Eglė Laniauskienė, Rūta Mazelytė, Danutė Sirgiedienė, Valdonė Žiedonienė ir Janė Gužauskienė. Šios sportininkės daugelį metų laikė ŠALFASS-gos meistrių titulą, pirmavo baltiečių varžybose ir buvo pasiekusios stambių laimėjimų Amerikos AAU varžybose, kuriose nuolat dalyvavo ir būdavo pirmaujančių vietose. Vyrų tinklinis rūpinasi jaunimu. "Seniai" treniruojasi su jaunaisiais ir šis amžiaus derinys prisideda prie rimto ruošimosi.

Apie šio klubo "softball" rašo John Morris. Tai sporto šaka, jau 17 metų

ALGIRDAS BIELSKUS, išeivijos sportinio gyvenimo veikloje išvareję gilią vagą

Nuotr. Sig. Krašausko

kultivuojama. Pagrindiniai vadovai yra Juozas Vasys ir Algis Nagevičius.

Visus šiuos rašinius paruošė jaunieji "Zaibo" sportininkai-vadovai. Įvairių žinių skyriuje savo rašiniu išterpia sporto veteranas, "Zaibo" steigėjas ir iš viso vienintelis išeivijos sporto darbuotojas, vertas patriarcho titulo – Algirdas Bielskus. Jis pristato "Zaibo" tarybos išrinktą naują klubo valdybą šios sudėtis: Vidas Tatarūnas – pirmininkas, Leonardas Kedys – I vicepirmininkas, Gediminas Puškorius – II vicepirmininkas, Algirdas Bielskus – sekretorius, Vytas Apanavičius, Juozas Kijauskas ir Romas Apanavičius – nariai ir Danius Šilgailis – atstovas prie Lietuvių bendruomenės Klivlando apylinkės. Vidas Tatarūnas yra jau 5-tas "Zaibo" pirmininkas. Nuo klubo įsteigimo – 1950 metų pirmininkais buvo šie asmenys: Vytautas Janušis (1950), Algirdas Bielskus (1950-1957), Rytas Babickas (1957-1975) ir Juozas Kijauskas (1975-1992).

Algirdas Bielskus supažindina su Tatarūnu. Jis 32 metų amžiaus. Žaidžia krepšinį, raketbolą ir kėglio ju. Nesvetimas jam yra tinklinis. Kai buvo jaunesnis, reikėsi ir lengvojo atletikoje. Vidas šiuo metu yra ir Klivlando lietuvių žuklautojų klubo pirmininkas. Jis pasižymi kaip energingas ir geras organizatorius. Nuo 1990 m. rudens vadovauja "Zaibo" krepšinio sekcijai, kurios veikla labai pagyvojė. Yra sukūręs lietu-

višką, sportišką šeimą su "Zaibo" lengvaatlete ir tinklininke Daina Motiejūnaite ir augina 3 sūnus, iš kurių 2 vyresnieji Tomas 7 ir Simas 6 jau yra "Zaibo" sportininkų eilėse.

Taip pat A. Bielskus rašo apie veteraną Juozą Kijauską, "Zaibo" krepšinio klubo įsteigimo laikų. Vėliau jis buvo krepšinio treneris. Reikėsi dar stalo tenise ir tinklinyje. "Zaibo" valdyboje darbuojasi nuo 1954 m., o pastaruosius 17 metų – klubo pirmininkas, ŠALFASS-gos centro valdybos narys 1962-65 ir 1968-70 m. Jis buvo organizatorius ir vadovas ŠALFASS-gos moterų krepšinio komandos, dalyvavusios III-se PLS žaidynėse 1988 m. Australijoje. Jam pirmininkaujant, "Zaibas" dalyvavo 1991 m. IV-se, PLS žaidynėse Lietuvoje.

Baigiant norisi nuoširdžiai sveikinti Klivlando "Zaibo" jaunuosius vadovus už iniciatyvą ir veiklą tęsiant lietuviškas sportines tradicijas ir neužmirštant mūsų jauniausiojo grūdo, sėjamos išeivijos lietuviško išsilaikymo dirvoje.

Meilė sportui ir muzikai

Algirdas Bielskus 70-tasis gimtadienis kukliai paminėtas Klivlande, 1992 m. rugsėjo 29 d., LSK "Zaibo" sportininkų ir draugų tarpe. Šia proga bent trumpai apie šį entuziastą, mecenatą, trenerį ir vadovą, jo neapšakomą pasišventimą lietuvių jaunimui būtina kai ką prisiminti. Išsamiau suminėti jo veiklos kelių sportinėje, o taip pat muzikos srityje reikėtų atskirti studijos.

Fizinio auklėjimo srityje – sportas, o plačioje kultūrinėje veikloje – muzika, užėmė jo gyvenimo dienas išeivijoje. Nuo pačių pirmųjų gyvenimo dienų išeivijoje Algirdas Bielskus reikėsi kaip akordeonistas, dainininkas, chorvedys, dainų kūrėjas ir dainos grupių vadovas. 1978 m. Ohio lietuvių gydytojų draugijos apdovanojamas žymeniu ir tūkstanties dolerių premija už jo sportinę veiklą. 1983 m. ŠALFASS-gos metinio suvažiavimo metu už nuopelnus išeivijos lietuvių sportui pakeltas į sąjungos garbės narius. Tai neabejotinai talentų ir didelių energijų žmogus. Pasak jo, sportas ir muzika buvusios pačios didžiausios jo gyvenimo meilės... Persiimantis, kad iš dalies dėl to jam buvo lemta likti viengungiu...

Pokario Vokietijoje gyvenimas DV (išvietintų asmenų) stovyklose atmintinas kaip sunkus laikotarpis. Nepritekėjus visose srityse, tačiau didelis Bielskaus entuziazmas, užkėsdavęs kitus burtis bendram lietuvių sportinės veiklos darbui. Jis vienas iš daugelio, kuris ne tik organizaciniais reikalais rūpindavosi, bet ruošė lengvaatlečių sportinei ateitį. Jo mokines Elvyra Šikšniūtė (dabar Vodopaliene), Danutė Toči-lauskaitė (mirus) ir kt. buvo pasiekusios žymių laimėjimų.

Algirdas Bielskus yra vienas iš pagrindinių Klivlando "Zaibo" steigėjų. Buvęs ŠALFASS-gos pirmininkas ir paskutiniuosius 15 metų ŠALFASS-gos – generalinis sekretorius. Yra sukaupęs ir saugo išeivijos sportinės veiklos dokumentacinį archyvą.

Skautų veikla

• "Šatrijos" ir "Rambynų" tun-tai važiuoja išskylauti sausio 24 d. Išvykstama 9 v.r. nuo Lietuvių namų. Iškylos vieta – Woodland Trails prie Auroros. Visi grįš 5 v.p.p.

• Skautų-čių tėvų k-to posėdis šaukiamas sausio 26 d., 7.30 v.v. skautų būkle.

• Deimantinės sukakties Vasario 16-tosios minėjimas bus vasario 7 d. Mišiomis Prisikėlimo šventovėje ir iškilminga sueiga po pamaldų.

• Artėjant Kaziuko mugei jau laikas paruošti įdomius muginius. Reikia naujų sumanymų. Prašomi tėvai talkon. Sėkminga mugė padidina draugovių išdus.

• LSS šalpos fondas kviečia visus prisidėti aukomis ir padaryti gerą darbą. Pagalbos reikia Lietuvos skautininkams ir kai kuriems kitur gyvenantiems. Toronto aukas priima v.s. V. Skriniskas, 116 Wincott Dr., Weston, Ont. Tel. 249-4591. M.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS **40**

MOKA :		I M A :	
5.25% už 90 dienų term. indėlius		už asmenines paskolas nuo	9.50%
5.25% už 6 mėnesių term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
5.50% už 1 m. term. indėlius		su nekeičiamu nuosimčiu	
5.75% už 2 m. term. indėlius		1 metų	8.00%
5.75% už 3 m. term. indėlius		2 metų	8.25%
6.00% už 4 m. term. indėlius		3 metų	8.75%
6.25% už 5 m. term. indėlius		(fixed rate)	
5.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.		su keičiamu nuosimčiu	
6.25% už 1 m. GIC invest. pažym.		1, 2 ar 3 metų	7.75%
6.50% už 2 m. GIC invest. pažym.		(variable rate)	
6.75% už 3 m. GIC invest. pažym.		A s m e n i n e s paskolas	
7.00% už 4 m. GIC invest. pažym.		duodame iki \$65,000 ir	
7.25% už 5 m. GIC invest. pažym.		mortgičius iki 75% įkainoto	
4.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)		turto. Kitos paskolos: (Line	
6.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.		of Credit) ir antrieji mortgičiai.	
6.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.			
6.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.			
7.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.			
7.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.			
4.00% už OHOSP (variable rate)			
3.50% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)			
3.50% kasd. pal. sąsk. virš 10,000			
2.50% už kasd. pal. čekių sąsk.			
2.25% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)			

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 96 milijonus dolerių

MasterCard **Kredito kortelė**

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:
• Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
2239 Bloor Street West. Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

Cavalier CLEANERS

Kur kokybė pirmoje vietoje!

- Sausas valymas (dry cleaning)
- drabužiai
- užuolaidos
- odos
- kilimai

NEMOKAMAS
paėmimas ir pristatymas į namus

- Skalbiame ir lankstome pagal svorį
- Darbas kokybiškas ir garantuotas
- žemiausios kainos

384 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park)
Tel. 534-3380

T EURO X PARCEL SERVICE
614 The Queensway
Etobicoke, Ontario M8Y 1K2
Tel. (416) 503-1601

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos siuntiniams pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- I kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigus iš rankų į rankas.
- Greitas 3 savaitių siuntinių pristatymas iktuvu.

Mūsų atstovas Montrealyje Vytas Gruodis, jr., tel. 847-0881

PRINTING NET

66 MIMCO AVE. ETOBICOKE, ONT. M9V 1R5
TEL. (416) 252-6741

Savininkas Jurgis Kuliešius

NAUJA LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ
Renkame tekstus lietuviškai ir angliškai.
Spausdiname: raštinės reikmenis (laiškus, vokus, vizitines korteles); bekalinio (carbonless) popieriaus blankus; lankstinukus ir reklaminius lapelius (flyers); knygas, kalendorius; vestuvinius ir kitus kvietimus; koncertams bilietus ir programas.
Susitarus užsakymus paimame ir pristatome. Priimanamos kainos. Lietuviams nuolaida.

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:
• staliaus darbai • vidaus sienų įdėjimas (drywall)
• dažymas • elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) įvairių cemento darbų (masonry)
• kiemų sutvarkymas (landscaping)
• priepilaukos (decks) • tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto
Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

Mūsų įstaigos: Mississauga
Holland Landing
Barrie

KRILAND

Nauji ir naudoti laivai - motoriniai ir buriniai nuo 10 iki 50 pėdų Mercury ir Yamaha motorai

Leiskite man padėti surasti jums laivą pagal jūsų poreikius

Galiu padėti jums parduoti laivą

Lietuvių kalba patarnauja
Petras Petrauskas tel. (416) 891-2222
nr. 1 Port St. E., Mississauga, Ont. L5G 4N1

15 METŲ SUKAKT!
ŠVENČIANTIS VIENINTELIS
KANADOJE LIETUVIŠKAS
PROFESIONALUS
KELIONIŲ BIURAS
KVIEČIA KELIAUTI KARTU!

KELIONĖS Į VILNIŲ,
Ryga, Taliną, Kijevą

Balandžio 20, 27 Liepos 6, 7, 20, 21, 27, 28 Spalio 5, 19
Gegužės 11, 18, 19, 25, 28 Rugpjūčio 10, 11, 24, 25 Lapkričio 23
Birželio 8, 9, 22, 23 Rugsėjo 1, 7, 21 Gruodžio 21

Grįžimas pirmadieniais, trečiadieniais arba pagal pageidavimą.
Skridimai patogiomis oro linijomis ir pigiomis kainomis.
\$100 nuolaida užsiskantiems kelionę vasarai iki kovo 15 dienos.
Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje.

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Iškvietimus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą.
- Sveikatos ir kelionių draudimus.
- Persiųsti pinigus ir vaistus giminėms.
- Keliones lėktuvais bei traukiniais.
- Keliones pramoginiams laivams.
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus.
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas.

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada

Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail)
nr. 2475066 (wholesale)

Nordland Express

1650 Bloor Street West, Branch: 275 Hunter Street
Toronto, Ontario M6P 4A8 Hamilton, Ont. L8P 1S2

Tel.: (416) 535-5000 Tel.: (416) 523-5639

KAINŲ SĄRAŠAS

Kainos galioja nuo 1992 m. lapkričio 1 d.

Nordland dėžės:

- 1 ir 1½ kub. pėdos dėžės \$ 1.00
3 kub. pėdų dėžės \$ 2.00

Persiuntimas:

- 1 kub. pėdos dėžė (12"x12"x12") \$ 7.50
1½ kub. pėdos dėžė (12"x12"x18") ... \$11.25
3 kub. pėdų dėžė (12"x18"x24") \$22.50
Siuntiniai, kurie yra perkrauti ar
įpakuoti ne **Nordland** dėžėse,
siunčiami pagal svorį (kg) \$ 1.50

Pristatymas į namus:

- Pristatymas bet kokio skaičiaus
siuntinių tuo pačiu adresu
(bendras svoris ne daugiau 50 kg) \$15.00

JAV ir Kan. dolerių pervedimas ir pristatymas:

Bet koks kiekis JAV ir Kan. dolerių 4% + \$15.00

Drauda:

- Kiekvienas siuntinys yra automatiškai
apdraustas \$100.00. Virš \$100.00
galima apdrausti papildomai 5%
Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 8 v.r. – 8 v.v.

DABAR perkeltite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus – greitai ir saugiai – tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis – tik 4% plus \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą **Nordland Express** vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

taria jo ministerių kabineto nariai, išspareigodami nepradėti tarpusavio varžybų, vedančių į Kvebeko liberalų naujo vado rinkimus.

Premjero R. Bourassos iškrimas gali atnaujinti referendumu atmeto federacinės Kanados vienybės atstatymo problemą. Kanados konstitucijos pakeitimą Kvebeko provincijoje atmetė 55,4% referendumo dalyvių, o jam pritarė 42,4%. Atmetusių grupę sutelkė separatistinė Kvebeko partija ir jos vadas Jacques Parizeau, pritariančiųjų – Kvebeko liberalai su premjeru R. Bourassa. J. Parizeau tada pareiškė, kad Kvebeko nepriklausomybės klausimą teks atidėti iki 1994 m. Mat tada rudenį turi įvykti Kvebeko provincinio parlamento rinkimai. Juos tikisi laimėti J. Parizeau su separatistine Kvebeko partija ir tada specialiu referendumu gauti gyventojų daugumos pritarimą provincijos nepriklausomybei.

Kanada rėmėsi viltimi, kad premjerui R. Bourassai pavyks pašalinti Kvebeko liberalų susiskaldymą, laimėti provincinio parlamento rinkimus ir užtikrinti Kvebeko pasilikimą federacijoje. R. Bourassos pasitraukimas ir pakeitimas nauju vadu gali baigtis dar didesniu Kvebeko liberalų skilimu. Neturėtume užmiršti, kad ir dabartinė premjero B. Bourassos vadovybė jaunųjų liberalų sparną jau buvo palietusios separatizmo bacilos.

Moterys Kanadoje vis dažniau reikalauja lygių teisių su vyrais, vienodo atlyginimo už tą patį darbą. Tačiau jos nevisada būna patenkintos, kai tokią galimybę pasiūlo darbovietė. Nikelio kasyklų bendrovė "Inco Ltd." Ontario provincijos Sudburyje prieš Kalėdas nutarė 84 savo raštinės tarnautojus perkelti į kasyklų darbovietę. Nikelio kasyklų bendrovė "Inco Ltd." Ontario provincijos Sudburyje prieš Kalėdas nutarė 84 savo raštinės tarnautojus perkelti į kasyklų darbovietę. Nikelio kasyklų bendrovė "Inco Ltd." Ontario provincijos Sudburyje prieš Kalėdas nutarė 84 savo raštinės tarnautojus perkelti į kasyklų darbovietę.

Įvairios žinios

U.S. – Baltic Foundation US BF (JAV-Baltiečių fondo) pirmininkas Linas Kojelis praneša, kad Vilija Jonkaitytė paskirta šio fondo raštinės direktore Vilniuje. Ji yra Sąjūdžio veikėja ir pasižymėjusi administraciniais sugebėjimais. Birutė Voverienė paskirta raštinės administratore. L. Kojelis taip pat praneša, kad O. L. Barskėytė išrinkta US BF Board (tarybos) direktore. Ji yra baigusi Čikagos universitetą ir Prancūzijoje studijavusi prancūzų ir vokiečių kalbas. Ji yra susijusi su keliom finansinėmis bendrovėmis Čikagoje. US BF Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje padeda įvairiose srityse įgyvendinti demokratinis ir laisvos rinkos principus. US BF adresas Lietuvoje: Gagarino 4-108 Vilnius 2039, Lithuania. Tel. 620-942, faksas 623-012. Inf.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai.

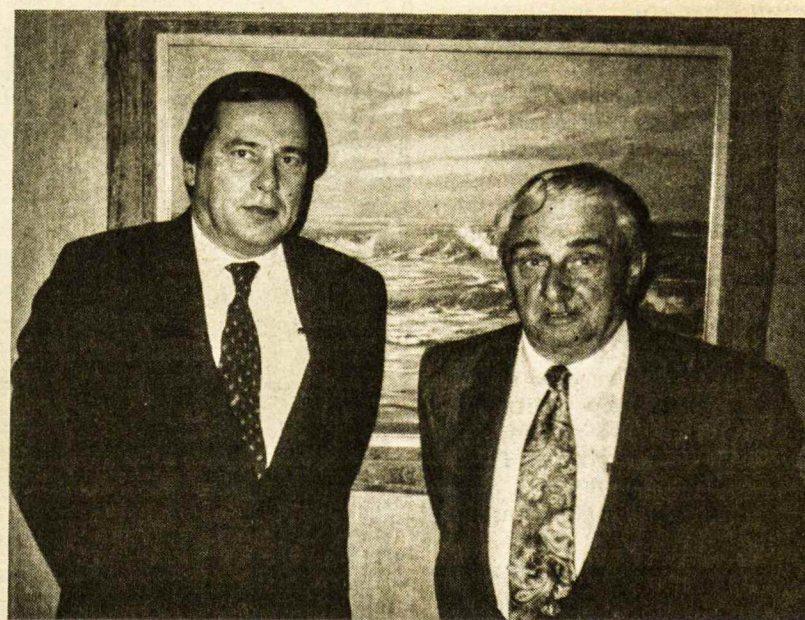
priminė, kad ten ji per metus uždirba 50.000 dolerių, o jos raštinėje – tik apie 35.000 dolerių. Tokia pastaba nuramino tik kai kurias drąsesniasias.

Didžioji moterų dalis atmetė darbovietės pasiūlytą lygį su vyrais, vienodą atlyginimą ir netgi naujokėms požemyje pažadėtą lengvesnį darbą. Nepadėjo ir pakartotinė pastaba, kad "Inco Ltd." bendrovė, mažindama išlaidas, dalį raštinės tarnautojų turės atleisti. Mat ten jų yra per daug, o požemyje trūksta darbo jėgos. Galutinis sprendimas šiuo klausimu, iškišus darbo unijai, buvo atidėtas vėlesnei datai.

Dar keistesne sabotazo taktika pasižymėjo kai kurie automobilių gamyklos "General Motors" darbininkai Ontario provincijos Ošavoje. Matyt, suerzinti ki-

tose vietovėse pradėtų atleidimų iš darbo, jie į automobilių dažus įmetė smulkių monetų, įpylė smėlio bei kitų priedų, sugadindami 40 pagamintų automobilių, kurių kiekvienas kainuoja 17.000 dolerių. Dėl sabotažo buvo nutrauktas darbas ir visi darbininkai tą dieną buvo pasiūti namo, praradę šesiu valandų uždarbį. Dėl darbo nutraukimo "General Motors" bendrovė turėjo 4 milijonus dolerio nuostolio. Mat per tą laiką būtų buvę pagaminta 400 automobilių.

Vėliau, atrodo, buvo susekti ir iš darbo atleisti trys sabotažininkai, nepaskelbus jų pavardžių. Dabar paaiškėjo, kad "General Motors" bendrovė ir Ošavoje darbininkų skaičių sumažins tūkstančiu. Atleidimai yra pradėti beveik visose jos gamyklose ir JAV, ir Kanadoje, sumažėjus automobilių pardavimams dėl jų per aukštų kainų. V. Kst.

Dabartiniai Tautos fondo vadovai: ALGIRDAS SPĖRAUSKAS – tarybos pirmininkas (kairėje), ALEKSANDRAS VAKSELIS – valdybos pirmininkas. Nuotr. R. Sakienės

Atnaujinta Tautos fondo veikla

Lietuvai atgavus valstybinę nepriklausomybę, VLIKas (Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas), atlikęs savo uždavinį, užbaigė pusšimtį metų trukusią veiklą.

Glaudžiai su VLIKu bendradarbiavęs Tautos fondas yra pasiryžęs tęsti savo darbą nevalstybinėje ir nepolitiniėje srityje, padėdamas Lietuvai ir jos žmones vaduoti iš ekonominių sunkumų bei dvasinės žalos, padarytos Lietuvai ir lietuviui per penkis dešimtis okupacijos metų.

Tautos fondo tarybos posėdyje 1992 m. gruodžio 13 d. priimti sekantys

ATEITIES VEIKLOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI:

1. Remti tas Lietuvos pastangas, kurios siekia ugdyti ir įtvirtinti Vakarų valstybių sampratos demokratinę santvarką, paremtą asmens apsauga ir žmonių gerove.
2. Sudaryti sąlygas individualiems aukotojams paveikiau Lietuvai padėti.
3. Pirmoje eilėje remti tokius projektus, kurie duotų progą Lietuvos jaunimui tinkamai pasiruošti dirbti Lietuvos gerovei ūkio, technikos, gamtos apsaugos ir panašiose srityse.
4. Remti Lietuvos aukštojo mokslo institucijas ryšium su čia anksčiau minėtais uždaviniais.
5. Remti Lietuvos mokyklas ir mokytojus, siekiančius atsikratyti sovietinio galvojimo ir kitų sovietinės sistemos įteigtų neigiamų savybių.
6. Skatinti Lietuvos jaunimo tautinį susipratimą, remiant lietuviškų patriotinių organizacijų veiklą.
7. Remti pastangas, skatinančias lietuviškos šeimos ugdymą.
8. Pirmenybę skirti konkrečioms ir didesnio masto projektams.
9. Lėšas skirstant, pirmenybę skirti buvusių partizanų, Sibiro tremtinių ir politinių kalinių šeimoms per jų organizacijas.
10. Šių gairių ribose remtinių projektų iniciatyva laukiama iš Lietuvos. Tautos fondo taryba svarsto ir tvirtina projektus, atsižvelgdama į aukotojų pageidavimus.
11. Lėšas skirstant laikomasi Lietuvos respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstybių nuo mokesčių atleidžiamoms organizacijoms taikomų įstatymų ir taisyklių.

Tautos fondo taryba

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Giminių pervežimas iš Montrealio Mirabel orauosčio į Torontą ir atgal.

- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS – Toronto-Kopenhaga-Vilnius nuo \$799 įskaitant mokesčius. Kaina priklauso nuo sezono.
- 21st Century Travel Insurance Co. Drauda Kanados lankytojams – \$1.15 dienai.
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Automobilių pristatymas laivais į Baltijos kraštus.
- Naujų "Bielarus" traktorių, naujų automobilių "Lada" pristatymas.

Mūsų adresas:

257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Telefonas: 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West Telefonas
(Prie Jane St.) 763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

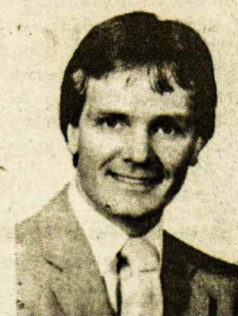
\$500.00

Remkime svarbius lietuvių projektus.
Jei pirksite ar parduosite namus per mane
iki 1992 metų pabaigos, paaukosiu \$500
jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų
statybos vajui arba
Kanados lietuvių bendruomenės
medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet
kurio laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER Ltd.

Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į
Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

Vasario šešioliktoji

Artėja deimantinė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Visuose lietuvių išeivijos telkiniuose ji bus minima su didesniu dėmesiu ir iškilmingumu. Toronte ji bus minima vasario 14 ir 21 d.d. **Vasario 14, sekmadienį, 2 v.p.p.**, bus iškilmingos pamaldos Šv. Mykolo katedroje, kurioms vadovaus vyskupas Paulius Baltakis, OFM, dalyvaujant vietinių lietuvių parapijų kunigams, generaliniam Lietuvos konsuli, Bendruomenės pareigūnams, organizacijų vėliavoms, chorams. **Vasario 21, sekmadienį, 4 v.p.p.**, bus šventės iškilmė didžiojoje Anapilio salėje, kur pagrindinį žodį tars buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas Aleksandras Abišala. Jis atvyks po Lietuvos prezidento rinkimų. Visi tautiečiai kviečiami šiose iškilmėse ypatingai gausiai dalyvauti. Inf.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Sausio 17, sekmadienį, buvo prisimintos Sausio tryliktosios antrosios metinės. Ta proga melstais už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir už juos aukotos 11 v.r. Mišios. Mišiose su vėliavomis dalyvavo Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa.

— Sausio 10, sekmadienį, pakriškėtyta Richard ir Ritos (Markauskaitės) Hanesiak dukrelė Laura-Elzbieta.

— Mišios sausio 24, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Adolfą ir Reginą Klemkas ir Gvazdaičių bei Sideravičių mirusius; 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Petrą Babacką.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos šventovėje – sausio 24 d., 9.30 v.r. Jas laikys studentė Ana Kasulytė.

— Sausio 24 d. prasidėta Maldos savaitė už krikščionių vienybę. Mūsų šventovėje sausio 31 d. pamokslą pasakys kun. A. Simanavičius, OFM, Priskikimo parapijos klebonas. Giedos parapijos choras.

— Choro repeticijos sausio 18 d., 7.30 v.r., šventovėje.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 185 žmonių. Svečių knygoje pasirašė: Irena Dambrauskienė ir Godeckiai, L ir R. iš Kauno. Svečių supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos vicepir. ir Slaugos namų komiteto pirm. J. V. Šimkus.

— LN valdybos posėdis – sausio 28 d., ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— LN vedėjas T. Stanulis išvykęs atostogų iki vasario 1 d. Administracijos reikalais kreipėsi į Danutę Sysak, finansiniais – į buhalterę D. Šerienei tel. 532-3311.

— Šalia Lietuvių namų išnuomojamas dviejų miegamųjų butas su atskiru įėjimu. Suinteresuoti asmenys prašomi skambinti V. Drešeriui tel. 233-3334.

— Yra likęs ribotas kiekis kasėčių su populiariais Lietuvos kertių ir dainininko Vytauto Kernagio dainomis. Suinteresuoti asmenys prašomi skambinti LN buhalterei D. Šerienei tel. 532-3311 arba į namus tel. 764-3980.

— Toronto simfoninis orkestras rengia Shell Canada Community Concert "Music of Americas", vasario 5, penktadienį, 1-2 v.p.p. Roy Thomson Hall (kampos King & Simcoe gatvių). Bilietai – \$4.75 plius 7% GST. Išgirsite: Dvoržak simfoniją nr. 9, Bernstein, Copland, Amramo ir Ridaoto kūrinys. Bilietus galima užsisakyti per LN administratorę D. Sysak tel. 532-3311. Prašoma nedelsiant rezervuoti geresnes vietas.

Aukos Slaugos namams

\$200 – Margarita Zubrickas; \$100 – Eugenija Čepienė; \$20 – V. S. Lenkaitis. Jono Vitkūno atminimui \$100 – Sofija Radvilas; \$75 – Steve Gallo; \$50 – Strain Kevin; \$30 – Lydija Balsienė, M. Jūrenas; \$20 – A. Mašalas; \$20 – Valteris Drešeris, S. Macijauskas, V. Grenke, Anicetas Zalagėnas, Janina Vingienė, P. L. Jūrenas, G. Ginčauskaitė, Eugenija Ginčauskienė, Vytautas Angėlė Kulniai, Augustas Langas; \$15 – Ona Jūrenienė; \$10 – B. O. Stonnelle. Ievos Dulkienės atminimui \$30 – aukoją Dalia Armstrong ir šeima; Otto Krygerio atminimui \$20 – paukojo Lydija Balsienė. Iš viso statybos fonde yra \$862,997.83. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

“LEDAS” REFRIGERATION

Taisau ir įvedu visų rūšių

- * Saldytuvus
- * Elektrines viryklas (plytų)
- * Skalimo mašinas, džiovintuvus
- * Sildymo sistemas

Atlieku įvairius vandentiekio sistemos (plumbing) darbus

Skambinti

RAIMONDUI JARECKUI
tel. 767-8711, Toronte.

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

Sausio mėnesį nemokamai bus uždedama ant baldų "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI
TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

Toronto Lietuvių namuose, Karaliaus Mindaugo menėje, vasario 13, šeštadienį, rengiamas

VALENTINO DIENOS ir UŽGAVENIŲ KAUKIŲ VAKARAS.

Meninę programą atliks ir šokiams gros nuo 7.30 v.v. iki 10 v.v. muz. sol. Lilija Turūtaitė ir muz. Arūnas Gaulia.

Nuo 10 v.v. šokiams gros "DJ". Veiks baras, karštų valgių bufetas, loterija. Geriausios kaukės bus premijuojamos. Įėjimas – \$5. Salė atidaroma 7 v.v. Rengia ir visus maloniai dalyvauti kviečia –

Lietuvių namai ir Maironio mokykla

Dainininkės Lilijos Turūtaitės ir Arūno Gaulios koncertas įvyks š. m. sausio 31, sekmadienį, 1 v.p.p. Priskikimo parapijos salėje. Maloniai kviečiami visi dalyvauti. Įėjimas – laisva auka.

Lietuvių namų vyrų būrelio metinis narių susirinkimas įvyks š. m. vasario 7, sekmadienį, 1 v.p.p. Lietuvių namuose. Susirinkime bus padaryti valdybos pirmininko, išdinkino, ūkvedžio ir revizijos komisijos pranešimai. Bus taipogi valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, pasiūlymai ir diskusijos dėl veiklos. Po to – vyno ir sūrio vaišės nemokamai. Inf.

Toronto lietuvių pensininkų klubas Vasario 16-sios minėjimą-pietus rengia vasario 16, antadienį, 12.30 v.p.p. "Vilniaus" rūmų III-ojo aukšto menėje. Bilietus galima įsigyti pas T. Kobelskienę tel. 760-8003, P. Juteitį tel. 766-6019, J. Gustainį tel. 760-7006.

Kanados lietuvių katalikų centras, apimantis parapijas, misijas ir katalikiškas organizacijas, rengia suvažiavimus kas treji metai. Paskutinis suvažiavimas įvyko 1990 m. kovo 10 d., tad šiemet toks suvažiavimas šaukiamas vasario 27, šeštadienį, Toronto Priskikimo parapijos patalpose. Suvažiavime kviečiami dalyvauti: dabartiniai centro prezidento nariai, parapijų tarybų bei misijų ir organizacijų atstovai. Suvažiavime dalyvaus vysk. P. Baltakis, mons. K. Vasiliauskas iš Lietuvos ir kiti svečiai. Suvažiavimo programa bus paskelbta vėliau. Parapijos ir organizacijos kviečiamos ruošti aktyviai dalyvauti. Pažymėtina, kad vasario 28, sekmadienį, bus Priskikimo parapijos 40 metų sukakties iškilmė, kuri prasidės šeštadienio vakariene. Joje galės dalyvauti ir Centro suvažiavimo dalyviai.

Tarptautinis chorų festivalis įvyks Toronte š. m. birželio mėn. Ištisą mėnesį bus daugiau kaip 70 koncertų miesto salėse, šventovėse, aikštėse bei valdiškuose pastatuose. Dalyvaus per 4,500 choristų iš įvairių kraštų. Gražiai išleistame leidinyje dalyvių tarpe įrašytas ir Toronto lietuvių choras "Volungė". Jis turėsias koncertuoti birželio 24 d., 6 v.v. Koncerto vietovė bus paskelbta vėliau. Inf.

Paskirstytos stipendijos

Iš 1991-ųjų metų gautų pajamų 1992 m. KL fonde stipendijų skirstymo komitetas, susidedantis iš pirm. A. Dailydės, narių – L. Balsienės, A. Karkienės, J. Kristolaičio ir G. Paulionienės, pasiūlė Fondo tarybai kandidatus stipendijoms gauti. Buvo patvirtinta ir stipendijas gavo:

Iš Balsių fondo – Babeckas Petras \$1500, Celteriūtė Lina \$600, Vaičiūs Česlovas \$500, Melkienė Rūta \$1000, Nekrašienė Vilija \$500.

Kantautų fondo – Lunaitė Elena \$1000 (grąžino), Mažeikaitė Rasa \$900, McDonald Lilian \$2500.

Skrebutėnų fondo – Pečiulis Edvardas \$500, Dziemionas Algis \$500, Lukošius Antanas \$500, Dirmantaitė Vida \$750, Lukoševičiūtė Lana \$500, Stanulytė Loretta \$500, Sher Dovydas \$500.

Koyelaičių fondo – Balčaitis Ginutis \$1000, Sargūnas Vidmantas \$1000, Guobis Andrius \$1500, Žeruolis Darius \$1000, Lankauskas Gedim. \$1000, Dudaravičius Alg. \$500.

Primenama, kad šiuo metu anketas galima gauti tik paramai, bet ne stipendijoms. Rašykite: Kanados lietuvių fondas, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6. Grąžinti iki vasario 15 dienos.

A. Juozapavičius, Kanados lietuvių fondo reikalų vedėjas

• Turinčios spaudos laisvę tautos nėra tikros ar eina tiesos bei taikos link, bet jos neturinčios ta linkme visai neina (A. Camus)

Medžiotojų ir žūklautojų klubo "TAURAS"

TRADICINIS METINIS

BALIUS

1993 m. vasario 6, šeštadienį, 6 val.vak., Toronto Lietuvių namuose, (1573 Bloor St.W.)

Pakvietimai: J. Šimkus tel. 231-9425, V. Drešeris tel. 233-3334, LN sekmadienio popietėse, pas narius ir prie įėjimo.

Gautas sveikinimas iš Lietuvos ambasados Prancūzijos Paryžiuje: "Lietuvos ambasada Jums linki džiaugsmingų ir laimingų Naujųjų Metų". Prie sveikinimo prijungtas atvirukas su atvaizdu Lietuvos pasiuntinybės rūmų, kuriuos tebevaldo okupavusi Rusija. Iš kitų šaltinių patirta, kad buvo stipriau sunegalavęs buvęs Lietuvos diplomatas šefas ir Lietuvos pasiuntinys Vašingtone dr. St. Bačkis, dabar gyvenęs Prancūzijoje.

Lietuvos informacijos institutas Vilniuje kasmet leidžia įvairius informacijos leidinius apie Lietuvoje veikiančias organizacijas bei prekybines bendroves. Gauta anglų kalba "Lithuanian Companies and organizations". Čia spausdinama informacija apima visų Lietuvos bendrovių adresus, pajėgumą, tarnautojų skaičių, direktorius bei valdytojų pavardes ir t. t. Šią knygą galima užsisakyti Lietuvių namuose tel. 532-3311 arba per V. Kulnį tel. 769-1266. Inf.

P A D Ė K A

70-šimtis, daug ar mažai? Neįtariu, nei mažai. 69-ri pavasariai ir žiemos nubėgo lyg vanduo upe ar ištirpo lyg sniegas. Tačiau 70-ojo gimtadienio žiemos vakaras išliks ilgai atmintyje.

Nuoširdi padėka žmonai Stefai, dukroms – Samanai, Valerijai, Birutei, Dainorai ir sūnui Kęstutiui už sveikinimus bei dovanas. Smuikinkui A. Stulgiiui, kuris visą vakarą linksmino ir grojo. Šeiminiškai Irenai, R. Jonavičiui ir visiems atsilankiusiems draugams didelis ačiū.

Antanas Čeponis

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU?

SIUNTINIAI | LIETUVĄ Siunčiame laivu ir lėktuvu

• maisto ir drabužių siuntinys

• komercinius, pramonės ir namų reikmenis

• visų rūšių motorines transporto priemones – mopėdus, motociklus, automobilius (naujus ir vartotus).

Jūs siunta gali būti mažas siuntinys arba didelis konteineris. Nemokamas paėmimas iš namų.

LAIVU 43 c. už sv plus \$10 už patarnavimą,

pvz.: 20 sv siuntinys kainuoja \$18.60.

95 c. už kg plus \$10 už patarnavimą.

LĖKTUVU \$2.04 už sv plus \$10 už patarnavimą.

\$4.50 už kg plus \$10 už patarnavimą.

Greitas pristatymas – garantuotas patarnavimas.

Pasinaudokite žemiausiomis

kainomis Kanadoje tik per

POLIMEX

TORONTO: 141 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914
MISSISSAUGA: 3615 Dixie Rd., Unit 11, tel. 238-6683
SCARBOROUGH: 3482 Lawrence Ave., tel. 439-7132

MONTREAL

Aušros Vartų parapijos metinis susirinkimas įvyko sausio 10 d. parapijos salėje. Klebonas kun. Juozas Aranauskas susirinkimą pradėjo maldą ir praeitais metais mirusių parapijiečių pagerbimu. Susirinkimui pirmininkavo Vincas Piečaitis. Prezidiumą sudarė komiteto pirm. Albertas Joneliš, sekr. Elvyra Krasowski, išd. Vytautas Gyvis ir klebonas. Iš komiteto pirmininko, išdinkino ir klebono pranešimų paaiškėjo gana gera parapijos būklė. Po ilgesnių diskusijų dėl prancūzų kalbos vartojimo sekmadieninių Mišių metu buvo išrinktas dar vienas komiteto narys. Dabar komitetą sudaro: Nijolė Bagdžiūnienė, Elvyra Krasowski, Eugenijus Dainius, Albertas Joneliš, Vytautas Gyvis ir Romas Otto, sn. Susirinkimą baigus maldą, visi vaišinosi sumuštiniais, spurgomis ir kava.

1992 metais AV parapijoje buvo 4 vedavybos, 22 krikštai ir 25 mirtys.

"Rūtos" klubo metinis susirinkimas yra suaukiamas sausio 27 d., trečiadienį, 1 val. p.p. klubo patalpose.

Elenos ir dr. Marijaus Vienožinskių, neseniai atvykusių iš Lietuvos, dukrelė pakrikštėta Angelė-Onutė vardais. Krikštijo klebonas, krikšto tevalis buvo Silvija Staškevičienė ir Juozas Piečaitis. Vaišės vyko seselių namuose.

Livijos (Stankevičiūtės) ir Algirdo Bobelių iš Floridos dukrelė pakrikštėta Vita-Vilija vardais.

A.a. Rene Milaknis, 58 m. amžiaus, mirė gruodžio 28 d. Palaidotas iš AV šventovės. Liūdi žmona, trys dukterys ir artimieji. B.S.

A.a. Jonas Klimas, 85 m. amžiaus, mirė sausio 3 d. Iš Šv. Šeimos šventovės, Deux Montagnes, Que., palaidotas sausio 5 d. Ste. Agapite kapinėse. Liūdi sūnus ir kiti giminės.

A.a. Albinas Blauidžiūnas, 67 m. amžiaus, mirė sausio 4 d. Ankščiau yra buvęs Montrealio lituanistinės mokyklos vedėjas. Paskutiniu laiku buvo Šv. Rašto skaitytojas ir, kaip liturginės sekijos pirmininkas, yra sukūręs proginių gražių maldų bei stengėsi suorganizuoti iškilmes liturgines apeigas. Sausio 7 d. AV šventovėje gedulines Mišias atnašavo klebonas kun. J. Aranauskas, kun. Iz. Sadauskas ir kun. J. Lipsky. Pamaldų metu giedojo sol. Gina Čapkauskienė ir sol. Antanas Keblys. Gražų atsisveikinimą paskaitė dr. Jonas Mališka. Po pamaldų vėlonies palaikai buvo išlydėti į Šv. Jono lietuvių kapines, Mississauga, Ont. Liūdi žmona, dvi duktės bei du sūnūs su šeimomis, kiti giminės ir artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	6.00%	Taupymo – special.	2.75%
Certifikatus 2 m.	6.50%	Taupymo – su gyv. dr.	2.00%
Term. indėlius:		Taupymo – kasdienines	2.25%
1 metų	5.75%	Einaimos sąsk.	1.50%
180 d. - 364 d.	5.50%	RRIF-RRSP - 1 m.term.	6.25%
120 d. - 179 d.	5.00%	RRIF-RRSP - 2 m.term.	6.75%
60 d. - 119 d.	5.00%	RRIF – RRSP – taup.	2.50%
30 d. - 59 d.	3.00%		

IMA UŽ:

Nekiln. tūro nuo 7.50%, asmenines – nuo 7.75%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniai	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniai	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniai	10.00- 6.00	2.00- 6.00

VALAU kilimus, sofas, fotelius, kėdes ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 val. Sausio mėnesį 15% nuolaida. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 503-1687.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

REIKALINGA auklė, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus. Geras atlyginimas \$600 per mėnesį, dar ir pakelimas po 3 mėnesių gerai dirbant. Skambinti Annai tel. 533-1736 iki 3 v.p.p. arba tel. 229-0477 vakarais ir savaitgaliais.

AUTO SERVICAS. Taisome prieinama kaina įvairios gamybos automobilius. Taip pat atliekame kūbulo pataisymus (Body Work). Esant nedideliu gedimui atvažiuojame į namus. Skambinkite: Robertas Burkauskas tel. (416) 767-4750 Toronte arba Raimundas Pacevičius tel. (416) 524-3899 Hamiltone.

ATLIEKAMI VIDAUS DAŽYMO darbai, sienų remontas. Pigiausiomis kainomis, kokybę garantuota, galimos rekomendacijos. Skambinti po 6 v.v. tel. 767-2551.

DU VAIKINAI iš Lietuvos turi sunkumų dėl buto. Ieško nebrangiai išnuomoti vieno kambario butą. Mielai pagelbėtų namų priežiūroje. Skambinti tel. 588-7950 po 5 v.p.p.

IEŠKAU angliskai kalbančios dviem vaikam auklės, kuri galėtų atlikti namų ruošos darbus, gyventi mūsų namuose penkias dienas savaitėje. Skambinti tel. 566-4752 Mississauga.

rys ir artimieji.

A.a. Priscila (Rugienijūtė) Lukšienė, 81 m. amžiaus, mirė sausio 1 d. Iš AV šventovės sausio 6 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi duklė su šeima, dvi seserys, brolis ir kiti giminės.

A.a. Jonas Klimas, 85 m. amžiaus, mirė sausio 3 d. Iš Šv. Šeimos šventovės, Deux Montagnes, Que., palaidotas sausio 5 d. Ste. Agapite kapinėse. Liūdi sūnus ir kiti giminės.

A.a. Florence (Bell) Žemaitienė, 73 m. amžiaus, mirė sausio 9 d. Sausio 12 d. palaidota Cote des Neiges kapinėse. Liūdesy liko duklė, du sūnūs su šeimomis, trys seserys, trys broliai ir kiti giminės.

A.a. Albinas Blauidžiūnas, 67 m. amžiaus, mirė sausio 4 d. Ankščiau yra buvęs Montrealio lituanistinės mokyklos vedėjas. Paskutiniu laiku buvo Šv. Rašto skaitytojas ir, kaip liturginės sekijos pirmininkas, yra sukūręs proginių gražių maldų bei stengėsi suorganizuoti iškilmes liturgines apeigas. Sausio 7 d. AV šventovėje gedulines Mišias atnašavo klebonas kun. J. Aranauskas, kun. Iz. Sadauskas ir kun. J. Lipsky. Pamaldų metu giedojo sol. Gina Čapkauskienė ir sol. Antanas Keblys. Gražų atsisveikinimą paskaitė dr. Jonas Mališka. Po pamaldų vėlonies palaikai buvo išlydėti į Šv. Jono lietuvių kapines, Mississauga, Ont. Liūdi žmona, dvi duktės bei du sūnūs su šeimomis, kiti giminės ir artimieji. B.S.

A.a. Jonas Klimas, 85 m. amžiaus, mirė sausio 3 d. Iš Šv. Šeimos šventovės, Deux Montagnes, Que., palaidotas sausio 5 d. Ste. Agapite kapinėse. Liūdi sūnus ir kiti giminės.

A.a. Albinas Blauidžiūnas, 67 m. amžiaus, mirė sausio 4 d. Ankščiau yra buvęs Montrealio lituanistinės mokyklos vedėjas. Paskutiniu laiku buvo Šv. Rašto skaitytojas ir, kaip liturginės sekijos pirmininkas, yra sukūręs proginių gražių maldų bei stengėsi suorganizuoti iškilmes liturgines apeigas. Sausio 7 d. AV šventovėje gedulines Mišias atnašavo klebonas kun. J. Aranauskas, kun. Iz. Sadauskas ir kun. J. Lipsky. Pamaldų metu giedojo sol. Gina Čapkauskienė ir sol. Antanas Keblys. Gražų atsisveikinimą paskaitė dr. Jonas Mališka. Po pamaldų vėlonies palaikai buvo išlydėti į Šv. Jono lietuvių kapines, Mississauga, Ont. Liūdi žmona, dvi duktės bei du sūnūs su šeimomis, kiti giminės ir artimieji. B.S.

A.a. Florence (Bell) Žemaitienė, 73 m. amžiaus, mirė sausio 9 d. Sausio 12 d. palaidota Cote des Neiges kapinėse. Liūdesy liko duklė, du sūnūs su šeimomis, trys seserys, trys broliai ir kiti giminės.

A.a. Jonas Klimas, 85 m. amžiaus, mirė sausio 3 d. Iš Šv. Šeimos šventovės, Deux Montagnes, Que., palaidotas sausio 5 d. Ste. Agapite kapinėse. Liūdi sūnus ir kiti giminės.

A.a. Albinas Blauidžiūnas, 67 m. amžiaus, mirė sausio 4 d. Ankščiau yra buvęs Montrealio lituanistinės mokyklos vedėjas. Paskutiniu laiku buvo Šv. Rašto skaitytojas ir, kaip liturginės sekijos pirmininkas, yra sukūręs proginių gražių maldų bei stengėsi suorganizuoti iškilmes liturgines apeigas. Sausio 7 d. AV šventovėje gedulines Mišias atnašavo klebonas kun. J. Aranauskas, kun. Iz. Sadauskas ir kun. J. Lipsky. Pamaldų metu giedojo sol. Gina Čapkauskienė ir sol. Antanas Keblys. Gražų atsisveikinimą paskaitė dr. Jonas Mališka. Po pamaldų vėlonies palaikai buvo išlydėti į Šv. Jono lietuvių kapines, Mississauga, Ont. Liūdi žmona, dvi duktės bei du sūnūs su šeimomis, kiti giminės ir artimieji. B.S.

A.a. Florence (Bell) Žemaitienė, 73 m. amžiaus, mirė sausio 9 d. Sausio 12 d. palaidota Cote des Neiges kapinėse. Liūdesy liko duklė, du sūnūs su šeimomis, trys seserys, trys broliai ir kiti giminės.

A.a. Jonas Klimas, 85 m. amžiaus, mirė sausio 3 d. Iš Šv. Šeimos šventovės, Deux Montagnes, Que., palaidotas sausio 5 d. Ste. Agapite kapinėse. Liūdi sūnus ir kiti giminės.

A.a. Albinas Blauidžiūnas, 67 m. amžiaus, mirė sausio 4 d. Ankščiau yra buvęs Montrealio lituanistinės mokyklos vedėjas. Paskutiniu laiku buvo Šv. Rašto skaitytojas ir, kaip liturginės sekijos pirmininkas, yra sukūręs proginių gražių maldų bei stengėsi suorganizuoti iškilmes liturgines apeigas. Sausio 7 d. AV šventovėje gedulines Mišias atnašavo klebonas kun. J. Aranauskas, kun. Iz. Sadauskas ir kun. J. Lipsky. Pamaldų metu giedojo sol. Gina Čapkauskienė ir sol. Antanas Keblys. Gražų atsisveikinimą paskaitė dr. Jonas Mališka. Po pamaldų vėlonies palaikai buvo išlydėti į Šv. Jono lietuvių kapines, Mississauga, Ont. Liūdi žmona, dvi duktės bei du sūnūs su šeimomis, kiti giminės ir artimieji. B.S.

A.a